

ئېنتېلاف، يه كېهتېي و يه كېريزي
له ئېراني فره گهليدا

حسەن حاتمى

ئەركەكانمان لە شۆرشى ژينا

موزگان عمليپور

ژن، ژيان، نازادى و
خويندنه وه يه كې كورت

ماريا وهيسى

پيلانى ژهراويكردنى قوتابيهكان
و شۆرشى ژينا

رەسوول سولتانى

رێژ لە كج دهگيردري!

ئاسۆ مينهري

تېروانينيك سەبارەت بە پرسى
دەستدرېژكردن لەسەر زيندانيان

راميار سەرحدى

بهلووچيش وهك كورد نازايانه
بهپرچى زولميان دايهوه

شهلا كاوه

ژماره ٦٠
کۆتایه بهمهستی ژانی تهموتی کوردستانه ئێران
ئازاری بو ژنه، بهختاری بو کۆمەڵان
March 2023

کۆتایه بهمهستی و بهختاری
له ئازاری بو ژنه و بهختاری
له ئازاری بو کۆمەڵان
بهختاری بو کۆمەڵان

ژێر ژانی، ئازاری و
کۆتایه بهمهستی و بهختاری
له ئازاری بو ژنه و بهختاری
له ئازاری بو کۆمەڵان

ئازاری بو ژنه و بهختاری
له ئازاری بو کۆمەڵان
بهختاری بو کۆمەڵان

کۆتایه بهمهستی و بهختاری
له ئازاری بو ژنه و بهختاری
له ئازاری بو کۆمەڵان

بهختاری بو کۆمەڵان
له ئازاری بو کۆمەڵان

کۆتایه بهمهستی و بهختاری
له ئازاری بو ژنه و بهختاری
له ئازاری بو کۆمەڵان

Democratic Women Union of Iranian Kurdistan
No. 60
Women
Date: March 2023

Women, Life, Freedom

دەستەى بەرپۆە بەرىى گۆقارى «ژنان»

بەرپۆە بەرى گۆقار: نەسرین یوسفزادە
نوو سەرانى ئەو ژومارەىە

موژگان عەلىپپور
حەسەن حاتەمى
رەسوول سولتانى
ئاسۆ مېنبەرى
ماريا وەيسى
شەھلا كاوه
پاميار سەرحەدى
ھەردى سەلىمى
باوان كرماشانى
نەسرین یوسفزادە
تريفە فاتىحى
كوئستان عومەرزادە
شەھرام سوبحانى
و..... چەند ھاورپى دىكە كە

ھاوکارانى ئەو ژومارەىە:

رەند زارعى
تەھا رەحىمى
شەھلا حاجى رەحىمى

كارى فەنى

دیزاینى ناوەرۆك:
نەسرین یوسفزادە
دیزاینى بەرگ
عەلى شەھدى

ئۆرگانى يەكیەتیی ژنانى دیموکراتى كوردستان

ژومارە ۶۰ى گۆقارى «ژنان»

پیرستی بابەتە كان

- ۳- ئەركەكانمان لە شۆرشى ژینا
- ۴- ئىنتىلاف، يەكیەتیی و يەكپىزى لە ئىرانى فرەگەلىدا
- ۶- لە «حیزبى دیموکراتى ژنانى كوردستان»، ھەتا «شۆرشى ژینا»
(دیمانە)
- ۸- پىلانى ژەھراو یكردنى قونابىیەكان و شۆرشى ژینا
- ۱۰- پىز لە كى دەگىردى!
- ۱۱- پەيامى يەكیەتیی ژنان، بە بۆنەى پۆژى جیھانىی ژنان
- ۱۲- ژن، ژيان، ئازادى و خوندىنەو ەىەكى كورت
- ۱۳- دىژەى پەيام بە بۆنەى پۆژى جیھانىی ژنان
- ۱۴- بە لووچىش وەك كورد ئازایانە بەرپەرچى زولمیان دایەو ە
- ۱۶- تىروانىنىك سەبارەت بە پىرسى دەستدرىژىكردن لەسەر زىندانیان
- ۱۸- بىدەنگى لە بەرامبەر ستمەمىكدا، ھاودەستىیە لەگەل ستمەكاردا
- ۲۰- تۆلەى گران
- ۲۲- شۆرشى ژینا، چى بۆ ژنان پىبوو؟
- ۲۶- عەشقىكى لەبىرنەكراو و زامىكى ھەتاھەتایى
- ۲۷- كورتهیەك لەسەر ژيانى ھونەرىى «لەيلا قادرى»
- ۲۸- چاوەروانى!!!!
- ۲۹- پەخشان
- ۳۰- چاپى «كابووس» و شۆرشى ژینا
- ۳۲- كارىگەرىى ھونەرمەند ناسر رەزازى لەسەر بزافى پۆژەھلات
- ۳۴- چەند دىر لەسەر «كتىبى ژيانى ئازادى» لەلایەن نووسەرى
كتىبەكە
- ۳۵- پەيامى يەكیەتیی ژنانى دیموکراتى كوردستان بە بۆنەى ۲۴ى

رەشەمە

بۆ پۆئەندى كردن

بە يەكیەتیی ژنانى دیموکراتى كوردستان: y.jnan.dk@gmail.com

۰۰۹۶۴۷۵۱۸۷۷۰۰۹۳

بۆ پۆئەندىگرتن بە بەرپۆە بەرانى گۆقار پۆئەندى بەم ژومارەىە بگرن

۰۰۹۶۴۷۵۰۲۱۳۷۱۰۹

ئەرکه کانمان له شۆرشى ژینا

موژگان عەلیبۆر

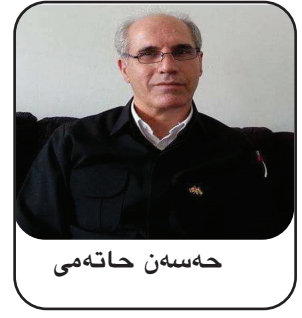
مەنشور دەرچوون که تا ئیستاش هیچیان نەیانوانیوه ولامدەری ویستەکانی خەلک بن، بەلام ئەوەی خالی جینی سەرەنجه غایب بوونی ژنانی بە گشتی لەو گۆرەپانەیه و ئەوەندەى که پێویستە نەتواندراوه کەلک له توانایی ژنان لەو بەشە وەرگیردری و هاوبەشی ژن و پیاوی کەمتر پێوه دیاره کە ئەو هاوبەشی و یەکگرتووییە لە پەيامە سەرەکییەکانی شۆرشى «ژن ژيان ئازادى»یە. ئیستاکە ئەو دەرڤتە جیهانییە بۆ هینانەگۆرپیی ویست و داخوارییەکان هەیه، پێویستە ژنانی ئێرانیش لەسەر بنەمای خالە هاوبەشەکان لە دەوری یەک کۆبینهوه و بۆ داهااتووی ئێران ئیتلاف پیک بینن و داخوارییەکانیان بە شیوهیەکی نوێخواز و مۆدێرن کە لە پەيامەکانی شۆرشى ژینا و داواکاری خەلک هااتوو، کۆبەنەوه و هەول بدری ئەو داواکارییە هاوبەشەکانە هاوشان لەگەل ئەو مەنشور و بلاوکراوانەى دینە دەری، بچیتە پێش. بیگومان ریکەوتن یان مەنشوریک کە بتوانی سەرکەوتوو بێ پێویستە ریکخراوه مەدەنی و سینیڤیەکان کە چین و توێژەکانی لەخۆ گرتوو، ویرای هیزه سیاسییهکان تیندا بەشدار بن و لە رەوتی بەرەوپێشچوونی ئەو شۆرشە و گونجاندنی داخوارییەکانی خەلک بازەنەى ئەو ریکەوتنە گەورەتر بکریتهوه تا هەموو لایەکانی ئێرانى نوینەرى نەتەوهکانی تیندا جی بکریتهوه و لەویدا ریز لە مافەکانی هەمووان بگیردری. ئەوەی کە لەگەل ئەو خالانەى باسما کرد دەتوانی مافەکانی ژنان لە داهااتووی ئێران مسەوگەر بکا، لەمەیداندا بوون و یەکگرتوویی ژنانە.

پیرۆز بێ شۆرشى «ژن، ژيان، ئازادى»

هاوکات مافە یەکسانی و نەتەوهییهکانی بینیتە گۆرپ و لە بواری هزری و سیاسییهوه رینتسانس بکات. ئەگەرچی ئەو شۆرشە تەنیا فمینیستی نەبوو، بەلام دەتوانی بە مۆدیلى نوێی خۆی ئولگوییەک بێ بۆ هەموو ژنانی جیهان و شۆرشى فمینیستی بردۆتە قوناغیکى دیکە و بە گرینگییهوه دەبێ سەیر بکری. قورسایى ئەو شۆرشە و قوربانیدانی لەسەر شانی خەلکی کوردستان و بەتایبەت ژنانی کورد بووه کە ئەو رەوتە لە بەرنگاری لەگەل سەركوت و تاندنەوه لەلای ئیمەى کورد هەر لە سەرەتای هاتنە سەرکاری ئەو رێژیمەوه دەستی پیکردوو هەرئەو بناغەیهش بووتە هۆی ئەوەى لەو قوناغە نوێیە لە خەبات دا ژنانی کورد مۆرکی خۆیان لەو شۆرشە بدەن و جیی پەنجەیان دیاربی. ژنانی مافخواری سەرەقامەکان، دایکانی شەهید، هاوسەر و خوشکی شەهید بە هەلویستەکانیان شوناسیکی مۆدێرن و کوردی بەو شۆرشە بدەن کە ئەو ئەرکه کانمان قورس دەکا و دەبێ لە بەرانبەر خویندەنەوهکان هەستیارتر بین. خاوەنداریتی لە شوناس و کەرامەت کە پەيامی روونی شۆرشى «ژن ژيان ئازادى»یە. پێویستە وەک خۆی بچیتە دەرەوى بازەنەى ئێران و ئیستا کە کۆمەلگەى جیهانی بە ریزهوه گۆی لەو داواکارییانە دەگرێ، دەبێ یەکگرتوو یەک دەنگ بۆ ئامانجەکانی ئەو شۆرشە هەول بەدین و ئیستا کە مێژووی ئەو ئازایەتیانە دەنوسینەوه هاوکات بۆ پاراستنیشیان لەئاستی نێوخۆیی و نێودەولەتى هەول بەدین. دەبینین لەدوای شۆرشى ژینا لایەنە سیاسییەکان لە گۆرەپانی نێودەولەتیدا هەولێ لیک نيزیکبوونەوه و ریکەوتنیک دەدەن کە لەو پێوهندیەشدا کۆمەلێک

16 مانگ لە شۆرشى ژینا تیندەپەری، ئەو شۆرشەى کە بە کوشتنی ژینا دەستی پیکردوووە کاردانەوهی زۆری لیکەوتەوه و شەقامەکانی ئێران و رۆژەلاتی کوردستانی هەژاند و گەیشته ئاستی جیهانی. ئەو راپەرینە سەرلەبەرى ئێرانى گرتەوه و توانی بە رەهەندە جیاوازهکان داواکارییهکانی هەموو نەتەوهکان لەخۆ بگرێ و ئەو داواکارییانە سنووری ئێرانى بری و پانتایی نیودەولەتیشی بەخۆوه گرت و بووه هۆی بنیاتنانی پارادایمیکى نوێ کە هەموو چین و توێژەکانی لە دەوری یەک ئامانج کۆکردەوه. شۆرشى ژینا ئەگەر بۆ ئیمەى کورد خاوەنداریتی لە شوناسی نەتەوهییمان بوو، توانیشی بپێتە رەمزی کۆکردنەوه و یەک هەلویستی نەتەوه ژێردەستەکان لە ئێران بۆ گەیشتن بە ماف و ئازادییهکانیان. شۆرشى «ژن ژيان ئازادى» و پیرای هەموو ئاستەنگەکان چەند قوناغی بریوه و لە رەهەندە جۆراوجۆرەکاندا بەردەوامە و ئیستا هەمووان دەرک بەو راستییە دەکەین کە ژنانەبوونی ئەو شۆرشە و هیمما و گوتارەکانی و ریبەرى کردنی ئەو خەباتە لەلایەن ژنانەوه بەو بەرینییه و کۆکردنەوهى هەموو نەتەوهکانی ئێران بۆ رۆبهروبوونەوه لەگەل زولم و ناحەقییهکانی رژیمی ئێران بوو کە توانی سەرەنجی دونیای نیودەولەتى زۆر زوو بۆلای خۆی رابکیشی و جیی پەسەند بێ. شۆرشیک کە لەهەمان خالی جیاکەرەوهوه و فەرەنەتەوهیى بووبی ئێران و جیاوازی داواکاری و بیروبوچونەکان، دەستی پیکرد و لە هەمان شوین هەمووانی لە دەوری یەک کۆکردەوه. کەواتە دەتوانین بلین شۆرشى «ژن ژيان ئازادى» مۆدیرنترین شۆرشى ئەو سەرەمەیه کە سەرەرای ژنانەبووبی توانیوییه

ئىتىلاف، يەكپەتلىق و يەكپەزلىق لە ئىرانى فرەگەلدا

حەسەن حاتەمى

لەو ناوبراوان كوتيان: ئەو تويتانە "ھەمدايى" و "ھەملى" نە ئىتىلاف. لەيادى سىيەمىن سالوگەرىي تىرۆرىسى ئاسمانى فرۆكەي پى ئىس ۷۵۲ى ئۇكرانى لە تۆرىنتۆي كانادا گوترا: ۲۰ كەس لە كەسايەتتەكان پىئوھەندىيان لەگەل گىراوھ و چەند كەس وەلاميان داوھتەوھ و بەشدارى كۆبوونەوھىك دەبن كەكاك عەبدووللاي موھتەدەش، يەك لەوانە. ئەو ھەولەش نە تەنيا جىي نەگرت، بەلكو لە ۶ كەسى پىشووئى ئامازە پىكراوئىش لە تويتى دووھەم لە ۲۵ ژانويەدا، بوون بە پىنج كەس و حامىدى ئىسماعىليوون، ھاوبەشى نەكردن. دواتر دياردەي "من وكالت مى دەم" بۆ "رضا پهلوى" بانگەوازي بۆ كرا و شەپۆلىكى تەبلىغاتى بەرەرىنى بۆ وەرئى خرا. باس و دەمەتەقەيەكى زۆرى لەسەر دروست بوو كە ئاكامەي دواي ۱۰ رۆژ، پتر لە ۴۰۰ ھەزار دەنگى پىدرا. ئەو كەردەوھى سىتەم شەكستى پىپرى سەلتەنەت خواز و پاونخوزان لە ماوھىەكى كورت بوو. لە رەوتى شۆرشى نوئى ژينا(مەھسا) دا، لە تىكوشانى زۆر ئازايانەي گەلانى ئىران بە تايەتلى لاوان و چىن و تويژەكانى دىكە كە ژمارەيەكيان بەداخەو، ژيان و گيانان لەسەر دانا؛ ھەلوئىستى زۆر بوئرانە و سىياسىيانە و بەرپرسانەي مەولەوى عەبدولھەمىد لە بەلوچستان و ماموستا سووننىيەكان لە كوردستان و مەلەوى گرگىچ لە توركەمەنستان لە نىوخۇ زۆر جىي سەرنج. ئەو بەرپزانە لە روانگەي ئىسلامى مەدەنىيەو، داواي رەواي نەتەوھىي و ويست و خواستى گەلان و زۆرەي چىن و تويژەكانى پىكھاتەي كۆمەلگەكانى ئىران باس دەكەن، بۆ ئەوھى ئىسلامى سىياسى دەسەلاتدارىي مرقۇفايەتتى بەشئوھىەكى نەرم و ژىر

حىزب و رىكخراوھ سىياسىي و زىندانىيە سىياسىيەكانى بەرپاردوو برخسى، و ھەول بەدرى جۆرىك ئىتىلاف يا يەكپەتلىق و يەكپەزلىق دروست بىكى، بەلام چونكە سەرھەتلايەنگرانى سەلتەنت و شاويستان، و كەسايەتتە ناھىزىيەكانى فارس و ژمارەيەك نافرەسىش، ھەوليان دا، حىزب و رىكخراوھ بە رابردو و خەباتكارەكان، سىر كەن و ھەلاوسن و چەند كەس لە رىبەرەكانيان، وەك تاك لە حىزب و رىكخراوھكان بىنە دەرە و لە چوارچىوھىەك دا، يەكپەتلىق دروست كەن كە، ھەم لە حىزبىەتتى و رىكخراو بەدوور بن، ھەم پاوانخوازي ئىرانى و "يەك پارچەيى" بىكەن بە پىئوانەي بىچىنەيى و لە "واقىيەتتى گەلانى ئىران" بەفەرمىي و ناسىنى مافەكانيان خۇ ببوئرن. بۆيە لە دوايىن رۆژ و شەوى سالى ۲۰۲۲ى زايىنىدا، ۶ كەس تويتىكى وەك يەك يان بە جيا، دواي سال نوي بوونەوھ، لە ۱۲ى نيوھشەوى بەرەوھ بەياند، بلاوكردەوھ. لەو تويتەدا، ناوھەكانى "رضا پهلوى، مسيح على نژاد، على كرىمى، نازىنىن بنىادى، حامد اسماعىليون و گلشيفتەي فراھانى" ھاتبوون. ئەوانە دروشمى سەرھەكىي "ژن ژيان ئازادى" يان لابرەبوو، و پتر "ھەبستگى" يان زەق كەردبووھ. ژمارەيەك لە راگەيەنەرە گشتىيە زۆر چالاک و پىر بىنەرەكان، ئەو تويتەيان سەرھەتلايە جۆرىك "ئىتىلافى" ئۆپوزىسيون ناوبرد. داوايان لە حىزب و رىكخراو و كەسايەتتەكان كەرد، چىنە ژىر ئەو "چەترە نوئىيە". بەلام پىشتىوانى نەكردنى حىزب و رىكخراوھ سىياسىي و كەسايەتتە بەرچا و ناسراوھەكان، لە لىدوان و لە شىكردنەوھى ئەو كەردەوھىەدا، و لە تارىفى ئىتىلافدا، كە دەبىي حىزب و رىكخراوھەكان پىكەوھ بە تەوافوق بگەن، ئەوكات دەتوانن ئىتىلاف ساز بگەن؛ ژمارەيەك

دواي نزيكە ۶ مانگ لە شۆرشى ژينا (مەھسا) ئەمىنى، لە نىوخۇ ئىران و دەرەوى ئىران تىدەپەرى. ئەو شۆرشە مەزەنە كە ژنان و كچان لە رىزەكانى پىشەوھى خەبات و بەرخۇدان بە دژى رىژىمى ئاخوند-سپايدان، وەزە و ھەستىارىيەكى زۆر گرىنگى بۆ پىاوان و كوران كە خوازىارى ئازادى و مافى مرقۇش، پىك ھىناوھ و بۆتە ھۆي ئەوھ پىكەوھ ئەو دوو تويژە، بە تايەتلى مېرمندالان و لاوان، بەدەستى بەتال و گيان لەسەر دەست، پىشەمرگى شەقام و تىكوشەرى مەيدانى دژى سەرەپوئى و توتالىتارىزمى ئىسلامى سىياسى شىعەي دەسەلاتدار بن. لە نيو ئۆپوزىسيون و نارازىيەكاندا، باس و خواسى مشورخۆرى لە وەزىيەتتى شۆرش و خەبات لە دەرەوى ولات پتر لە پىشوو پەيدا بووھ. لە نىوخۇ بەداخەوھ بەھۆي سەرکوت و تەپەسەرىي توند و بىبەزىيانە و جىنايەتكارانەي رىژىم، ئىمكانى بەشدارىي رىبەرىي مەيدانى، زىندانىيە سىياسىيەكان و چالاکانى رىكخراوھ سىياسىي و مەدەنىيەكان، بواريان پىندارى. لە دەرەوى ئىران، بەپىچەوانەي نىوخۇ، دەتوانى بوار بۆ بەشى زۆرەي بەرپرسان و بەرپوھەرانى

سه‌بارته به "شورشی ژنانه" گيرا که ۱۰ ژن و ۶ پياو بانگرايون که خاتوو موژگان عه‌لپوور، تيدا به‌شدار بوو. ماوه‌یه‌کی کورته باو باوی مهنشور نووسینه و ئیتیلافی جییدی و به‌رب‌رین جاری شکلی نه‌گرتوه، به‌لام چند لایه‌نی کومارخواز به تمان و جارې به ناکام نه‌گه‌یشتوه. تا ئیستا مهنشورگه‌لیکی له نیوخو، له لایه‌ن ۲۰ ریکخراوی مه‌ده‌نی، خویندکاران و ماموستایان زانستگه له روزه‌لاتی کوردستان، ژنانی پیشرؤ له نیوخو و دهره‌وی ئیران، پینچ حیزب و ریکخراوی چه‌پ و نه‌ته‌وی به هاوپنوه‌ندی "همگام" گه‌یشتوو. به‌لام له هه‌مویان پر کیشه و پر باستر "منشور همبستگی و سازماندهی برای آزادی ایران (مهسا)" یه که له نیوان "رضا پهلوی، شیرین عیبادی، عبدالله مه‌ده‌نی، مه‌سیح علی نژاد، نازنین عیبادی و حامد اسماعیلیون" له ریکه‌وتی ۱۰ مارس ۲۰۳۰ (۱۸ ی ره‌شه‌مه‌ی ۱۴۰۱) بلاو بو‌ته‌وه. له کوی گشتی ئه‌وه هه‌ولانه باسه‌کانی ئیتیلاف، هاوخه‌باتی و یه‌کریزی و مهنشوری له ئیرانی فره‌گه‌لیدا، پیوستی پوژن که ده‌توان بو‌داهاتووی چاره‌نووسی هه‌مووان، دور و نه‌قشی خویان بکیرن. پینشه‌نگی ژنان و هاوپنوه‌ندی پیاوان و یه‌کسانی ویستان بو "هه‌مو ودرزه‌کان" پیوستن. سه‌رچاوه‌کان: گووگل و رادیوی دوچه‌ویلی.

به وته‌ی "توبوس مجانی" هه‌ولی پوانخواری سیاسی دا، که باش نه‌بوو. کرده‌وه‌یه‌کی دیکه، "پیمان همکاری شورای مدیریت گذار، حزب مشروطه ایران (لیبرال دموکرات) و شورای ملی تصمیم" که له ریکه‌وتی ۴ ی ره‌شه‌مه‌ی ۱۴۰۱ (۲۳ ی فوریه‌ی ۲۰۲۳) پیک هاتووه. ئه‌وه حیزب و پیکهاتانه، شورشی "ژن ژیان نازادی" به سه‌ر وهرزیکی نوئ له ئیران ده‌زانن، و ده‌لین: بو جوریک نه‌خشه ریکه‌یه‌ک بو خوش کردنی هاوکاری، هاوده‌نگی و جوریک ئیتیلاف هه‌ول ده‌دن. دیمه‌نی "ئه‌مری واقع" سه‌بارته به ئیتیلاف ئیستا پتر چند بلوکیه. یانی کومارخواری، که کومه‌لنک حیزب، ریکخراو و که‌سایه‌تین که لایه‌نه‌کانی چه‌پ و مواه‌دینی خه‌لقن. سه‌لته‌نه‌تخواز و نه‌ته‌وه‌خوان. ئیمه‌ی کورد له سئ پیکهاتهی، کونگره‌ی نه‌ته‌وه‌کانی ئیرانی فیدرال، هاوپنوه‌ندی بو نازادی و به‌رانبه‌ری له ئیراندا و شوواری دیموکراسی خوازان تا راده‌یه‌کی زور هاویروبو‌چوون و کوده‌نگین. له به‌ره‌به‌ری ۸ مارس، پوژی جیهانی ژاناندا، که به‌داخه‌وه پتر سئ مانگه هیرشی شیمایی بو سه‌رقوتابی و خویندکاری کچ کراوه و ئه‌وپه‌ری پیشیلکاری مافی مرؤف نه‌نجام دراوه، چند ریکخراوی ژنانیش هه‌ول ده‌دن له کوبونه‌وکانیان دا، سه‌بارته به ئیتیلاف و کوده‌نگی ده‌نگی بدوین. له و باره‌یه دا، له ریکه‌وتی ۵ ی مارس ۲۰۲۳ ویبیناریک له زوم سه‌بارته به "ئیتلافی ژنان بو هاوبه‌شی سیاسی به‌رانبه‌ر" ۲۲ ژنی تیکوشه‌ر و چالاک‌ی بزوتنه‌وه‌ی ژنان له نیوخوی ئیران و دهره‌وه به‌شداربوون. له لایه‌ن یه‌کیه‌تی ژنانی دیموکراتی کوردستانی ئیرانیش خاتوو گولاله شه‌رفکه‌ندی به‌شدار بوو. له دیوی قسه و باسی توبیتیری "کوردستان ولاتی من" دا، له ۷ ی مارس به‌ریز موژگان عه‌لپوور، و ته‌بیژی یه‌کیه‌تی ژنان به‌ریوه چوو. له و ژوره‌دا، له سه‌ر هاوپنوه‌ندی نه‌ته‌وه و که‌مه نه‌ته‌وه‌کانی به‌رابی له ئیران و دووره دیمه‌نه‌کان باس کران، و له ۸ ی مارس یش له کلاب هاوسی "نیهادی هاوپنوه‌ندی کومارخوازان"

بیژانه له قاو بدن و به‌ره‌ی گه‌لانی نازادخواز و ماف ویست به‌هیز بکه‌ن. هه‌روه‌ها هه‌لوستی نوئی میر حوستی مووسه‌وی که ئه‌وه ریژیمه ده‌بی بگوردری و راپرسی نه‌نجام درئ و یاسای بنچینه‌یی له لایه‌ن "مجلس مؤسسان" بنووسری، دوی ۱۲ سال ده‌سته‌سه‌ری خوی و هاوژینه‌کی زه‌هرا ره‌نه‌وه‌رد، دابرا‌نیکی گرینگ بوو. پشتیوانی ۷ زیندانی سیاسی له و هه‌لوسته، نیزیکی ۵۰۰ که‌س به‌دوو وه‌جه‌ی جیاوان، که ژماره‌یه‌کیان کاربه‌ده‌ستانی پیشووی نیزام بوون و پشتیوانی مه‌وله‌ویی عه‌بدوله‌مید له و هه‌لوسته که گوشاری یه‌کیه‌تی ئو‌روپا بو به تیرور‌یست ناساندنی سپای پاسداران، هه‌نگاو گه‌لنک بوون که ریژیم ناچار بوو، که میک پاشه‌کشه بکا و گویا، نزیکی ۵ هه‌زار زیندانی ژن و کچ، پیاو و کور به بیانوی ۲۲ ی ریبه‌ندانی ۱۴۰۱، نازاد بکا. برکه‌یه‌کی دیکه‌ی هه‌وله‌کان، له ریکه‌وتی ۱۰ ی فوریه ۲۰۲۳ له زانستگه‌ی جورج تاونی واشینگتنی ئه‌مریکا نه‌نجام درا. بو یه‌که‌مین جار، رها په‌له‌وی، نازدینی بونیادی، مه‌سیحی عه‌لینژاد و حامیدی

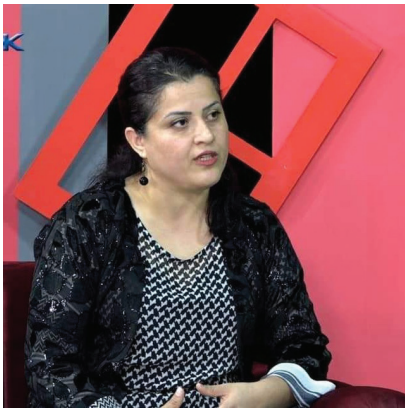
ئیسما‌عیلیون پیکه‌وه کوبونه‌وه، و شیرینی عیبادی، عه‌بدول‌لای موته‌دی، گولشیفته‌ی فره‌هانی و عه‌لیی که‌ریمی- به یه‌که‌وه- به ناردنی ده‌نگی سکایی به‌شدار بوون، هه‌تا سه‌بارته به "آینده دموکراسی در ایران" له ژیر دروشمی "ژن، ژیان، نازادی" که به زمانه‌کانی فارسی، ئینگلیسی و کوردی له ئافیشه‌که دا نووسراو‌بوو، قسه بکه‌ن. له ودانیشتنه‌دا که رها په‌له‌وی ویستی خوی زور به به‌ر پرس بزانی نه‌خشه ریکه‌یه‌که دیاری بکا، به‌لام به بروای من هه‌ولی‌دا، شکستی "من وکالت می‌دهم" - هه‌کی قه‌ره‌بوو بکاته‌وه و قوناغیکی دیکه دست پی بکا. نه‌مجاریش

له «حیزبی دیموکراتی ژنانی کوردستان»، ههتا «شۆرشی ژینا»

دیمانه:
شه هلا حاجی رهحیمی

له بهره بهری ۲۴ی ره شه مه و ۷۷ سال تیپه رین به سهه دامه زانندی یه که مین ریکخراوی ژناندا له لایه ن پیشه وای مه زن قازی محهمه و هاوژینی خاتوو مینا ئه سه کهدری له لایه ن گوڤاری «ژنان» هه وه دیمانه یه کمان له گه ل خاتوونان شه دروودگر و موژگان عه لپیور سکریتیر و ئه ندای ریبه ری ئه و ریکخراوه یه ده بی

ژنان بوو به بنه مایه ک بۆ هاته دهری ژنان له بازنه ی ماله وه و هاوکات ناویته بوون به جیهانی کار و سیاسه تدا. هه ره ئه وه ش بوو به هوی ئه وه که ژنانیکی بویر و کاریگر سه ره رای هه موو که ند و کۆسپه کانی کۆمه لگه ی ئه و سه ره ده مه، ژنانی کورد گه یشتن به و ئاسته که جگه له کاری ریکخراوه یی، له شوینه ئیداری و گه شتیارییه کاندای کار بکه ن و ته نانه ت وه کوو مامۆستا وانه بلینه وه و له نه خۆشخانه کاندای کاری په ره ستاری بکه ن ته نانه ت له رۆژنامه و بلاوکراره کانی ئه و سه ره ده مه دا بنووسن و په نجه له سه ره کیشه کۆمه لایه تییه کان دابنن.

موژگان عه لپیور:

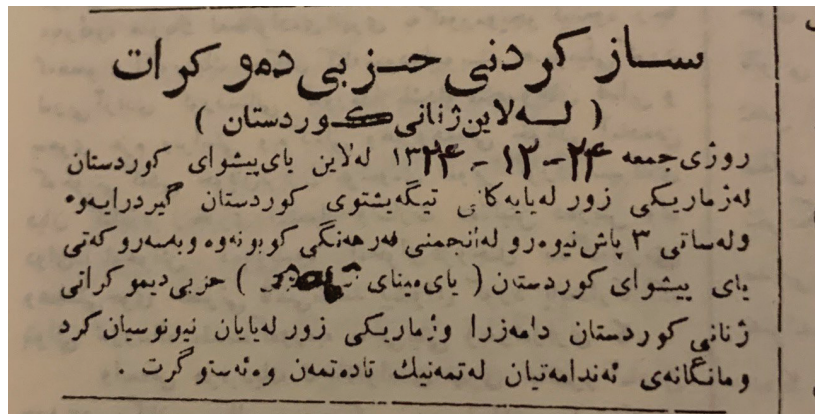
دامه زانای ریکخراوه یه کی تایبه ت به ژنان له و سه ره ده مه که ئاستی تیگه یشتنی کۆمه لگه بۆ به شداری ژنان له کاروباری ولاته دا زۆر له خوار

کۆماری کوردستان و یه که تی یی ژناندا، جیهانیی تیگه یشتنی ولاتانی پیشکه وتوو گه یشتبوو به و ئاسته که، پیشکه وتن و گه شه ی کۆمه لگه به بی به شداری ژنان ئه سه مه. هه ره بۆیه له کۆماری کوردستانیش دهرک به و واقعیته ته کراوه یه که تی یی ژنان دامه زراوه تا بتوانی له و سه ره ده مه دا ژنانی کورد له دهوری یه ک کۆ بکاته وه و وه کوو کۆمه لگه پیشکه وتوو ه کانی سه ره ده م، له گه ل ماف و ئه رکه کانیان ئاشنا بکات و چیدی ژن له چوارچینه ی مال و مندالدا قه تیس نه کریته وه. ئه و هه نگاوه ی کۆماری کوردستان و پیشه وای قازی محهمه د له راستیدا وه ره چرخانیکی گه وره بوو له میژووی کورد و ئیراندا، چونکه نیزی که به ۱۷ سال دوا ی دامه زانندی کۆماری کوردستان و یه که تی یی ژنان، حکومه تی ره زا شا مافی ده نگدانی له ئیران به ژن دا. بۆیه به بروای من دامه زانای یه که تی یی

۱- ۷۷ سال به سه ره دامه زانای یه که م ریکخراوی ژنانه دا تیپه په ری و هه تا ئیستا ئه و ریکخراوه یه له سه ره پی بووه، به بری وای ئیوه کاری ئه و کاتی به ریوه به ران و پیکه ینه رانی ریکخراوه یه کی ئاوا که ژنان بینیته گو ره پانی ژیان و له مالییان بینیته دهری چ سه ختی و ئاسته نگه لیک ی بووه؟

شه دروودگر:

به بروای من له روانگه ی پیشه وای قازی محهمه ده وه، زه رووره تیکی جفاکی بووه بۆ ئه و سه ره ده مه، واته ۷۷ سال له وه پیش، که ریکخراوی یه که تی یی ژنان دامه زرینن. چونکه کۆمه لگه یی کوردی له ۷۷ سال پیش ئیستادا، کۆمه لگه یه کی ته وای پیوا سالار و سوننه تی بووه و ژنان تییدا هیه چ شاره زای و ئاشنا یه تییه کیان له سه ره مافه سه رتایه کانی خویان نه بووه. له راستیدا له سه ره ده می دامه زانندی

تویژهکانی لهخۆگرتبوو و ههرئوهش بووه هوی گشتگیربوونی ئهو شورشه. ژنانی کوردستان لهو شورشه میژوووهکی جیهانیان تومارکرد و زور باش توانیان ویسته کومه لایهتی و سیاسییهکان لهو شورشه بیئنه گوری و زوریک له سنووربه ندیبهکانیان شکاند و توانیان خهباتی یهکسانی و مافخوازی پیکهوه گری بدن و ئهو داواکاریانهش بگه یئینه ئاستیکی نیودولهتی و ئولگویهکی باشیش بوو بۆ ژنانی ئیران ونهته وهکانی دیکه که ئهوانیش خواستهکانیان بهروژتر بکهن و بیهیننه گوری. ریکخراوهی یهکیهتی ژنان لههه موو ئهو دهرفتهانهی که له ویستگه جیاوازهکانی خهباتی خوی هیهتی، که لکی وهرگرتوو تا خزمهت به شورشێ ژینا و په یامهکانی ژن ژیان ئازادی بکا. بهلام بۆ گه یشتن بهو ئامانجانه

ئهم ریکخراوهیه، بنهما و دهسپیکی خهباتی ژنان له کوردستانی روژهلاته. به بروای من ئهو خهباته ی که ئیستاش ژنان دریزه ی دهن و بهریوهی دهبن، دریزه ی ئهو خهباته یه که 77 سال لهوه پیش بهردی بناغه ی بۆ داندراوه و مهیدانداری بۆ کراوه. کهوابوو، ئهو رابردوو دوور و دریز و پر ئه زمونه یه وای کردوو که، له م قوناغه ی خهبات که ژنانی کورد و باقی نهته وهکانی ئیران تیندا دهجنگن، ژنی کورد به چاونه ترسی و ئاگاهیه یه، پیشهنگایه تی شورش بکات و زیاتر له ههریمهکانی دیکه ی ئیران بیته مهیدان و داوای مافی خوی بکات و لهو پیناوه شدا بی باکانه قوربانیه ی بۆ بدات. دهمههوی لیره دا ئهوه بلیم که، راسته ریکخراوی یهکیهتی ژنان له م قوناغه ی شوپشدا، واته له شورشێ ژینادا، له ناوخوا و به شیوه ی فیزیکی جزووری نیه، بهلام هۆکار و پالنه ر بووه له بردنه سهری ئاستی روشنبیری ژنی کورد و ههر ئه وهش وایکردوو که ژنانمان سهبارت به مافهکانی خویان له هه موو بوارهکاندا و ته نانهت له کاری ریکخراوییدا، سهروگه ردنیک سهرووی ژنانی نهته وهکانی دیکه ی ئیران بن و تا گه یشتن به ئامانجهکانیان هیچ ئاستهنگیک نهتوانی ههنگویان پی شل بکاتهوه.

بووه، شاکاری یه که م حکومتی کوردی و زانایی سهروکۆماری ئهو حکومته، پیشه و قازی محهممه بووه. بیگومان دامه زرانی ریکخراویک که ژنان له کومه لگه یهکی پیاوسالار هان بدات بۆ هاتنه دهره وه و خویندن و به شداری له کاروباری سیاسی، ئاسان نه بووه و یه که م به ربه ست ئهو بیره کۆنه و چه قبه ستوو یه بووه که به ئاسایی نه بینراوه که ژنان کاروباری ریکخراوه یی بکهن، بهلام ئه وهی پیشه و قازی محهممه له بنه ماله ی خویه وه ئهو ههنگاوه ی هه لگرت و رچه شکینییه ی کرد توانی کاریگاری باشی هه بی بۆ پیهو سه تبوونی ژنانی دیکه و ئه گه ر بیتوانیایه به ردوام بی و دریزه به چالاکیهکانی بدا بیگومان په لوپوی دهه او یشته شارهکانی دیکه ی کوردستانیش و ههنگاوی گه وری هه لده گرت.

2- به بروای ئیهو له م سهرده مه ی ئیستادا ریکراوی «یهکیهتی ژنانی دیموکراتی کوردستانی ئیران» لهو شورشه دا که به ناوی شورشیکێ ژنانه و شورشێ ژینا ناسراوه، توانیویتی هاوسهنگ له گه ل ویست و خواستی ژنانی کوردستان و ئیران جیی خوی له نیو ئه واندا بکاتهوه؟ و تا چهنده لهو بواره دا سه رکه وتوو بووه؟

شنه درودگه ر:

ریکخراوه یی یهکیهتی ژنان به دریزایی ته مهنی پر له فه خر و شانازی خوی، که پیی نایه 77 له مین سالی دامه زانییه وه، وهکوو یه که مین ریکخراوی مۆدیرن و سازماندراو له سهرده می خویدا دیته ئه ژمار. دهتوانم بلیم دامه زرانی

مۆژگان عه لیپوور:

شورشێ ژینا شورشیکێ هه مه لایه نگه ربوو و ته نیا تاییهت نه بوو به ژنان و مافهکانی ژنان و دهتوانین بلین شورشیکێ ژنانه بوو که به سیما ژنانه که ی ویست و داخوازییهکانی هه موو چین و

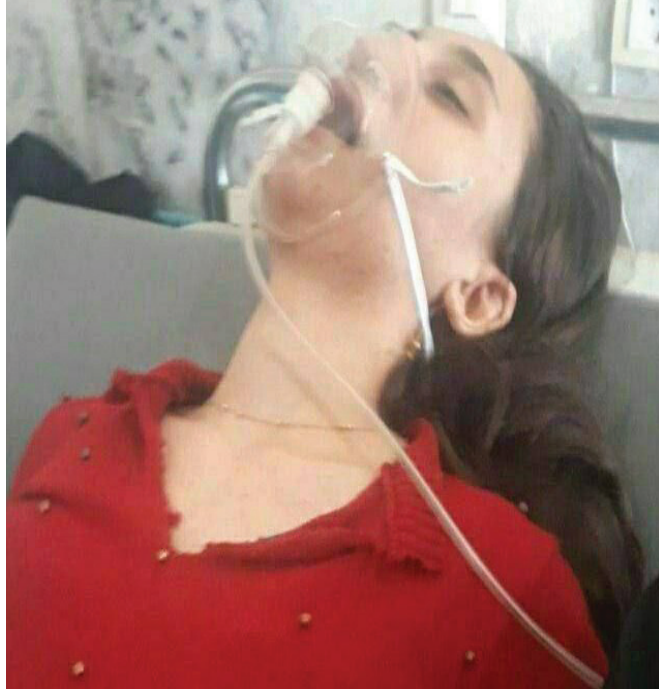
و هاوسهنگ بوون ریکه یهکی دوورودریژمان له پیشه که ریکخراوی یهکیهتی ژنان به پیی پلان و به رنامهکانی دهچیته پیشی و هه ول دها جی پهنجه ی به رووداوهکانه وه دیار بی.

پیلانی ژهراویکردنی قوتاییه کان و شۆرشی ژینا

رەسوول سولتانی

له گه‌لیان هاودهنگ و هاوه‌لویست دهن. ته‌نانه‌ت وهختیک ره‌زاخان بریاری له‌چک دارنین دهرده‌کا، هاودهنگ له‌گه‌ل پیاوانی ئایین، ژنه‌کانن که دهنگی نار‌ه‌زایه‌تی دهرده‌بړن. دواتریش له شۆرشی په‌نجاوحه‌وتدا، ئه‌وه ژنه‌کان بوون که شان به شانی پیاوان پشتیوانیان له خومه‌ینی کرد و بۆ دامه‌زراندنی کۆماری ئیسلامی هه‌ولیان دا. به ئاوردانه‌وه له‌و راستییه میژوویی و کومه‌لایه‌تیانه، بۆمان دهرده‌که‌وئ ئه‌وه‌ی له شۆرشی ژینادا کرا، ریتسانسیکی راسته‌قینه بوو، که وه‌کوو بووله‌رزیه‌کی چون درز و که‌لین ده‌خاته دیواری کۆشکیکه‌وه، ئاوا درزی خسته نینو کۆشکی ده‌سه‌لاتی کۆماری ئیسلامییه‌وه. تاییه‌تمه‌ندی هه‌ره به‌رچاوی شۆرشی ژینا، حزووری به‌رچاوی ژنان بوو له‌و شۆرشه‌دا، حزووریک که به‌په‌چه‌وانه‌ی حزووره‌کانی پیشووی ژنان، نه‌ک بۆ پشتیوانی له‌ روانگه‌ی پیاوسالاری و دامه‌زراندنی حکومه‌تیکی پیاوسالاری، به‌لکوو بۆ شکاندنی ئه‌و کۆت و به‌ندانه‌ بوو، وا هه‌زاران ساله له‌سایه‌ی هزری پیاومه‌زنیه‌وه به‌سه‌ریاندا سه‌پیناوه. ئه‌گه‌رچی زۆر هه‌ول درا شۆرشه‌که له‌ ویستی سه‌ر‌پووتکردن و له‌چکداناندا کورت بکه‌نه‌وه، به‌لام ژنان ئه‌گه‌ر له‌چکیان فری ده‌دا، وه‌کوو هیمایه‌ک له‌ ده‌سه‌لاتیکی داسه‌پاوی دژه‌ژن و دژه‌ئازادی و دژه‌مرۆف له‌چکه‌کانیان فری ده‌دا. حزووری ژن له‌ شۆرشی ژینادا، حزووریک شۆرشگێرانه بوو، که پاشخانیکێ به‌هیزی مه‌عرفی هه‌یه. ئه‌گه‌ر ئاوریکی له‌ بیست سالی رابردوو به‌دینه‌وه، رێژه‌ی ئه‌و کچانه‌ی بۆ زانکۆکان ده‌رچوون و بر‌وانامه‌ی به‌رزیان له‌ بواره جۆراوجۆره‌کاندا وه‌رگرتوه، له‌ زۆر شوین و بورادا

ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ سه‌رده‌می مه‌شرووته، به‌لام هه‌تا شۆرشی گه‌لانی ئیرانیش بزووتنه‌وه‌ی رووناکییری ژنان هیشتا خۆی به‌ته‌واوی پیتاسه‌ نه‌کردوه. یه‌جیا ئاریه‌نپور له‌ کتیپی از صبا تا روزگار ما دا ده‌لی: «له‌ سه‌رانسه‌ری ده‌ورانی پاشایه‌تی قاجاریه‌دا هه‌ر باسیک له‌ ژن و ماف و ئازادییه‌کانی له‌ئارادا نه‌بوو، مه‌گه‌ر جاروبار به‌ ته‌وسه‌وه ئه‌گینا که‌س هه‌ر باسیکی ناکا.» له‌سه‌ره‌تاکانی مه‌شرووته‌شدا، کاربه‌ده‌ستان و به‌رپرسیانی میری، بۆ تۆمه‌تبارکردنی خوینده‌واران و ئازادبخووانان له‌ نینو خه‌لگیدا پینان ده‌گوتن ئه‌وانه‌ دژی حجاب و پوو‌پۆشن. چونکه ده‌یانزانی خه‌لک که‌ نوقمی بیروباوه‌ری مه‌زه‌بی بوون، ئه‌و شتانه‌یان به‌لاوه‌ بقیه‌ و گوناخیکێ نه‌به‌خشاوه‌ بوو. هه‌ر له‌ سه‌رده‌می مه‌شرووته‌دا که ورده ورده رووناکییران ئه‌و باسانه ده‌ورووژینن، به‌شیکێ زۆر له‌ ژنانی تاران پشتی پیاوانی ئایینی ده‌گرن و

ژه‌راویکردنی قوتابخانه‌کان، به‌تاییه‌تی قوتابخانه‌ی کچانه له‌ ئیراندا، دیارده‌یه‌کی نوویه که پینش شۆرشی ژینا شتی وا رووی نه‌دا‌بوو. لیره‌دا پرسیار ئه‌وه‌یه، ئه‌م ژه‌راویکردنه‌ چ په‌یوه‌ندییه‌کی به‌ شۆرشی ژیناوه هه‌یه؟ بۆ وه‌لامی ئه‌م پرسیاره ده‌بی ئا‌ور له‌ حزووری ژنان به‌دینه‌وه له‌ گۆره‌پانی سیاسه‌ت و چالاکییه مه‌ده‌نییه‌کانی ئیراندا. بزووتنه‌وه‌ی یه‌کسانبخووانی ژنان به‌ گشتی له‌ هه‌موو دونیادا یه‌کیکه‌ له‌ نویترین بزووتنه‌وه‌کان و ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ سه‌ره‌تاکانی سه‌ده‌ی بیستم. ئه‌گه‌رچی ته‌م و مژ و ته‌پوتۆزی دووم جه‌نگی جیهانی بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر ئه‌م بزاقه‌ی کپ کرد، به‌لام له‌ ۱۹۶۰ی زاینیدا که ده‌یه‌ی بزاقه‌ نوویه‌کانه، بزاقی ژنانیش به‌گور و تینکی تاییه‌ته‌وه سه‌ری هه‌ل‌دایه‌وه و له‌ ۱۹۷۰دا به‌رهمی باش و به‌ پیزی لی که‌وته‌وه. به‌لام ئه‌و بزووتنه‌وه‌یه له‌ ئیراندا هه‌ر زۆر ساوایه. ئه‌گه‌رچی یه‌که‌م بلیسه‌کانی

بەشیوهیهکی بەرچاوی له رێژهی کۆرهکان پتیره. حزووری بەرچاوی کچان له زانکۆکاندا، ئەگەر له لایهک سهلماندنی توانا و بههره‌ی حاشالیکراوی ئه‌و توێژه گرینگ و بنیاتنه‌ره‌ی کۆمه‌لگه‌ی مرو‌فایه‌تییه، به‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه گۆرانکارییه‌کی قوولی له هزر و روانین و هه‌لوێستی ئه‌واندا دروست کردووه. گۆرانکارییه‌ک، که هه‌نگاوانان بۆ گۆرانه بنه‌ره‌تییه کۆمه‌لایه‌ی و سیاسیه‌کانی به‌دووی خۆیدا هه‌نאוوه. که‌وابوو شۆرشێ ژینا، ئەگه‌رچی راپه‌ڕین بوو له زو‌لم و زۆرداری و نزیک به‌ نیوسه‌ده تۆتالیتاریزمی مه‌زه‌به‌ی، به‌لام ئه‌و شۆرشه‌ ته‌نیا شۆرشێکی ئیحساسی نییه، به‌لکو له هزری رووناکبیرانه و رۆشنگه‌رانه و ئەقلانییه‌تیکی گۆرانخوازان‌ه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتووه، که ده‌یه‌وێ دنیا به‌و جو‌ره پیناسه بکاته‌وه و دایمه‌زینیتیه‌وه که خۆی ده‌یه‌وێ، نه‌ک کۆمه‌لیک که‌س خۆیانی لێ بکه‌نه نوێنه‌ری خودا و گه‌ردوون. به‌ تیگه‌یشتن له‌و راستییانه، تێده‌گه‌ین که بۆچی ئیستا نووکی

رەمب و هێرشه‌که‌ی کۆماری ئیسلامی چووه‌ته سه‌ر قوتابخانه‌کان و به‌تایبه‌تی قوتابخانه‌ی کچان. لێره‌دا پێویسته ئاو‌ڕیک له بریاره‌که‌ی چه‌ند سال له‌وه‌پێشی خامنه‌یی به‌دینه‌وه که فه‌رمانی دا گۆرانکارییه‌ک به‌سه‌ر کتێبه‌کانی علومی ئیسلامیدا بێنن. ئه‌و بریاره بۆ سانسۆر و سه‌رینه‌وه‌ی ئه‌و به‌شه له کتێبه‌کان بوو، که تێیاندا باسی یه‌کسانی و مافی مرو‌ف و ئەقل و به‌کارهێنانی ئەقل ده‌کړیت. چونکه مرو‌ف که ئەقلی خۆی خسته گه‌ر، ئیدی له‌وه‌تیوی و کۆیلایه‌تییه‌ی له سایه‌ی بیرنه‌کردنه‌وه‌وه به‌سه‌ر خۆیدا سه‌پاندووه، رزگار ده‌بێ. که مرو‌ف بیرێ کرده‌وه و ئەقلی خۆی خسته کار، ئیدی ناچیته نیو بازنه‌ی کۆیلایه‌تییه‌وه. ئه‌وه‌ش ڕیک ئه‌و شته‌یه که دیکتاتور لێی ده‌ترسی. ده‌سکاریی کتێبه‌کانی بواری زانسته مرو‌ییه‌کان و ژه‌هراویکردنی قوتابخانه‌کان درێژه‌ی یه‌ک سیاسه‌تن. سیاسه‌تیکی که ده‌یه‌وێ دنیایه‌کی یه‌کده‌نگ و یه‌کده‌ست بخولقێنێ. ئه‌وان که ده‌بینن توێژیکی به‌هیز و کاریگه‌ری

کۆمه‌ل به‌رچاوی روون بووه‌ته‌وه و، ته‌نانه‌ت له نیویاندا کچانیک که چاوکیشیان به‌هۆی درنده‌یی و جه‌نایه‌تی جه‌نایه‌تکارانی خامنه‌یی له‌ده‌ست داوه، دیسان کۆل ناده‌ن و قیدی بۆلاو ده‌که‌نه‌وه و ده‌لێن ئەمجاره‌ش دینی‌ه‌وه شه‌قام، ئیتر ترسیان له‌دلی ده‌نیشی. میکانیزمی پیشگرتن له‌خوێنده‌واربوونی کچان ده‌بێ چی بێ؟ ئاخۆ ده‌توانن به‌ یاسایه‌ک خوێندن له‌ کچانه قه‌ده‌غه بکه‌ن؟ نه‌خێر. ئه‌ی ده‌توانن بنه‌ماله‌کان به‌و قه‌ناعه‌ته‌ بگه‌یه‌نن کچه‌کانیان نه‌نێرنه خوێندن؟ دیسان نه‌خێر. که‌وابوو ده‌بێ میکانیزم و ڕیگه‌یه‌ک بگرنه‌ به‌ر، که خه‌لک خۆیان ترسیکیان بکه‌وێته دل و ورده ورده به‌و ترسه‌وه ئیدی کچه‌کانیان له قوتابخانه‌ بگێرنه‌وه. که‌وابوو کۆی سیاسه‌تی رژییم له‌ خوێنده‌واربوون و رووناکبیربوون و یاخیبوونی ئه‌و توێژه‌ی کۆمه‌لی کورده‌وارییه که ده‌ریخست و سه‌لماندی له مه‌یداندا چه‌نده شیلگیر و پێداگره و گۆرانخوازیکی رادیکاله و به‌که‌م رازی نابێ و له مه‌یدانیش پرینگانه‌وه و کشانه‌وه‌ی نییه.

پڙ له کي ده گيردري!

ناسوق مينوري

۴ مانگ پاش کوشتنی ژینا ئەمینی به دەستی هیزهکانی گهشتی ئیرشادی ریزیم له تاران، موعاونهتی کاروباری ژنان و بنه‌ماله‌ی دهوله‌تی سیزده‌یه‌م، کونگره‌یه‌کی له‌ژیر ناوی «کونگره‌ی نیونه‌ته‌وه‌یی ژنانی کارتیکه‌ر» به‌په‌یه‌ برد. له راستیدا پاش کوزرانی ژینا ئەمینی ناره‌زایه‌تییه‌کی به‌ربلاو کۆمه‌لگه‌ی کوردستان و ئیرانی گرت‌ه‌وه، ئەگه‌رچی ئەم شه‌پۆله له ناره‌زایه‌تییه، سه‌ره‌تا دژ به‌کرده‌وه‌یه‌کی قیزه‌ون و شه‌رمه‌ینه‌ری گهشتی ئیرشاد دهستی پێ کرد به‌لام ئامانجه‌که‌ی زیاتر ناره‌زایه‌تیده‌ربهرین به‌روانین و کرده‌وه‌کانی ریزیم به‌نیسه‌بت پینگه‌ی ژنان له کۆمه‌لگه‌دا بوو، به‌جۆریک که‌ په‌نگدانه‌وه‌ی به‌ربلاوی ئەم ناره‌زایه‌تیانه له میدیا جیهانییه‌کاندا شه‌پۆلیکی به‌ربلاو له کاردانه‌وه‌کان به‌تایه‌ت له‌لایه‌ن که‌سایه‌تییه سیاسییه‌کانی جیهانی به‌دوای خۆیدا هینا. هه‌ر ئەم کاردانه‌وه‌ خیرایه‌ی خودی خه‌لک و به‌تایه‌تیش تویژی ژنان و که‌سایه‌تییه‌ دياره‌کانی جیهانییش وای کرد که‌ کۆماری ئیسلامی ده‌سته‌وداوینی فیلکی نوی بی‌ت؛ بۆیه له‌ رۆژی ۳۰ی به‌فرانباری ۱۴۰۰ی هه‌تاوی و ۴ مانگ پاش کوزرانی ژینا و به‌رده‌وامبوونی ناره‌زایه‌تییه‌کان، بۆ ولامدانه‌وه به‌گوشاره هه‌مه‌لایه‌نه‌کان گالته‌جاریکی به‌په‌یه‌ برد. ئەم کونگره‌یه به‌به‌شداریی ۳۰۰ میوان له ۹۰ ولاتی جیهانه‌وه به‌په‌یه‌ چوو، له‌ سێ بواری کارئافه‌رینی، داهینان و چالاکیی کۆمه‌لایه‌تییدا و به‌وته‌ی خویان به‌په‌وانه‌ی په‌وه‌ره نیونه‌ته‌وه‌یی و نیوخۆبیه‌کان، هه‌لسه‌نگاندن بۆ که‌سه‌کان کرا و له‌ کۆتاییدا ۷ که‌س له‌م ژنانه که‌ به‌ ژنی کارتیکه‌ر ناسپێندان، خه‌لات کران. به‌په‌یه‌چوونی ئەم کونگره‌یه له‌م دۆخه‌دا که‌ کۆمه‌لگه‌ی ئیران له‌ گێژاوی ناره‌زایه‌تییه‌کاندا‌یه و دۆخی ئابووری و سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی به‌چه‌شنیکه که‌ به‌جۆرکترین رووداو ئەگه‌ری رووخانی ریزیمیش دیته ئاراوه، به‌په‌یه‌بردنی ئەم کونگره‌یه ئالترناتیفیکی مه‌حال بۆ

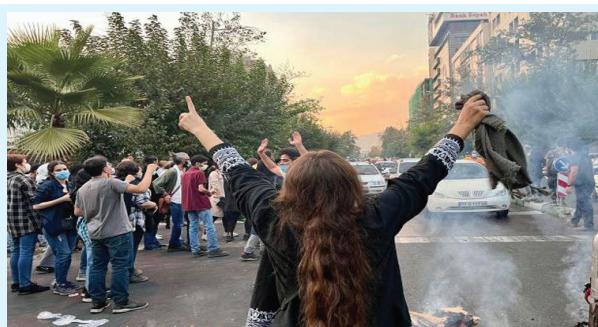

په‌شگرتن له‌ رووخان و له‌ناوچوونه، ولامدانه‌وه به‌ ره‌خنه‌کان، ره‌خنه‌گرانی کونگره‌که‌ی کرده ئامانج و نووسی ئه‌وان ته‌نیا «رېفۆرمخوازه‌کان» ن و ته‌نیا ژنانی «چاوشین» و «قزکالی ئورووپایی» یان پێ گرینگه! به‌لام با بچینه‌وه سه‌ر خودی رپوره‌سمه‌که؛ تیچووی رپوره‌سمه‌که ره‌خنه‌یه‌کی زۆری به‌دوای هینا، به‌په‌یه‌ زانیارییه‌کان جگه له‌پاره‌یه‌ک که‌ بۆ خودی رپوره‌سمه‌که و تیچووی مانه‌وه‌ی ۵ رۆژی میوانه‌کان له‌ هۆتیل خه‌رج کراوه، ته‌نیا ۲۰ هه‌زار یۆرۆ وه‌کوو خه‌لات به‌ براوه‌کان دراوه؛ له‌م په‌وه‌ندییه‌دا مالپه‌ری «رویداد ۲۴» راپه‌یه‌باند که‌ بوودجه‌ی ته‌رخانکراو بۆ موعاونه‌تی ژنان ۲۸ میلیار و نیوه له‌ حالیکه‌دا ته‌نیا ۲۱ میلیارده‌پاره بۆ ئەم کونگره‌یه خه‌رج کراوه! له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه شیوازی جلوه‌بهرگی هه‌ندێ له‌ میوانه‌کان بوو به‌ جیگای باسوخواس و هه‌ر له‌م په‌وه‌ندییه‌دا باس له‌وه‌ کرا که‌ شیوازی پۆششی ژینا ئەمینی زۆر زیاتر له‌وه‌ی میوانه‌کانی ئەم کونگره‌یه له‌گه‌ل په‌وه‌ره داسه‌پاوه‌کانی کۆماری ئیسلامی یه‌کی ده‌گرت‌ه‌وه ئە‌ی چۆن بوو که‌ ژینا له‌ پته‌ختی ئیراندا و له‌لایه‌ن پۆلیسی گهشتی ئیرشاده‌وه درایه‌ به‌ر لیدان و گیانی لی ئه‌ستیندرا، که‌چی

وهه بێر پێژیم و پێبههکه شیان هینایهوه! له لایهکی دیکهوه و له م پوژانهی دواییدا، سپیده قولیان پاش ماوهیهک زیندانیبوون ئازاد کرا و له کاتی هاتنه دهرهوه له زیندان به دهنگی بهرز و ههر له بهردهم زیندانی پێژیمدا وتی: «خامنه‌ای ضحاک، می کشیمت زیر خاک»، که ئه‌مه توو به‌بونی به‌پرسیانی پێژیمی لێ که‌وته‌وه و دواى تێپه‌ربوونی چه‌ند کاتر مێر بۆ جاریکی دیکه سپیده له‌لایه‌ن هێزه‌کانی پێژیمه‌وه ده‌سه‌سه‌ر کرایه‌وه. ئه‌وه‌ی که سه‌رنج‌راکێشه ئه‌مه‌یه که هه‌م زارا و هه‌م سپیده له‌و ژنانه‌ بوون که له‌ ساڵی ٢٠٢٢ دا بی‌بی‌سی ئه‌وانی له‌ پیزی ١٠٠ ژنی کارتیکه‌ری جیهاندا به‌ دنیا ناساند، ئه‌مه له‌ کاتیکه‌یه که له‌ روانگه‌ی پێژیمی دژه‌ژنی ئیسلامی ئێرانه‌وه ئه‌م ژنانه جیگایان به‌ندیخانه و دوورخانه‌وه له‌ کومه‌لگه‌یه. له‌ راستیدا کۆماری ئیسلامی له‌ ژنانهی کارتیکه‌ری ئه‌م جوگرافیا ده‌سه‌کرده‌ش ده‌ترسی! ده‌ترسی له‌وه‌ی که زارا ده‌نگی ژنانهی کوردستان بێ و بۆ داواکردنی مافی سروشتی و مړویی خۆیندن به‌ زمانی دایکی و وتنه‌وه‌ی وانه‌ی نیشتمان خۆشه‌ویستی به‌ مندالانی کوردستان، پێشه‌نگی ژنانهی کوردستان بیت، ده‌ترسیت که سپیده قولیان پێشه‌نگی ژنانهی مافخوراوی ئه‌هواز و ئێران بیت

له‌ملاوه کۆماری ئیسلامی به‌فه‌رمی و به‌ تێچوو‌یه‌کی زۆره‌وه که‌سانیک بانگه‌یشتی کۆنگره گالته‌جارییه‌که‌ی ده‌کات که به‌ هه‌چ جوړیک له‌گه‌ل پێوه‌ره‌کانی خۆی ته‌با نین؟! بۆیه لێره‌دا ئه‌م پرسیا‌ره دێته ئاراوه که پێز له‌ کێ ده‌گیردێ؟! کۆماری ئیسلامی باش ده‌زانی که به‌ره‌و لێواری پوو‌خان پویشتووه، ئاو‌ردانه‌وه‌یه‌کی خه‌یرای پوو‌داوه‌کانی چه‌ند مانگی رابردو له‌ سه‌رتاسه‌ری ئێران و کوردستان نیشان ده‌دات که پێژیم نه‌ته‌نیا په‌وایی خۆی له‌ده‌ست داوه که هه‌چ هه‌سایه‌بیکه‌ش بۆ خۆی و ناوه‌ند و دامو‌ده‌زگا سه‌رکو‌تکه‌ره‌کانیشتی نا‌کری به‌تایبه‌ت له‌لایه‌ن ژنانه‌وه! نموونه‌ی دیاری ئه‌م حساب بۆ نه‌کردنه‌یه‌که‌م زارای نیشتمان بوو که پوژیک پێش ٢٢ی پێبه‌ندان و پێپو‌وانی گالته‌جاری ئه‌م پوژه، له‌ زیندانی سه‌نه ده‌رکرا تا‌کوو به‌ خه‌یالی خۆیان که‌سایه‌تی زارا به‌نه ژێر پرسیا‌ره‌وه و بلێن ئه‌وه‌تا زارا‌که‌تان داوای لێ‌خۆش‌بوونی له‌ پێبه‌ره‌که‌مان کرد‌بوو و پوژیک پێش له‌ سا‌لو‌ه‌گه‌ری سه‌ره‌که‌وتنی شو‌رشه‌که‌مان ئازادمان کرد! که‌چی زارا به‌ بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی فیدیۆیه‌ک هه‌موو پیلانه‌که‌ی کرده‌ بلقی سه‌ر ئاو و جاریکی دیکه زه‌بوونی پێژیم و دامو‌ده‌زگا داپلۆسه‌نه‌ره‌کانی

په‌یامی په‌کیه‌تی ژنانهی دیموکراتی کوردستانی ئێران، به‌ بۆنه‌ی پوژی جیهانی ژنان

ژنانهی شو‌رشگه‌ری کوردستان!

٨ی مارس وه‌بیره‌ینه‌ره‌وی مێژووی خه‌باتی ژنان له‌ به‌رانه‌به‌ به‌ ده‌سه‌لاتی سه‌ره‌رۆ و دژی ژنانه‌ له‌ جیهان و ژنانهی ئێرانیش سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی که ژنان له‌ چوارچه‌وه‌ی جوگرافیای ئێران چ له سه‌رده‌می ده‌سه‌لاتداریتی بنه‌ماله‌ی مله‌و‌ری په‌هله‌وی و چ له‌ ماوه‌ی

٤٤ سا‌له‌ی پێژیمی ئیسلامی ئێراند، نه‌ ته‌نیا سه‌ره‌تایه‌ت‌ترین مافه‌کانیان پێشیل کراوه و پێیان په‌وا نه‌بێراوه، به‌گه‌وه‌ له‌ سایه‌ی ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ نا‌ه‌وا‌یانه‌دا هه‌چ پێگه‌یه‌ک بۆ ژنان حساب نه‌کراوه، ته‌نانه‌ت ژن وه‌کوو کاله‌ ئه‌ژمار کراوه و ئه‌م تێروانینه‌ کۆنه‌په‌ره‌ستانه‌ش له‌ هه‌زری دوا‌که‌وتوویی ده‌سه‌لاتی تا‌که‌که‌سی دیکتاتۆره‌کانی ئێرانه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتووه و ئه‌م روانگه‌یه‌ش له‌ یاسای بنه‌ره‌تی سه‌رحه‌م ده‌وره‌کانی ده‌سه‌لاتی سه‌پیندراو به‌سه‌ر ئه‌و و‌لاته‌ فره‌ پێگه‌ته‌یه‌دا به‌ شیوه‌ی راسته‌وخۆ و نا‌راسته‌وخۆ رهنگی داوه‌ته‌وه. به‌لام ژنانهی کوردستان که به‌شیک له‌و کومه‌لگه‌ فره‌پێگه‌ته‌یه‌ی ئێران، له‌وه‌ته‌وه‌ی کورد شو‌رشی کردووه بۆ مافه‌ نه‌ته‌وه‌بیه‌کانی خۆی، ئه‌وانیش به‌ردوام بۆ ده‌رباز‌بوون و بزگاری‌بوون له‌و دۆخه‌ سه‌پیندراوه به‌سه‌ریاندا، خه‌باتیان کردووه و له‌ به‌رانه‌به‌ نه‌رتی دوا‌که‌وتوو و یاسای کۆنه‌په‌ره‌ستی داگیرکه‌رانی کوردستاندا کۆلیان نه‌داوه. هه‌نوکه که شو‌رشیک له‌ ئێراند به‌ شه‌هیدبوونی «ژینا ئه‌مینی»، که‌ کوردی خه‌لکی شاری سه‌قز، له‌لایه‌ن ژنانهی کوردیه‌وه هه‌لگیرساوه و ژنانهی کوردستان پێبه‌ریی ئه‌و شو‌رشه‌ ده‌که‌ن که هه‌م بزوتنه‌وه‌ی بزگاری‌خو‌ازی کوردستانی بردووه‌ته‌ قوناغیکی نوێ و هه‌میش ئالو‌گۆری بنه‌ره‌تی له‌ خه‌باتی ئازاد‌یخوازی ئێرانیشدا بیک هه‌ناوه، بێگومان ئه‌مه‌ش له‌ توانایی ژنانهی کوردیه‌وه سه‌رچاوه‌ ده‌گریت که مێژوو و رابردووییه‌کی به‌ئه‌زموون و پرشن‌گداری خه‌باتیکی په‌وای له‌ پشته‌وه‌یه.

دێژه‌ی په‌یامه‌که: ١٣

ژن، ژيان، نازادی و خویندنه وهیه کی کورت

ماریا وهیسی

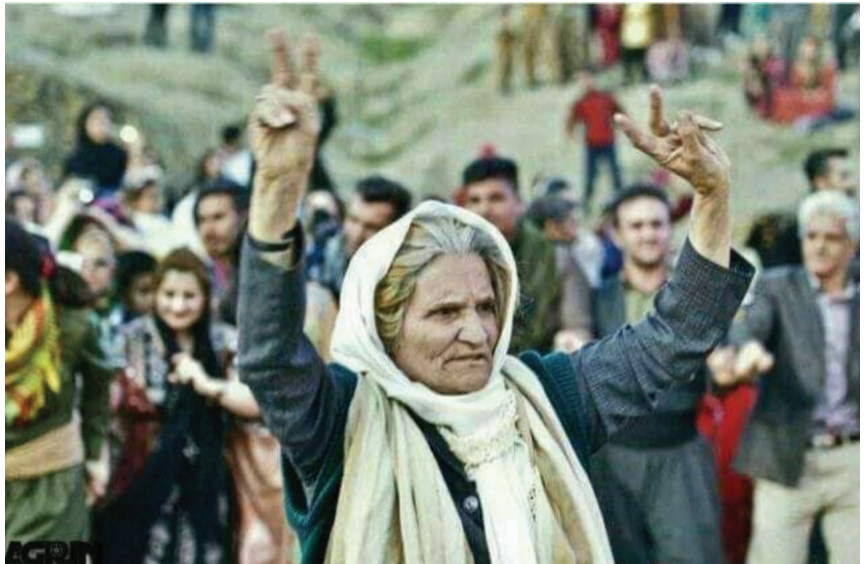
پیشهنگیکی بههیز کاتیک که دروشمی ژن ژیان نازادی له گورستانی ئایچی سهقز له لایهن گهلی کورد گوتایه وه. دروشمی ژن، ژیان نازادی بووه دروشمیکی جیهانی و یونیورسال که هستیکی نازادبخوانانه له نیو مروقهکان خولقاند. هر له م راستایه دا ده بیت پرسی ژنان، نه ته وهکان و دؤخی باو دهرک بکریت هه تا بتوانین گورانکاری بناغهی، هه لوه شانده وهی پیکهاته ی بالادهست و پیاوسالار به هیزی دنگ کیکراوهکان، پهراویزخراوهکان پوو بدات که له هه مان کاتدا شوناسه جیاواز و فرهچه شنهکان وهک خویان بمیننه وه له بهر نه وهی که ئیمه له گهل یهک خه لک یان نه ته وه رووبه روو نییه، به لکوو له گهل چه ندین خه لک و چه ندین نه ته وه به ره ورووین، بو ئهم مه سه له یه پیوسته دیدیکی نورماتیفمان بو سیاست هه بیت که چی بکین و چی باشتره؟ پرسی ژن له کوردستان و ئیراندا پرسیکی جدی، سه ره کی و تیکنالای نیو، هه لاواردنه کی بناغهی له چه ندین ئاست له جومگهکانی سیاست و ده سه لات، کومه لگا و بنه ماله هتد... ئه مه وا دهکات هه ر بزافیک له وپه ری هه ستیاری و دهرکی و پوانینی وردبینانه و شورشگیرانه چالاککی بنه خشینیت، پرسیک که له بوونی خویدا نازادبخوانی و سکولاریزم و یه کساننی بانگه شه دهکات هه ر ئهم ماهیه ته ده بیته هوی راکیشانی هیزیکی جیددی بو تیپه ربوون له دؤخی باودا. پرسه کومه لایه تیبهکان یه کینک له پرسه گرنهکانی نیو شه قامی کومه لگایه، به لام پیوستی به ههنگاوی جیددی و تیگه یشتنیک رۆشنگه رانه له نیو هیزه شورشگیرانهکان هیه.

ئهمه له کاتیکدا به که له رۆژه لاتی ناوین ده لاقهکانی هیوا و ئومیدی ژنان تا دیت دادخوین، به لام له

مروقهکان به باشی ده زانن چی بکهن؟ چ شتانیک هاتوونه ته ئاراوه و خه لک چون بیر ده که نه وه؟ ئهم دؤخه چون ده گوریت؟ باشتر وایه له سه ر چ بنه مایهک بنیات بنزیت؟ ده بیت مروقهکان چون هه لسوکهوت بکهن؟ یان به واتایه کی تر چیکه یین؟ له چه ند سه ده ی رابردوی ده سه لاتداری چه وسینه ری کوماری ئیسلامی، نه ته وهکان و ژنان، که بیگومان ناوی گرووپ و لایه نه جیا بیرهکانی تریش ده توانین به یین و به گشتی ژیاننی تاکه که سی و به کومه ل، شوناسی کوی کومه له جیاوازهکان نکولی لی کراوه و هه ناسه کیشانی به نازاری خولقاندوه، خاکی کوردستان و مروقی کورد له بنده ستیدا شورشی خوی به ریوه بردوه، به لام ئهم مه سه له یه له گهل دؤخیکی تازه و نوی به ره وروو بووه ته وه که دهرکه وته ی تیپه ربوونه چ له نیو گوتاری خوی و چ له دؤخی باو ئه نجامی هه موو ئهم کرده وانه له به شه جیاوازهکاندا نه یوانیوه خواستراوی له نیو چالاکانی جوراوجوری کومه لگای کوردی بیت که داغهی سه ره کیبه کانیان فره چه شنه. به رکه وته ی به شیک له میژووی به رهنکاربوونه وه له دژی فکری باو و ناوه دنگه را له سه ر پیی راوه ستانه که یه تی که به رده وام بووه له سه ر چالاکیی سیاسی شورشگیرانه و به رهنکاری مه دهنی له نیو و دهره وهی کوردستان ئامازه بکین ئهم مه سه له یه کوردستان پال ده نیت بو بنیاتنانی جه مسه ریکی به هیزی گورانخواز، دیموکراتخواز و مروق تهر. له ده ستپیک شورشی ژینا [فاکتیکی گرنکی پویایی شورش له رۆژه لاتی نوییه که ئامازه ی پی ده کریت] بووه هوی پیشانگایه تی به هیز. کوماری ئیسلامی هه رگیز چاوه روانی نه وهی نه ده کرد که به مرگی [کۆشتنی ده ولتی] ژینا بزوتنه وهی ژنان له ئیراندا بیته

خه بات جوریکه له به ئاگاهاته نه وه، وه ستانه وه و به رهنکاربوونه وه دژی پهراویزخستن و نکولیکردن. مروقی شورشگیر به هوی نه وه هوشیاربیهی که هیه تی ناره زایه تی دهره بریت، دژی سته م، نایه کساننی و له ده ستدانی مافهکان ده وه ستیته وه، قسه دهکات و گیانی پیشکش دهکات بو ئه وهی بلیسه ی هوشیاری له بیابانی نه زانیدا نه کوریته وه. له کومه لگایانه ی که مروقهکان گه یشتوونه ته ئاستیکی به رزی تیگه یشتن و هوشیاری کومه لایه تی و باوه ریان به مافهکانی مروق و به ها مؤدیزنه جیهانیبهکان هیه، ناره زایه تی به قورگی نازادی و دهنگیک له دژی نایه کساننی ده زانن و هه ولی به کومه لایه تیگردنی ده دن تا دهنگی ناره زایه تی بناسریته وه. له میژووی شورشگیرانه ی گه لی کورد نیشتمان و مروق ته وه ره ی کاکله ی سه ره کی و بزوینه ری کومه لانی خه لک بووه بو رزگاربخوانی له ژیر ده سه لاتی چه وسینه ر و داگیرکهر دؤخی کوردستان و ئیران پیوستی به تیگه یشتنیک ئه ساسی هیه. بو ئهم مه سه له وه سه ره تادا ده بیت جیاوازی روانگی وه سفکهر و نورماتیف بو شورقه ی ژینگه ی کومه لگا هه تا دیاریکردن و گه یشتن به ئامانجهکان به کاره یین. روانگی وه سفکهر هه ول ده دات دؤخی هه نوکه یی نه و شیوازه که هیه روونی بکاته وه و بپرسیت مروقهکان چی ده کن، روانگی وه سفکهر له دیوی پیچه وانه ی روانگی نورماتیف دایه. روانگی نورماتیف دیاری دهکات که مروقهکان چون ده بیت رهفتار بکن بو ئه وهی به بایه خ هه ژمار بکرین و ده پرسیت چی باشتره، ئه گه ر بمانه ویت بهراوردیک له نیوان پرسیاره سه ره کی و ناوه ندیبهکانی هه ریهک له لقهکانی ئهم دو روانگه مان هه بیت، ده توانین ئهم پرسیارانه به م شیوه یه بورو ژنن:

بهره‌ستتر به نسیبته کومه‌لگه و سیاسهت له خهباتدا دابین دهکات. ئەو ئاسۆیه که ده‌بیینریت به‌بی هەر چه‌شنه بیروکی ره‌خنه‌گرانه، نو‌یخواز، دیموکراتخواز ناتوانیت به ئامانجه دلخوازه‌کانی بگات که چه‌مسهری ئەم گۆرانه، سه‌رمایه‌ی کومه‌لایه‌تی کومه‌لگای کوردستانه، هەر بۆیه چه‌مکی نیشتمان دۆستی و مرۆف ته‌وه‌ری ههم پرسى نه‌ته‌وه‌یی و ههم پرسه کومه‌لایه‌تییه‌کان وه‌لام ده‌داته‌وه و تیگه‌یشتن و گه‌رانه‌وه بۆ نیوخۆی کوردستان به‌هاو په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل گه‌لان و سه‌رانسه‌ری ئێران دابین ده‌کات و ده‌رکه‌وته‌ی ئەم بیروکیه‌یه له‌شۆرشى ژینا ده‌بیینریت که چون هیزه دیموکراته‌کان هه‌ولی خۆ ریکخستن، هاوپلاتقۆرمى، وانه وه‌رگرتن له ئەزموونی شۆرش و خۆ ریکخستن کورد وه‌رده‌گرن. شۆرشى ژینا ده‌رکه‌وته‌ی چه‌ندین سه‌له‌ی به‌رخۆدانی گه‌لی کورده که ئیستا بووه‌ته باشقه‌ی ئازادىخوازن له سه‌رده‌می‌کا که شۆرشگێری وه‌ک ئەکتیکى ون بوو سه‌یر ده‌کرا، به‌لام ئیستا خوینیکى نو‌یى به‌جه‌سته‌ی ئازادىخوازن پيشکesh کردووه.

پیداچوونه‌وه‌گه‌رایى، ره‌خنه‌گرانه و شۆرشگێرانه دژى پیکهاته‌وه و بنه‌مای سته‌م گه‌لی سیاسى و کومه‌لایه‌تییه. هه‌ربۆیه ئەم دوو هیزه بزوینه‌رن بۆ به‌شداری لانی زۆرى کومه‌لگا له پرۆسه‌ی شۆرش و هه‌روه‌ها هیواى دیموکراتیزه‌کردنى پیکهاته و هینانى بنه‌مای ئازمه‌ند و مرۆف ته‌وه‌رانه‌یه بۆ به‌خته‌وه‌رى کومه‌لگا و ره‌هایى له‌دۆخى سه‌پاوه و بالاده‌ست. روانگه‌ی نۆرماتیف و روانگه‌ی وه‌سفکهر تیگه‌یشتنى

کوردستان ژيانه‌وه‌یه‌ک سه‌رى هه‌لداوه که پيشه‌نگیکى به‌هیزی شۆرش له جوگرافىای ده‌ستکردى ئێراندا بانگه‌واز ده‌کات. له جوگرافىای ده‌ستکردى ئێران، پرسى نه‌ته‌وه‌کان و پرسى ژنان له یه‌ک راسته هیلدا سه‌یر ده‌کرتن و خالى سه‌ره‌کى و ناوه‌ندی ئەکتیفیست و باوه‌رمه‌ندانى مه‌یدانى شۆرشه له دژایه‌تی له‌گه‌ل هیزی بالاده‌ست و ناوه‌ندگه‌را. له‌م پرووه‌ه پشتیوانی فکری و کرده‌وه‌یی هەر دوو له‌فیکرییه‌تی

درێژى په‌يام به‌ بۆنه‌ی روژی جیهانی ژنان

٨ى مارسى ئەمه‌سال بۆ ژنانى کوردستان و تا پاده‌یه‌کیش بۆ ژنانى نه‌ته‌وه‌هاو چاره‌نوسه‌کانى کورد له چوارچێوه‌ی ئێراندا به‌هۆى سه‌ره‌له‌دانى ئەم شۆرشه به‌پيشه‌نگایه‌تی ژنان و به‌دروشمى «ژن، ژيان، ئازادى» زۆر جیاوازتره له سالانى رابردوو و خهباتى ژنان بۆ مافه‌کانى خویان چووه‌ته قوناغیکى نو‌یتیره‌وه، که به جیهانبیوانى دروشمى سه‌ره‌کى ئەم شۆرشه‌ی ئیستا واته «ژن، ژيان، ئازادى»، قۆبرینی ژنان له سه‌رانسه‌رى جیهان بۆ پالېستینی خهباتى ژنانى کورد و په‌نگدانه‌وه و کاریگه‌رى له‌سه‌ر ژنانى نه‌ته‌وه‌کانى دیکه‌ی ئێران بۆ هاتنه‌گۆره‌پانى خهبات و سه‌ر شه‌قام، راکیشانی زیاتر و به‌رچاوترى کومه‌لگه‌ی جیهانى و به‌تایبه‌ت ژنان، نموونه‌ی چوونه پيشه‌وه‌ی خهباتى ژنانى کوردستانه. ژنان به‌رېبه‌ریکردنى شۆرشى ژینا له سه‌ر شه‌قامه‌کانى کوردستان که بوونه سه‌رباشقه‌ی نه‌ته‌وه‌کانى دیکه‌ی ناو ئێران، بوونه هۆى له‌زاندى کوله‌که‌کانى ده‌سه‌لاتى سه‌ره‌پۆى کۆمارى ئیسلامی ئێران و جیا له‌وه‌ی که کاریگه‌ری له‌سه‌ر سیاسه‌تى کومه‌لگه‌ی نو‌ینه‌ته‌وه‌یی به‌رانبه‌ر به‌ ئەو رېژیمه‌ داناه، ده‌بیین که رېژیم ههم له ناوخۆ و ههم له ده‌ره‌وه‌ش روژ به روژ زیاتر پيسوا ده‌بیته و ئەمه‌ش ده‌سه‌لاتدارانى ئەو رېژیمه‌ی تووره کردووه و که‌وتووته توله‌کردنه‌وه له ژنان و کچانى کوردستان و ئێران. جیا له‌و ئامارانه‌ی که له ماوه‌ی شۆرشى ژینا له‌سه‌ر قوربانیبوونى ژنانى کوردستان به‌ده‌ستى هیزه سه‌رکوته‌ره‌کانى رېژیمى ئێران بلاو بوونه‌ته‌وه و ئەم ئامارانه‌ش وه‌ک هه‌میشه له کوردستان و به‌لووچستان زۆر زیاتر له ناوچه‌کانى تری ئێران و به‌ندیخانه‌کانى ده‌سه‌لات بوونه‌ته قوتابخانه‌ی به‌رخۆدانی ژنان و کچانى کورد، رېژیم له پیلانیکی نو‌یندا هیرشى کردووته سه‌ر قوتابخانه‌کانى کچان له شه‌اره‌کانى کوردستان و ناوچه‌کانى دیکه‌ی ئێران که ئەم پیلانه نو‌ییه‌ی ده‌سه‌لاتى ئاخوندی، له‌دژى ژنان و شۆرشى ژینا ههم نموونه‌یه‌کى دیکه‌یه له سیمای راسته‌قینه‌ی رېژیمى دژه‌رنى ئاخوندی و له‌راستیدا چاوترسینکردن و توله‌کردنه‌وه‌یه له ژنانى پيشه‌نگ و ئازادىخوازی کوردستان و ئێران. ئیمه وه‌ک یه‌کیه‌تیى ژنانى دیموکراتى کوردستانى ئێران، وێرای ئیدانه‌کردنى ئەو پیلانه قیزه‌ونه‌ی رېژیمى خۆسه‌پین و دژه‌رنى ئاخوندی ئێران بۆ سه‌ر کچان له قوتابخه‌کان، ٨ى مارس له هه‌موو ژنانى جیهان، و به‌تایبه‌ت ژنانى ئازادىخوازی نه‌ته‌وه‌هاو چاره‌نوسه‌کانى خۆمان له ئێران و به‌تایبه‌تی پیروزبابییه‌کى گه‌رم له ژنانى ئازا و پيشه‌نگى خهباتى ره‌واى نه‌ته‌وه‌که‌مان له شه‌قامه‌کانى کوردستان ده‌که‌ین که بویرانه شه‌قامیان به‌ دژى داگیرکهران کردووته سه‌نگه‌ریکی له‌گیرانه‌هاتوو و کۆلنه‌ده‌رانه‌ رېبه‌ریی ئەو خهبات و شۆرشه‌یان به‌ده‌سته‌وه‌ گرتووه. شۆرشى ژینا به‌رېبه‌رایه‌تیى ژنانى کوردستان تا گه‌یشتن به مافه ره‌واکامان به‌رده‌وامه.

بۆی ژنانى بویر و ئازا و رېبه‌رانى شۆرشى شه‌قام

ژن، ژيان، ئازادى

یه‌کیه‌تیى ژنانى دیموکراتى کوردستانى ئێران

به لووچیش وهک کورد ئازایانه به پرچی زولمیان دایه وه

شههلا کاوه

**پشتیوانی یاسایی له مروؤف و مافه کانی به شیکێ زۆری کیشهی
ژیان چاره سهر ئه کات یانی له سیستمیکدا که یاسا پشتیوانی
وهک یهک له پیاو و ژن ئه کات و ئه و پشتیوانیهش به کرده وه
جیهه جی ئه بیئت ئیتر کهس ناتوانی بهرچاوته ننگانه پیی له
به بهی خوی زیاتر پراکتیست**

که نیشانهی سهره بهی و درندهیی که سیکه که له بهر چه زی پیسی خوی گوێ ناداته ئازاردانی کهسی بهرانبهر و به ئه نجامدانی کاریکی دور له ئه خلاق دلێ کهسی بهرانبهری ده شکیتیت . چهند مانگ پینش هاوکات له گه ل هه لگیرسانی شوپشی خه لکی ئیران و به تایه تی کوردستان ئه ویش دیسان له بهر زولم و ناعه داله تی بهرانبهر به که کوردیک به بیانوی ئه وهی جلوه بهرگی به دلێ ده سه لاتداری ئیران نه بووه له شاری تاران گیانی لی ئه ستیندرا له «چابه هار» فه رمانده یه کی [نیروی انتظامی] به ناوی «ئیه راهیم کوچه کزایی» ده ستردیژی جینسی ئه کاته سه ر کچیکی ۱۵ سالانی به لووچ و ریژیم ئه یه وئ بیده نگی لی بکات و وهک پیویست و به پیی عاده تی خوی مافی مافدار بخوات، به لام خه لکی چه ساوه و بیبه شی به لووچ له مزگه وت ئازایانه به دهنگ هاتن و داویان کرد ئه و

پشتیوانی یاسایی له مروؤف و مافه کانی به شیکێ زۆری کیشهی ژیان چاره سهر ئه کات یانی له سیستمیکدا که یاسا پشتیوانی وهک یهک له پیاو و ژن ئه کات و ئه و پشتیوانیهش به کرده وه جیهه جی ئه بیئت ئیتر کهس ناتوانی بهرچاوته ننگانه پیی له به بهی خوی زیاتر پراکتیست ریژه ی تووندوتیژی بهرانبهر به ژنان زور دیته خواره وه چونکه ده زانن یاسایه کی تووند و جیددی بو دیفاع له ژنان هه یه، به لام له سیستمی ده سه لاتداری ریژی می ئیراندا ژن ئه بی به ته واوی له خزمه ت پیاو و ملکه جی ئاموژگارییه شه رعییه کان بیئت و تاکو تایی ته مه نی ئه بی وهک مندالیک چون بی ئی زنی گه وره تری ناتوانی هه چ بکات ئه ویش وا بیئت ئه وهش گرژی نیوان ئه و دوو ره گه زه زیاد ئه کات و هه رکامه یان هه ول بو سه ره که وتنی خواستی خویان ئه دن که زور جار ئه نجامی خراپی ئه بیئت . ده ستردیژی یه کیک له و کاره قیزه و نانه یه

نه ته وهی به لووچ له ژیر سیبه ری چه وساندنه وهی حکومه تی تاراندا وهک باقی نه ته وه غهیره فارسه کان به ئه نقه ست له په راویز و دور له گه شه راگیراون . ئه و نه ته وانیه ی فارس و سه ر به ئایی نی شیع ه نین وهک ئه وهی تووشی گونا هیک ی گه وره بوون له ئیراندا مامه له یان له گه ل ده کری، بویه به داخه وه چ وهک مروؤف چ وهک نه ته وه و ده سه ته یه ک کاتیک له سه ختیدا راگیرا و ریگه ی گه شه و خوشبژیوی پی نه درا و نه یانه یشت به شداری راسته قینه و چالاکانه له کاروباری ژیانی که سی و کومه ل بکات به روی به خوی نامینیت و پیوییه بی توانایه، له وهش ناخوشر ئه وه یه مروؤف له هه ژاری و برسی تیدا بمینی، ئیتر هه موو دلله راوکیی ژیانی ده بیته دایبکردنی نان و بزگاری له برسی تی که ئه مه ش زور سه روشتییه و حاشای لیناکری . له ئاوا کومه لگایه کدا هه مووان زیان ده بینن و ژیان و که رامه ت خه وش ی تیده که وئ له م نیوانه دا ژنان زیاتر ده شکینه وه و دوو که له خه سه ته که زیاتر چاوی ئه وان ده گریت . ژنانی نه ته وه بنده سه ته کان وه ها کاره ساته گه لیکیان دیتووه و ئیستا که ش ده بینن که نابی به ئاسانی له سه ر یانه وه تیپه ر بین، ئارامی ژیان وا ده خوازئ به هه ر شیوازیک ده کری له هه ر کوئییه ک مه جال بوو لیبراوانه دیفاع له که رامه ت و گه شه ی ژنان بکری، ئه مه ته نیا ئه رکی ژنان نییه چونکه ژن و پیاو پیکه وه ده توانن تابلوی ژیان ره نگین بکه ن و به خته وه ری کومه لگا به سه تراوه ته وه به حزوری زیندووی ژنانه وه له و کومه لگایه دا چونکه بو شایی حزووری ژنان قه ت به پیاوان په رناکریته وه، هه ر وهک چون پچه وانه که شی راسته و ئه م دوانه پیکه وه ده توانن مانا به په رسه کان بدن هه تا چیژی ژیان له نیوانیاندا وهک یه ک دابه ش بیئت.

له «چابه‌هار» فرماندهیه‌ی [نیروی انتظامی] به‌ناوی «ئیب‌راهم کوچه‌کزی» ده‌ستدریژی جنسی ته‌کاته سهر کچیکي ۱۵ سالانی به‌لووچ و ریژییم ته‌یه‌وئ بیده‌نگی لی بکات و وهک پیو‌یست و به پیی عاده‌تی خوئی مافی مافدار بخوات، به‌لام خه‌لکی چه‌ساوه و بیبه‌شی به‌لووچ له مزگه‌وت نازایانه به‌ده‌نگ هاتن و داویان کرد ته‌و فرماندهیه‌ی ریژییم سزا بدریت،

کویلايه‌تی و پر له شکانده‌وه قبول بکات، کاتی وا بووه کچه به که‌سیکی نو‌قستان یان ناته‌واوی زه‌ینی دراوه، وهک ته‌وهی ته‌و کچه ئیتر هیچ که‌لک و بایه‌خیکي نیبه و ناچاره هه‌موو شت قبول بکات، ته‌وه‌یش وایکردووه کچه‌که هیچ بروای به‌خوئی نه‌مینیت و ته‌نیا له‌بهر شیرینی گیان و بو ته‌وهی گیانی لی نه‌ستین شان بداته بهر ژیانیکي کوله‌مرگی و وهک ته‌وهی ژیانیک به کومه‌لگا و خزمان قه‌رزدار بیت له‌ژیر منه‌تیاندا به داموترین شیوه بژی. مه‌به‌ست له باسی لیکه‌وته‌کانی ده‌ستدریژی له‌سهر کچان ته‌وه نیبه که کومه‌لگامان به ته‌واوی ئاوا مامه‌له له‌گه‌ل ته‌و بابه‌ته‌دا ده‌کن، که‌سانیکش هه‌ن زور به جوانی و وهک مروقی سهردهم به ره‌فتاریکی دروسته‌وه ده‌ستی که‌سی قوربانی ده‌گرن بو هه‌ستانه‌وه وله دواي ته‌وه‌ش زیاتر له که‌سی ئاسایی ریگه‌ی ژیانی ته‌ندرووست و رووله گه‌شه‌ی پی نیشان ته‌یه‌ن، به‌لام به‌دخوه ته‌وه ریژه‌یکي که‌مه و بو دیفاع له مافی ته‌و به‌شه زوره‌ی که له ده‌سته‌ی یه‌که‌مدا نو‌قم ته‌بن پیو‌یسته هه‌موو به‌رپرسیار نین.

ئاسایی بوونه‌وه ژیانی بدن به‌راستی ده‌توانی بو هه‌میشه ژیان ته‌و کچه قوربانیه‌ بخاته ژیر سبیه‌ری تاریکی خوئی. له ولاتیکی دموکراتیکدا که مروف بایه‌خی هه‌یه کاتیک که‌سیک له خیزاندا گیانی له‌ده‌ست ته‌دات زورجار ده‌سه‌لات ته‌رکداره له ریگه‌ی ده‌روناسه‌وه هه‌واله‌که بدات پییان و له‌گه‌لیدا نارامیان بکاته‌وه و یارمه‌تی دروستی بدات بو ته‌وهی ته‌و رووداوه قبول بکات و پاشانیش له‌گه‌ل ته‌و نازاره رابیت و زوو بگه‌رپته‌وه ژیانی ئاسایی، کومه‌لگا و ده‌وره و به‌ریش هاوکاری که‌سه خه‌مباره‌که ده‌بن به‌لام له کومه‌لگای گه‌شه نه‌سه‌ندوودا که حاکمانیکي له‌چه‌شني ئاخوندي تیدا حاکمن خوئیان سه‌رچاوه‌ی تاوان و مه‌ینه‌تی بو کومه‌لگا و خه‌لکن جائیتر له نیوان ته‌و خه‌لکیشه‌دا ته‌گه‌ر ژنیک لیی بقه‌ومی یان مه‌سه‌له‌ی پیوه‌ندیار به ئابروو و جنسیه‌ته‌وه لیی رووبدات ته‌نانه‌ت ته‌گه‌ر قوربانیش بی ژیان و داهاتووی ئاوتیه‌ی مه‌ینه‌ت و مؤته‌که ته‌بیت، زورجار بینراوه و که کچه ناچار ده‌بی میرد به که‌سیک بکات که هیچ خو‌شه‌ویستییه‌کی بوئی نیبه ته‌نیا له‌بهر ته‌وهی ته‌و عیبه و په‌له پیسه به‌خوئیوه ده‌باشوړی ده‌بی ژیانیکي

فهرمانده‌یه‌ی ریژییم سزا بدریت، به‌لام ریژییم به تووندترین شیوه خه‌لکی دایه بهر ده‌ستدریژی و ژماره‌یه‌کی زوری له خه‌لک شه‌هید کرد و به‌یشاو خه‌لکی به‌ره‌و زیندانه‌کانی په‌لکش کرد که هه‌ر له‌ویشدا دیسان ده‌ستدریژی و بیژیی و شکه‌نجه دران و له‌وه‌ش قه‌باحه‌تتر ته‌وه بوو که به کچه ده‌ستبه‌سهر کراوه‌کانیان وتوو که ته‌بی بلین له مزگه‌وتی مه‌کی ده‌ستدریژیان کراوه‌ته سهر له لایه‌ن پیشنویژی ته‌و مزگه‌وته و که‌سایه‌تیبه خو‌شناوه ئایینییه‌کانی به‌لووچه‌وه، هه‌موومان ده‌زانین که مزگه‌وتی «مه‌کی» و که‌ساتیه ئایینییه‌کانی ته‌و مزگه‌وته خو‌شه‌ویست و جیگای متمانه‌ی خه‌لکن و مزگه‌وتیان کردوته مینه‌ریک بو راپه‌رینی نازایانه‌ی میله‌تی به‌لووچ بو به‌گژداچونه‌وه‌ی زولمی ده‌سه‌لاتداریتی تاران و ریژییم توقاوه له روژانی هه‌ینی و نویژی هه‌ینی. بو بیده‌نگکردنی ده‌نگی به‌رزی میله‌تی به‌لووچ خامنه‌یی داوی له داروده‌سته‌ی کردبوو که مه‌وله‌وی عه‌بدولحه‌مید سووک و بی ئابروو بکن به‌لام نه‌ک هه‌ر پییان سووک نه‌کرا بگره له‌کاتی شوړشی ژینادا ناوبراوه وهک مه‌رجه‌یکي ریبه‌ر و خه‌مخور له‌گه‌ل نه‌ته‌وه‌که‌ی ده‌رکه‌وت که ته‌مه‌ش رسوایی بو خودی ریژییمی پیوه بو. له‌سهر ته‌ساسی یاسای سزای ئیسلامی ته‌و ریژییمه ماده‌ی ۲۲۴ و ۲۳۴ه‌رکه‌سیک ده‌ستدریژی بکاته‌سهر ژن یان پیویک و ته‌و کرده‌وه‌یه بسه‌لمیندریت تاوانبار ته‌بی له سینداره بدریت، به‌لام ده‌بینین ته‌و یاسایه بوخوئیان ره‌چاو ناکریت و چوونکه دارده‌ستیکی خوئیان بکه‌ری ته‌و تاوانه بووه و ته‌ویش له ژیر گوشاری خه‌لکدا ۱۵ مانگ زیندانی بو براوه‌ته‌وه به بارمه‌ته نازاد کراوه. ده‌ستدریژی جنسی لایه‌نه ده‌روونییه‌که‌ی و لیکه‌وته کومه‌لایه‌تیبه‌که‌ی زور نازاربه‌خشه ته‌ویش له کومه‌لگای ئیراندا و کچیکي که‌م ته‌من که دواي ته‌وه‌ی بیبه‌حمانه هه‌ست و که‌سایه‌تیبه زه‌خمار ته‌کن و نه خرم و بنه‌ماله و نه ژینگه‌ی که تیاذه‌ژی ناتوانن قورسایی ته‌و نازاره‌ی وهک پیو‌یست له‌کولی بکه‌نه‌وه و یارمه‌تی

تیروانینک سهارهت به پرسى دستدریژکردن لهسهر زیندانیان

رامیار سهرهدهى

گزارش تجاوز به دختران و پسران جوان معترض در زندان

نهخریته سهر و جا دستدریژیان دهکرد، بهلام به نهزمونینک که دواى نهوه دهستان کهوت حوکمی موحارهبهیان داهینا که به ناوی (موحارهبه لهگهل ئیسلام) ناسراوه، به پیی نهوه حوکمه نهوه کهسهی که موحارهبه (واته شهر) لهگهل دین دهکات، مال و حال و گیانی هلاله، بهو پییه دهکری بیکوژن، نهشکهنجی بدن، دست بهسهر مال و سامانی بگرن یان دستدریژی بکهنه سهری، ئیتر وای لیهاوتوه که نیر و میی بو نییه و وهکوو پهکیک له تیکنیکهکانی نهشکهنجی کهلگی لیوهردهگرن. نهبینین که نه دیارده جگه له ریژی می ئیران له نیو تاقمه توندروهکانی ئیسلامیشدا هییه و نهوان به جیی دستدریژی له زینداندان، نیوی کویلهی دهخهنه سهر و به ئاشکرا کهلگی سیکیسی لیوهردهگرن و به کرین و فروشتنی ددهن. بویه له نیو نهوه گرووپانهدا ئیدی باسی (صیغه) و کلاوی شهرعی نییه و نهوهی که پییان وایی لهگهل بیر

نابی ناوا ئیعدام بکرین و دهبی کچینیان نهمیئی و که بوونه ژن جا حوکمهکهیان بهریوهبجیت، دووههم هؤکار که رهگهزی نیریشی نهگرتوه بو رووخواندی کهسایهتی زیندانیان و دؤراندنی ورهیان، دستدریژیان دهکرایه سهر... میشل فوکو له کتیپی «چاودیبری و سزادان، له دایک بوونی زیندان» باس لهوه دهکات که بهرپرسانی زیندان له چهندن نامراز بو شکاندنی وره و کهسایهتی زیندانی کهلک وهردهگرن، که قیزهونترینیان دستدریژی سیکیسیه. بهو واتایهی که نهگهر زیندانی خوراگر بی و دهمی قورس بی وای لی دهکن له خوی بیزار بیی و ورهی بشکی، زورجار نهبینین که دواى نهوهی له زیندان نازاد نهکرین ناتوانن لهگهل نهوه کردهوی لهگهل یان کراوه ریک بیین و دست ددهنه خوکوژی. له ساله سهرهتاییهکانی ریژی مهوه وهکوو فیلی-شهرعی ژنانی زیندانیان سیغه(صیغه) نهکرد که نیوی زینای

ههر جار که هوالی دیلکراونی ئیران دیته گوړی، باسی دستدریژی سیکیسی به شوینیدا دیته سهر مانشیتی ههوالهکان. دیاره نهوه کردهوه قیزهونه له پیش شوړشی گهلانی ئیرانیشهوه ههر بووه و له زیندانی شایشدا نهوه دیارده روویداوه، بهلام ریژهی بالای دستدریژی سیکیسی لهم ریژی مهدا وای کردهوه که نهوه تابویه شکاوه و هاواری ههموو قوربانانی بهرز کردهوتوه، ههوالی نهوه دواپییهی دستدریژی سیکیسی سپا بو سهر چند زیندانی بهلوچ هانیدام له چند خال دا نهوه کردهوه قیزهونه شی بکه مهوه: له سالهکانی دهیهی شهستی کوجیدا مونتهزیری نیگه رانی خوی سهارهت به دستدریژی سهر زیندانیانی سیاسی له نامهیه کدا راگه یاند، نهوهی دواپی له زمانی شایه تحالهکاندا ده رکوت نهوه بوو که به دوو هؤکار نهوه کارهیان کردهوه: یهکه م پییان وا بووه نهوه کچه زیندانیانهی که کچینی خویان پاراستوه

و رایان ناگونجی، به کافری نه زانن و گیان و مالی حه لاله (بروانه کاره ساتی نژده ديه کان). له م سالانه دواييدا له سوور ياش چندين هه والی ده سندر يژی زیندانیان دهنگی دایه وه، یان همومومان شیعری «کونگره ی شووشان» ی عه بدو و لالا په شیومان له بیره که ده لی:

دوینی کونگره بو...
کونگره ی شووشان بو
هر ولاتیک و شووشه یه کی نارد
هر شووشه یه ک و
به سه رهاتی خوی پوخته گپراه:

چهند قاوه خانه و چهند مال گه راه،
له سه ره چهند میزان تاج له سه ره بووه،
چهند ده می دیوه و چی تی کراه!
پیش نه وه ی کونگره کوتایی پی بی
بو تلکی ره شی
له سپیده وه، کر و کپ و مؤن
قوت بووه و هاته به رده م میکروفون:
خوشکان، برایان!
من وه کوو نیوه سه برده م نییه،
نه میزم دیوه، نه کوری یاران
نه گه شتی لادی، نه باری شاران
پاستیتان ده وی؟
نه و ریته دورمه بویه بریوه

تا پیتان بلیم:

من شووشه ی به عسم
له پاش و پیشی مروف بترازی،
هیچم نه دیوه.. >

نه توانین بلین ده سندر یژی کردن تاوانیکه که له رووی تووندوتیژییه وه نه انجام دهدریت نهک له شه هوهت، نه وهنده ی که ده بینین مندانان و به سال اچروان و پیوانیش قوربانی تاوانیکی له و شیوه یه یه. نه م فشاری جهسته ییه بو له ناوبردنی ته رکیزی دهروونی زیندانی به کارده هینریت. نه مهش به و مانایه یه که نه م فشارانه ده خرینه سه زیندانی بو نه وه ی له بیروباوه ره که ی که م بکاته وه که له راستیدا هر بو نه م بیروباوه ره یه که خراوه ته زیندانه وه. هه لسه نگاندنی زیندانی بو خوی وهک که سیک که له سه ره بیروباوه ره که ی جیگیر بووه یان نا، ده توانیت کاریگری هه بیت له سه ره راده ی نه و نازاره ی که له نه جامی نه وه ده سندر یژییه تووشی ده بیت. نه مهش به و مانایه یه که زانستی دهروونی نیشانی داوه که پابه ندبوون به بیروباوه ر و به هاکانی مروف، په کیکه له هؤکاره گرنه کان که رولی پاریزه ری هه یه له سه قامگیری زیندانیانی سیاسی.

به واتایه کی تر به بی گویدانه ته من و ره گهن، کاریگری و ده ره نه جامه کانی ده سندر یژی سیکسی له سه رووی له هر جو ره بریندار بوونیکه جهسته یی و نه شه که نه یه. زهر و زهنگی ده سندر یژی ده توانیت ویرانگر بیت. له م نه زمونه دا که سه که له وانیه هه ست به ترس و شهرم و ته نیایی بکات، یان کابوس ببینیت، چیت هه ست به ناسایش ناکات. متمانه ی خوی له ده ست نه دات. له وانیه خوی به تاوانبار بزانی به و شته ی که روویداوه یان باوه ر به وه بهینی که «پیس» بووه. له وانیه له گه ل PTSD، دل راهوکی و هه مؤکیدا کیشه ی هه بیت.

له کوتاییدا نه بی بلیم نه وه که سانه ی که ده سندر یژیان کراه ته سه ره. هیچ سووچیکیان نییه و ده سه لاتی نه وه یان نه بووه که پاریزکاری له خویان بکه ن و به رگری بکه ن، بویه پیشنیار نه که م هه تا نه توانن باسی بکه ن و به جی نه وه ی شهرم له گپراه وه ی بکه ن، به بلا و کردنه وه ی نه م ریژه شه رمه زار بکه ن.

کوچی دوايي هاوسهري شهيد دوكتور قاسملو

خاتو هیلین (نه سرین) قاسملوو، هاوسه ری شهید د. عه بدو لر ه حمان قاسملوو، سکرتری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران مالاوایی له ژیان کرد.

رؤزی هینی، ریکه وتی ۱۹ ی ره شه ممه ی ۱۴۰۱ ی هه تاوی خاتو هیلین قاسملوو، هاوژینی شهید دوکتور قاسملوو که له نیو پیشمه رگه کان و تیکوشه رانی حیزبی دیموکرات دا به «خوشکه نه سرین» به ناوبانگ بو، له ته منی ۸۹ سالی و له شاری پارسی ولاتی فه رانسه کوچی دوايي کرد.

خاتو هیلین قاسملوو، هاوژینی شهید

دوکتور قاسملوو که له ته منی ۸۹ سالی له کتیه که ی «نورووپایه ک له ولاتانی کوردان دا» ناوړیکی وردی له ژیان و به سه رهاتی خوی له قوناغه سهخت و هه له موته کانی میژووی خه باتی کورد له ئیران داوه ته وه.

خاتو نه سرین تا دوا ساتی ته منی به خوشه ویستی هاوسه ری شهید ی و ریبازه که ی وه فادار مایه وه له لایه ن راگه یانندی په کیه تی ژنانی دیموکراتی کوردستانی ئیرانه وه پرسه و سه رخوشیمان پیشکه ش به بنه ماله ی گه وره ی شهید ی ریبه رمان د قاسملوو و هه ردو کچه کانی ده که یین
روچی خوشکه نه سرین شاد و نارامی و ناسووده یی بو بنه ماله که ی

بی‌دهنگی له بهرامبهر سته میگدا، هاودهستییه له گه‌ل سته مکاردا

هه‌ردی سه‌لیمی

هه‌ر گوتاریک که زال ده‌بی یا پوژیک له کۆمه‌لگه‌یه‌کدا زال بووه، مه‌رج نییه که له‌گه‌ل زال‌بوونی‌دا ره‌واش بووبی، گوتاری کۆماری ئیسلامی له سه‌رده‌مانیکدا زال بوو، به‌لام ئایا به واتای ره‌وابوونی‌ته‌تی؟ بی‌گومان ولامی ئه‌م پرسیاره نایه. ئازادی و دیموکراسی پوژیه‌کی ره‌ها نین و به‌رده‌وام له به‌رده‌م گۆران و نوێ‌بوونه‌وه‌دان و هه‌میشه پنیویست بووه هینده جه‌غزی ئازادی کراوه و کراوه‌تر بیته‌وه، که هه‌مووان خۆیانی تی‌دا ببیننه‌وه، کهس له‌م نچو‌دا بی‌به‌ش نه‌بیت. له‌وانه کۆمه‌لگه‌ی په‌لکه‌زێرینه یا هه‌مان LGBT. کۆمه‌لگه‌ی په‌لکه‌زێرینه یا LGBT چیه‌؟ ئیمه پوژانه ئه‌م ناوه‌مان به‌رگوتی ده‌که‌وئ، به‌لام به‌پنی کلیشه‌یه‌ک که له می‌شکماندا ئاخراوه، به‌سه‌ر راستی چیه‌تی ئه‌م کۆمه‌لگه‌یه‌دا باز ده‌ده‌ین و به‌باشی نایانناسین. لێ‌رده نامه‌ه‌وئ بچمه سه‌ر میژووی ئه‌م کۆمه‌لگه‌یه، به‌لام پیم باشه به‌گشتی و به‌کورتی پیناسه‌یه‌کمان له‌سه‌ر ناسینیان هه‌بی. هه‌رچه‌ند زیاتر له‌و چوار پته‌یه به‌لام لێ‌رده هه‌رکام له پته‌کانی ئیل، جی، بی، تی و کیووش – که من له‌سه‌ره‌وه نه‌مه‌یناوه – دیننه به‌ر باس، که ئاماژه به که‌سه‌گه‌لیکی جیا‌واز به‌ خواستی جیا‌وازه‌وه ده‌کات، بۆ نمونه ئیل ده‌بیته لیزبیان (ژنانی هاو‌ره‌گه‌زخ‌واز)، جی، گه‌ی (پیاوانی هاو‌ره‌گه‌زخ‌واز)، بی، بایسکیشول (که‌سانی دو‌وره‌گه‌زخ‌واز) و تی‌ش ئاماژه‌یه‌که به تره‌نس‌جینده‌ره‌کان، واته ئه‌و که‌سه‌نه‌ی وا پیناسه‌ی باوی دیاری‌که‌ر له‌سه‌ر ره‌گه‌زی خۆیان قه‌بوول نییه و ده‌یان‌ه‌وئ خۆیان پیناسه‌یه‌کیان بۆ چیه‌تی ره‌گه‌زیان هه‌بی و ئه‌و چاره‌روانییه‌شیان هه‌یه که کۆمه‌لگه پیناسه‌یه‌کیان به‌ فه‌رمی بناسیت. وه‌ک که‌سیک که له پووی پو‌اله‌ته‌وه له ژنان ده‌چی، به‌لام هه‌ست و عاتفه و خواستی خۆی، له بازنه‌ی پیاوانه‌دا ده‌بیته‌وه. ئه‌م کۆمه‌لگه‌یه ته‌نیا به‌سه‌ر ئه‌م چوار تو‌یژه‌دا دابه‌ش ناکرئ و جو‌ری تریشی زۆرن، به‌لام ئه‌مانه دیارترینان و پیتی کیووش ئاماژه به که‌سانیکه وا هیشتا هیچ پیناسه‌یه‌کیان بۆ خواستی ره‌گه‌زی خۆیان نییه و له‌ حالێ تو‌یژه‌وه‌دان له‌سه‌ر خواسته‌کانی خۆیان.

بیاخته به‌ر ته‌گه‌ری ته‌زیه‌ت و ئازار و... خۆدی ئه‌و نائه‌منیه‌ی له‌سه‌ره‌وه باس کرا به شیوه‌ی جو‌راو‌جو‌ر له‌سه‌ر ری‌ی ته‌ندامانی کۆمه‌لگه‌ی په‌لکه‌زێرینه‌یه، ده‌توانی ته‌زیه‌ت و ئازاریکی زاره‌کی بی هه‌تا ده‌گاته ئه‌وه‌ی که ئازاری جه‌سته‌یی و سیکسی و هتد بی. ئه‌و خه‌بات و مو‌بارزه‌یان وا له هه‌موو جیهاندا له ئارادایه هه‌ر بۆ ئه‌و په‌راویز‌خستنه و نائه‌من‌بوونه‌یان و هه‌روه‌ها ده‌سته‌به‌ره‌بوونی مافه‌کانیان ده‌گه‌ریته‌وه، وه‌ک باس کرد به‌فه‌رمی نه‌ناسین یه‌کیک له‌و ئامرازانه‌یه وا زۆر به‌سانایی ده‌توانی کۆمه‌له که‌سانیکی زۆر له هه‌موو مافه‌کانیان بی‌به‌ش بکات، وه‌ک ته‌وه‌یه‌ک که به‌فه‌رمی نه‌ناسرئ؛ چون کرددی به‌فه‌رمی ناسین ته‌رکدارت ده‌کا له به‌رامبه‌ر ئه‌و که‌س/ که‌سه‌نه/ کۆمه‌لگه/ نه‌ته‌وه‌یه‌دا؛ به‌په‌چه‌وانه‌که‌شی هاوتایه له‌گه‌ل سه‌رینه‌وه‌یان. ئه‌وه‌ی که

ئه‌مه به‌کورتی پیناسه و روون‌کردنه‌وه‌یه‌ک بوو له‌سه‌ر ئه‌م کۆمه‌لگه‌یه که زیاتر بناسیندین به‌ خۆینه‌راتمان، به‌لام لێ‌ره‌ش‌دا ده‌مه‌وئ ئاماژه‌یه‌ک به‌ گرینگترین کیشه و هه‌روه‌ها خواسته‌کانیان بکه‌م، که‌وا هاندهریان بووه بۆ ئه‌وه‌ی له‌م سالانه‌ی رابردو‌دا به‌تایه‌ت، بینه سه‌ر شه‌قامه‌کان و جزوور و بوونیکي چالاکیان هه‌بی بۆ به‌ده‌سته‌هینانی مافه‌کانیان. له راستی‌دا گه‌ر نه‌مانه‌وئ زۆر بچینه نیو ورده‌کاری و ئاماژه به‌ حاله‌ته جو‌راو‌جو‌ره‌کانیان نه‌که‌ین، ده‌بی بلین ته‌ندامانی ئه‌م کۆمه‌لگه‌یه له نه‌بوونی ته‌منه‌ت و ئاسایش و هه‌روه‌ها به‌فه‌رمی نه‌ناسینیان ده‌نالین، چون هه‌ر ئه‌م به‌فه‌رمی نه‌ناسینه ریگه خوش‌که‌ره بۆ په‌راویز‌خستیان و پاشانیش پیشیل‌کردنی مافه‌کانیان له‌لایه‌ن کۆمه‌لگه‌وه، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی پشت‌گیریه‌کی قانونی‌یان نییه و ئه‌مه‌ش ده‌توانی زیاتر

که مینه دایه، نیمه هموو که مینه کان به تایبته له م بارودوخه ی ئیستادا پښوښته یه کریز بین و دان به مافه کانی یه کتردا بنیښن بؤ شهوهی جاریکی تریش همومومان له حاله تی که مینه بیی خومان دا نه مینینه وه و تهنیا شایه دی گورینی رواله تی دهسه لات داره کان بین و نه توانین گورانیکی بنه پرتی له هموو پرووه کان و هاوکیشه کان دا ببینن. هر له م سهره لاندانا سهره رای هموو گوشاره کانی به تایبته هم سالانه ی رابردوو له بلاوکردنه وهی رق و قینه وه هتا گرتن و شهکه نجه و دهسدریژی سیکسی و ئیعدام به رامبر به هم کومه لگه یه، نیمه شایه دی چالاکی بهرچاوی نه نامانی کومه لگه ی په لکه زپرینه کان له کوردستان و له هموو ئیران بووین، هم به و اتایه که نه نامانی هم کومه لگه یه خویان به به شیک له م شورشه دوزانن و داوای به شی خویان له مافه کان دهکن و نازادانه و وشیارانه شوناس و خواستی خویان، به دهنگیکی بهرز هاوار دهکن. له دیوارنوسی شاری مه ابادوه که په پامیک بوو به م چهشنه: «کومه لگه ی LGBTQ+ پاساوه و شورش دهکا» هتا شاره کانی وهک قوم و ئه راک و تاران و تهریز، نیشان له مافخاوییه کی نه ترسانه یه، که به نوره ی خوی کوله که ی دهسه لاتی ره گزلیدراو و داخراوی کوماری ئیسلامی وه له رزه خستوه. له کوتایه دا ده بی بلیم هیچ کام له نیمه – به تایبته که مینه کان – دهستان به دیموکراسی و نازادیه ک پاناکا، مه گهر شهوهی که گره نتییه ک بؤ دابین بوونی مافه کانی همومومان هه بی، ولاتی ئیرانی

نیمه دوزانین که که مینه و زورینه له زانستی سیاسه تدا به واتای جه ماوهر و حه شیمه ت نییه، به لکوو بریتی له راده ی دهسه لاته و پیوه ری به شداری کردن له کایه سیاسیه کان دا درخه ری که مینه و زورینه یه، وهک نمونه کومه لگه ی شیعه ی عه له وی له ولاتی سووریه، سهره رای که می جه ماوهریان به لام له زورینه دان، چون دهسه لاتی سیاسی شه و ولاته یان به دهسه توه یه.

فره چهشن به سرینه وه و له بهرچاوی نه گرتنی هم جیاوازیانه به هیچ ناکامیکی باش و دلخواز ناگات، تهنیا ریگه به فهرمی ناسینی هموو جیاوازیه کان و هموو که مینه کان و مافه کانیانه.

له که مینه دان. له ولاتیکی وهک ئیران و له ژر دهسه لاتی کوماری ئیسلامی دا هم کومه لگه یه ویرای چه ندین نه توه و پیره وانی ئابین و ئابینزای جوربه جور له که مینه دان و بگره له دخیکی دژوار تریش دان و شه ویش شهوه یه که به گشتی بوونیان رهد ده کریته وه

هر گوتاریک که زال ده بی یا پوژیک له کومه لگه یه کدا زال بووه، مه رج نییه که له گه ل زال بوونی دا ره واش بووی، گوتاری کوماری ئیسلامی له کاتیکدا زال بوو، به لام ئایا به واتای ره و ابوونیه تی؟ نازادی و دیموکراسی پوژیه کی ره ها نین و به رده وام له به رده م گوران و نو بوونه وه دان و هه میشه پیویست بووه هینده جه غزی نازادی کراوه و کراوه تر بیته وه، که هه مووان خویانی تی دا ببیننه وه. له وانه کومه لگه ی په لکه زپرینه یا هه مان LGBT.

و له شه گهری ده کره وتینان هر به حه واهه سزای ئیعدامیان به سهر دا سه پاوه. له گه ل سهره لاندانی راپه رینی سهرانسهری ژینا به دروشمی پیشکوتن خوازانه ی ژن، ژیان، نازادیه وه، که ده سپیکه که ی به پالشتی گه وره ترین که مینه واته ژنه، چرای هیوا له دلای هموو په راویز خراوان و که مینه کانی شه و ولاته دا داگیرسا، یه کیک له وانه ش کومه لگه ی په لکه زپرینه بوو. دیارترین تایبه تمه ندی هم سهره لاندانه فره ره هنده دژایه تی کوماری ئیسلامیه، ناکری که سپیک خوی به نازادخواز بزانی به لام تهنیا

خواسته کانی خوی ببینی، ناکری نیمه دژبه ئیعدام بین، به لام له هه مان کاتا ئیعدامی هه ندیک کهس به ره وازانین، یانی لیره دا مه به ستم شه وه که ستانداردی دووانه نابی بی، به تایبته له لایه ن نیمه وه که خومان به ناله لگری خه باتیک دوزانین که له راستای دابین کردنی مافی نه توه یه که و له حاله تی

سالانیکه نه نامانی هم کومه لگه یه به شیوه ی جوراوجوری وهک ژرزه مینی و ناره زایه تی دهر برین و ریپتوان و... خه باتی بؤ دهکن، شه وه که له دژی شه و سیستمی و اه وه لی سرینه وه و به فهرمی نه ناسین و به قیزه ون ناساندنیا ن ده دات و هه روه ها

ناویان هاوتای ترس و دلاره وکی و هه ره شه بؤ کومه لگه دوزانی، بوه ستنه وه. مه به سستی من له هینانه به رباسی هم بابته چه ند هؤارکیکن که گرینگترینان دژایه تی له گه ل جوریک له فاشیزم، به و واتایه ی که نیمه گهر بین و فاشیزم ساده بکه ینه وه به سهر شه وده دا که دژایه تییه کی پروت له گه ل هه ره شه جیاوازیه ک بی و خستنه نیو بازنه ی ناخوی و هه ولدان بؤ پیکه هینانی کومه لگه یه کی هاوشیوه و هاویر و ره دکرده وهی هه ره شه جیاوازیه ک، شه وه بی گومان کومه لگه ی په لکه زپرینه ش به هوی جیاوازیی چییه تییه که یه وه له گه ل زوربه ی کومه لگه کان دا، به شیوه ی خبه خق ده که ویتنه بازنه ی ناخوی یه وه. لیره دایه که نیمه له گه ل جوریک له فاشیزم و ره گز زپرسته ی به ره ورووین، مه به ست له ره گز لیره دا ئیتیک نییه. هم راستیه که و ده بی قه بوول بکری که هموو مرؤقه کان هیتروسیکشول نین و له م نیوه دا جیاوازی هیه و ده بی ریز له م جیاوازیانه ش بگریدری، نیمه دوزانین که که مینه و زورینه له زانستی سیاسه تدا به واتای جه ماوهر و حه شیمه ت نییه، به لکوو بریتی له راده ی دهسه لاته و پیوه ری به شداری کردن له کایه سیاسیه کان دا درخه ری که مینه و زورینه یه، وهک نمونه کومه لگه ی شیعه ی عه له وی له ولاتی سووریه، سهره رای که می جه ماوهریان به لام له زورینه دان، چون دهسه لاتی سیاسی شه و ولاته یان به دهسه توه یه. له م پرووه کومه لگه ی په لکه زپرینه ش له زوربه ی ولاته کان دا هر

تۆلەي گران

وهرگيران له فارسىه وه: ئالەشىن

نوسين: باوان كرماشانى

ژنانى ژيردهستەي ريزيمه ئيرانشاريبه كانى چوارچينوى جوغرافىيەي سياسى ئيران و به تاييه تيش ژنانى كورد، به دريژايى ميژوو له كونجى مالانه وه ههتا چه قبهستوى و چه پاندنه وه، بۆ گوره پانى ئەكتيفيتى سياسى و خهباته وه ريگهيهكى ئەستەم و دژواريان پياووه. ئەو ژنانەي شان به شانى پياوان، له ههموو قوناخه سهخت و ناخوشه كانى ئەو جوغرافىيە له بهرگريدا بوون... له بزوتنه وهى سياسى و كومه لايهتى، له بايكوتى ته نباكو و شورشى مهشرووته، سينگيان داووته پيش و نيشانيان داوه دهتوانن وهك پياوان له گورانكاريبه سياسى و كومه لايهتبه كاندا رۆل و دهوريان ههبي و به وپهري نازايهتى توانيويانه دهوريان له سهر دريژهي بزوتنه وه هاوچرخه كان ههبي. به لام هه ميشه پشتگوئى خراون و مافيان فهوتاو وه له نووسينه وهى قانوندا پشتكيان نه دراوه و نه يانتوانيوه له گوره پانى سياسى و به تاييه تيشدا له پارله مان وهك پياوان ئاماده بن. كه ئەمهش به واتاي پشتگوئى خستنى نيوهى به هره و تواناي كومه لگه به بۆ گه يشتن به گه شه و پيشخستنى كومه لگه. ده گه ل ئەوه شدا، ژنان قهت نه سهره وتوون و هه ميشه به هيواي به ئاكام گه ياندنى مافى نيوهى كومه ل له گوره پانى خهباتدا چالاک و به شدار بوون. هه ر بۆيه له شورشى گه لانى ئيران له سالى ۷۵ دا بۆ گه يشتن به مافه كانيان، ژنان به شيوه يه كى بهرچاو رۆل ده گيرن. به لام كۆمارى ئيسلامى كه به به لىنى پوپووچه وه به تاييهت يه كسانى و دادپه روه ريبه وه هاتبووه سهركار، هه ر زوو ماهيهت و چيه تى دژى ژن بوونى خۆى ده رخست و به په سنكردىنى قانونگه لى دژه ژن ريگه ي بۆ سهركوت و په راويزخستنى ژنان له بوارى سياسى، كومه لايه تى و ته نانته مالىش هه موار كرد.

حكومەتى به باشى ئاگادارى شويندانه رى ژنانه له سهر پيشخستنى ويژه مانى ئازادىخوازى، بۆيه له ماوه ي ئەو سالانه دا ته نه خى له هيج چه شنه سه ركوت و سرينه وه يه كى ئەم به شه ي كومه لگه نه كردوه، له ئەسيدا پيه لپه ر ژاندنه وه بگره هه تا هيرشكردنه سه ر ژنانى دوچه رخوا وه و ... هه تا ده سترديژى و ئازار جينسى له گرتووخانه كاندا و، له وانەش قيزه و نتر له شورشى «ژن ژيان ئازادى» دا ئامانجدارانه فيشهك نان به نيو گه لى ئافره تانه وه. ئيستاش ئەو ريزيمه سه ركوتكهر و اته دژه ژنه، له نويترين پيلانى خويدا، واته هيرشى شيمىاي بۆ سه ر قوتابىخانه ي كچانه و كچانى قوتابى هه ول دها به به رديك دوو كىلان بپيكن، سه ره تا تۆله ي دهورى چالاكانه ي كچانى قوتابى له شورشى "ژن ژيان ئازادى" يان لى بكا ته وه كه به لچكه له سه ر دامالين و سه ر رووتكردن (هيمىاى ئاماده يى قورس و قايمى حكومه ت له ژيانى رۆژانه ي ژناندا) فشه يان به ئايدىلۆژياى ده سه لات كرد و به فريدان و تورپه لدانى هيمىاى ده سه لات له

ژنان كه هه ر زوو به چيه تى دژه ژن و گه مژانه ي كۆمارى ئيسلامى زانى كه ماكه ي له هزرىنى چه قبهستوانه ي ۱۴۰۰ سال پيش بوو، له سالا كانى سه ره تاي دامه زرانى ريزيمى ئاخوندييه وه، هه وليان دا به دهنگ هه لبرين و خوييشاندان دژى حيجابى زوره ملى، دهنگى ناره زايه تى به گوئى ده سه لاتدارانى ئاخوندى بگه ينن و مل بۆ گوشارى سيستماتيكى ريزيم كه ج نه كهن. ئەو ژنانەي كه له ماوه ي ۴۴ سالى رابردوودا به رده وام پيشه نكى گورانكاريبه پيکهاته ييه كان له جوغرافىاي فرهنه ته وه يى ئيراندا بوون و هاوار مافخوازيان كىچى له كه ولى ده سه لاتداران خستوه و به نافهرمانى مه دهنى بناخه ي حكومه تى ئايدىلۆژيكى كۆمارى ئيسلامىيان له ق كردوه، چونكى له سه ره تاي شورشى گه لانه وه له و جوغرافىايه دا مافى ژنان ژير پى خراوه و ئيستاش ئەمه ده زانن و به روونى رايانگه ياندوه، ئەگه ر ده سه لاته كه يان به قى، ئەوه ژنان و مافى ژنانه دهيله قينى. "ئەگه ر حكومه تى كۆمارى ئيسلامى به قى، ژنانن كه له قى ده كهن." (وه حيد ئەحمه د، وه زيرى نيوخۆ ۰۸/۰۹/۱۴۰۰).

دهوله تيبه كان نه كرده ييه و بؤ بروا نابي و بهو ئاكامه مان دهگه يني كه به دلنبايه وه دهستي مهعموراني حكوومت و هيزه ملهوره كانى (اتش به اختيار) خامنه بيان تيدايه، چونكى بهستنه وهى ئهم هيرشانه بؤ هوكارى دهره كى، زيدى ئينقلاب و هيزه سهره پوكان شوينه ونكه يه و هيچ له تاوان و كه مته رخه مى دهسالات كه م ناكاته وه. چونكى روون و ئاشكرايه بهرپرسيارى تى ئه منيه ت و ئاسايش و پاراستنى گيانى هه موو هاوولاتيبه كان له سهر شانى دهسالات و كه سى يه كه مى دهسالات، عهلى خامنه ييه. ئه وه بهرپرسانى ئه و رژيمه ن ده بى ولام بدنه وه، كه چونه كه سانيك ئازادانه مه واددى شيميائى له كوئل شار به شار دهگه رپين و هاوكات له شاره كانى چهندين پاريزگه ي و لات، كچه قوتاييه كان دهرمانداو دهكهن، كى دهتوانى به ئاسانى ئه و هه مووه مه وادده شيميائيه ي وه دهست كه وى؟ ئه دى ئه و ئه منيه ت و ئاسايشه كارتونيه ي بهر دهوام به گويمانيدا دهن، كووا؟ به لى، كومارى تيروريسى ئيسلامى خهريك توله كرده وه له كچان و ژنانه، ئه و كچ و ژنانه ي كوله كه كانى سيستمه ئايدى لوژييه كه يان له قانده، ئه و ژنانه ي ئيزيان نه دا، هيچ ئاخونديك له سهر له شى ساردى كچه كه يان ژينا نويژ بكا و به سه ما و هه لپه ركى، لچكه كانيان به دهسته وه گرت و شورشى ژن ئه و ژيان ئازادى يان له شارى بچوكى سه قز له كوردساتانه وه بؤ هه ر چوار قورنه ي و لات هه نارده كرد.

ئه وهى ئيستا له رووى كورته فيديوئى ليل و ناروونه وه ئه و كه سانه ي له بهرگرى رهوا دژى پاسدار و به سيجان تيكه له چوون به كه متر له ۲۴ كاتزمير ده يانگرى، به لام بؤ ديتنه وه و گرتنى بكه رانى هيرشى شيميائى بؤ سهر قوتايبخانه كان و كچان كه به گويره ي راپورتى وزارته تى تهنروستى رژيم، زياتر له ۱۳ هه زار كچ له زياتر له ۳۰۰ قوتايبخانه ي تووشى نه خووشخانه كردوه، دؤش داماون. له م پيوهنديدا پيوسته بهرپينه وه ناخى كومه لگه و برابى خه لكى، بؤ وينه قسه كانى ئه و خويندكاره بويره ي به سه عيد جه ليلى نوينه رى خامه يى له ئه نجومه نى ئاسايشى نه ته وه يى له زانكوئى "چه مران" ئه هواز له رۆژى ۱۵ ره شه ممه ي ۱۴۰۱ ئه گه ر ده ليين دهرمانداو كردنى قوتاييه كچه كان كارى خوتان نييه، كه واته زور زه بوونن، كه ناتوانن ئه منيه تى مندالان داين بكه ن". مه گه ر له سه ره تاي راپه رينى ژن، ژيان، ئازادى دا، له ريگه ي گرته فيديوئى كاميراكانى قوتايبخانه كانه وه، ئه و كچانه يان نه ده گرت كه دژى دهسالات دروشميان وتبووه و يان دهرمانده كردن يان دهسته بهريان ده كردن. ئه ي ده چونه ئيستا ئه گه ر بؤ سه له ماندنى خوشيان بى، ناتوانن له ريگه ي هه مهن كاميراوه بكه رانى ئه و هيرشه شيميائيانه بؤ سهر قوتايبخانه ي كچان بدؤزنه وه؟ ئه رى ته نيا ئه م هوكاره به س نييه، بلين كارى خودى كومارى ئيسلامييه؟ ئه م هيرشانه به م بهر بلاوييه، بهرنامه دارستن و ئه نجامدانيان به بى هاوكارى و هه ماههنگى هيزه

كلاسى دهرس و قوتايبخانه كانيان پشكيكى مه زنيان له و شورشه دا هه بوو و وينه و بيره وه رى خوش و شيرينيان رهنگاند و ههروه ها كچكردن و چاو ترسيان له مندالييه وه، واته له و قوناخه وه كه به كه م ئايدى كانى ئازادى خوازى چه كه ره دهكهن، هه تا به خولقاندنى كه شى ترس و دله راوكى، بهر به خويندنى كچان بگرن و له زانين و زانيارى بيه شيان بكه ن، چونكى چه خامه يى شورشى ژينا له لايه ن ژنانى خاوه ن و شياريه وه ليندا كه عورفى پياوسالارانه ي (نيره وه جاعى) كومه لگه يان لادا، شورشيك كه روون و ئاشكرايه مه زنايه تى هيزى سياسى ژنان و به شدارى كومه لايه تى ئه وان نيشان ده دا بؤ گه يشتن به ديموكراسى و، كومارى ئيسلامييه هه ميشه ترسى له وشيارى بووه و هه ولى داوه به پى پلى پلانى پيشه وه خته و هاندانى به مندالى به شوودان، ژنان و كچان له مالى په ستيوئى، ئه مجاريش دهيه وى به زهبرى هيز و ترساندن و هيرشى بهر بلاو بؤ سهر قوتايبخانه ي كچان كه بيست و پينچ پاريزگه ي و لاتى گرتوته وه، ترس و دله راوكيى هيزيكى ناديار بخاته دلى خه لكه وه و، به ژنان بلئى كه كه شى كومه لايه تى بؤوان ئه مين نييه، هه تا ده ماليان په ستيوئى. ئيستا بؤ كومارى ئيسلامى يه كه م تومه تبار يان باشت ر بلين تاوانبارى ئه م په روه نده ييه، چونكى ئه م دهسالاته جگه له پيشينه و سهر چه شنى دژه ژنانه له ته مه نى خويدا، كه هيرش بؤ سهر قوتاييه كچه كانيش له سهر هه مهن رهوتن، دهگه رپته وه بؤ وه دوا نه كه وتن و به نه ناسراو هيشتنه وه ي سهر چاوه ي ئه م هيرشانه. پرسيار ئه وه يه، بؤچى كومارى ئيسلامى له كؤبوونه وه ي نه ينى دوكتور شه ره فكه ندى سكرتيرى حيزبى ديموكرات يان رپه ر و كه سه يه تيبه سياسيه كانى ديكه ي ئوپوزيسيون له ئالمان ئاگاداره و له رۆژاوا كارى تيروريسى دهكا، يا عه بدومالايك ريگى كه له سه فه ريكي ته واو نه يندا بؤ و لاتى پاكستان له ئاسمانه وه ديتته خوار و ده يفرينى، يا له بابته روحولله زه م، كه به فيل و تله كه ده يكي شيه ت عيراق و پاشان ده يفرينى و پاشان له سيداره ي ده دا و ته ويللى خوى ره شتر دهكا، يا

شۆرشى ژينا، چى بۇ ژان پى بوو؟

شليتر باپيري

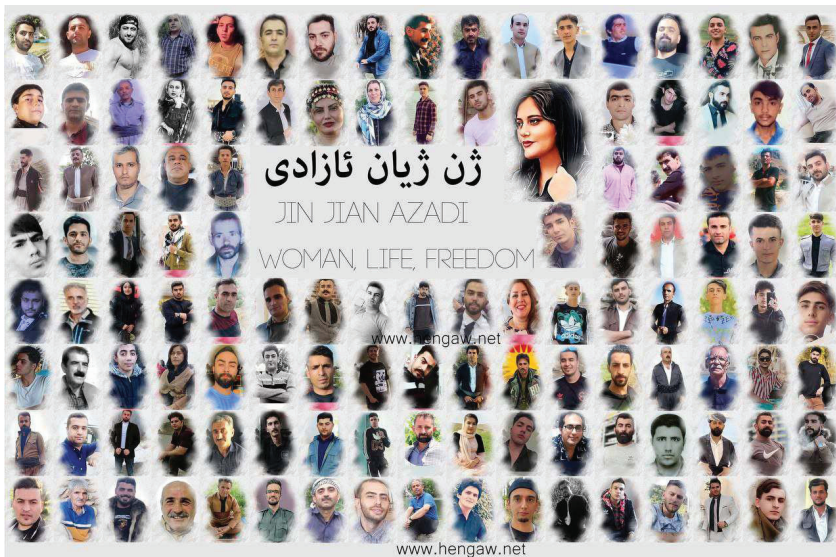

لەكاتىكدا كە بەشئۆەى جياواز لە دنيدا رۆژى جيهانى ژنان ياد دەكرىتەوه، ئەوسالى ئىمه جياوازتر لە ھەموو سالانى دىكەيه. لەجى خۆيهتى لىرەوه سلاو بنيزين بۇ ھەموو ئەو ژنە قارەمانانەى لە گۆرستانى ئايچى سەرپۆشەكانيان لادا و جەريقەى شۆرشىكيان لىندا، پياوى كوردستانىش ھاوشان لەگەل ژنان لە ئايچىيەوه ھاتنەوه سەر شەقام و شۆرشى ژينا و ژن، ژيان، ئازادىان خولقاند. دلنيام ھىچ كاممان وتە، دروشم و ھەماسەى شەقامەكانى مەھاباد، بۆكان و جوانرۆى و ھەموو شارەكانى رۆژھەلاتمان لەبىر ناچىت. دلنيام ھىچ كاممان وتەكانى بابى شەھيد مەمەد ھەسەنزادە، بابى شەھيد سالار مجاور و دايكى شەھيد ميلاد مەعروفى و كورى شەھيد غەفور مەولودى زۆرى دىكەش لەبىر ناكەين كە ھەر يەكەيان وەك لىدەرىكى سياسى قسەيان دەكرد. ھەموو ئەو وتە سياسيانە لە فەزايەك دا گوتراون كە كەس مافى ئازادى تىيدا نىە بەتايبەت ئەگەر كورد بى و لەو نۆۋەشدا ژن بى. دەسەلاتىكى سياسى كە ٤٤ سالە خوين دەخواتەوه. ھەربۆيە تاك بە تاكى رووداوەكان لە شۆرشى ژينادا گرینگن. ھەموو ئەو رووداوانەش پىيان گوتين كە گۆرانكارى رىشەى بەرئۆەيه، دەچىنە قۇناغىكى دىكەوه و ئەو قۇناغەش خەباتى ھەمەلايەنەى دەوى. ئەو ھە راستىكە كە چاوەرپوانكراو نەبوو كە ژنان بىنە پىشەنگ لەو شۆرشە و لە ماوہىكى زۆر كورت دا كۆمەلگەى نۆۋەولەتیش بىنيتە سەر خەت و لە ھەرجىيەك باس باسى ژنان لە ئىران و بەتايبەت ژنانى كورد بوو. كۆمارى ئىسلامى ٤٤ سالە بە ھەموو سىستىمى پروپاگەندەى وىستويەتى كۆمەلگە رابىتتت كە ژنان رەگەزى

وتەكانى دايك و بابى شەھيدەكان لە رۆژى ناشتى رۆلەكانيان يەككە لە گرنگترين خالەكانى شۆرشى ژينايە كە دەتوانين لە كوردستان باسى بكەين. ئەوان جاريكى دىكە دەستيان لەسەر دوو شت دانا كوردبوون و ژن بوون

دووەمى كۆمەلگەن و ھاوكات باشترين جىگە بۆيان مالەوہيه. بەلام ژنانى كورد لە ئايچى ئاويكى ساردىان بە ھەموو سىستىمى پروپاگەندەى كۆمارى ئىسلامى دا كورد. نەترسانە لە سىستىمى دژە ژنترين ولاتى دنيا دەنگيان ھەلينا و ئەمجارە كەس بۇ وان قسەى نەكرد. ئەو ھە ژنانى كورد و ژنانى ئىرانى بوون بۇ ئىمە دوان، ئەوان دەنگيان رەساتر بوو ئەگەرچى ھىچ ئازادى رادەربىرئىكيان نەبوو. واتە دەنگيان بە واتى لەدەستدانى ژيانانە. ھەربۆيەش دەبىنين كە بەداخوہە زۆر كچى لاو و چەندىن شەھىدى ژنمان ھەيه. ژنان ھەمىشە لە ئىراندا بە قوربانى نۆيان ھاتووه، ئەمما لە شۆرشى ژينادا

ھەموو ھاوكىشەكەيان گۆرى، ئەوان بوونە ئىلھامبەخش و دەنگى شۆرشىك بۇ لادانى دىكتاتورترين دەسەلاتى سەردەم. ئەگەر چى دەتوانين شۆرۋەى جياواز بۇ شۆرشى ژينا بكەين، بەلام يەككە لە شۆرۋەكان دەتوانن لەسەر بنەماى چىندەرى بى. كاريگەرى شۆرشەكە لەسەر ژنان و ھەروەھا بزوتنەوہەكانى ژنان و گرینگتر لەوانەش رۆلى خودى ژنان لەو شۆرشەدا. ئەگەر چى شۆرشەكە لە باسى سەرپۆشەوہ دەستى پىكرد بەلام ھەر زۆر زوو بەرىنتر لەوہ بۆوہو و ژنان نەك تەنيا روخانى كۆمارى ئىسلامى بەلام ھاوكات باسەكانى كۆمەلگەى پياوسالارى و ھەروەھا كۆمەلگەى ئىرانى كە ژن بە رەگەزى

دوهه م دهبنیتت به دواى خویدا هینا. نه و رولای که ژنان له شورشى ژن، ژيان، نازادى دا ديتيان ناکرئ بگه ریندریته وه دوايه و ناشگه ریته وه. نه وهى ژنان له و شورشه دا نه ناميان دا دهبى له مه و به دوا دابه شى بکه ين به بزوتنه وه هکانى ژنان له پيش شورشى ژينا و دواى شورشى ژينا. و ته کانى دايک و بابى شه هیده کان له روژى ناشتنى روله کانيان يه کيک له گرنگترين خاله کانى شورشى ژينايه که ده توانين له کوردستان باسى بکه ين. نه وان جاريکى دیکه ده ستیان له سه ر دوو شت دانا کوردبوون و ژن بوون. هه ريه که يان به جوریک له و ته کانياندا ده بنيدران و به جوریک روانگه ي کومه لگه ي پياوسالاريان به رانبه ربه ژنان ده خسته وه ژير پرسيار. "زه مانیک ئيمه نه گه ر ده مانويست به يه کيک بلين زور پياوه، زور به غيرته، زور به ناموسه، زور به ويژدانه، له که ليمه ي چى ئيستفاده مان ده کرد پياو، ده مانکوت زور پياوه. نه لجان نه گه ر پياويک بيهه وي زور پياوبى، ده بى زور ژن بى". نه م و ته يه و ته ي بابى شه هيد محه مه د حه سه نزاده له بوکان و له روژى ناشتنى کوره که يدايه. هه روه ها بابى شه هيد سالار مجاور له روژى ناشتنى کوره که يدا له کورته قيديو يه کدا ده لیت" نه وشه وه که تهرمى

مه جازى جى پيى خويان به هيژتر کرد. نه گه ر چى به شدارى چالاکانه ي ژنان له شورشه که دا به بى قوربانيدان نه بووه و نابيت. هه روه ک چو ن سى ئين ئين له راپورتیکدا باسى له ديارده ي ده سترتيژى بو سهر ژنانى زيندانى کردوه. چ ريگه يه کى باشتر هه يه بو وه سفکردنى دوخى ژنانى کورد له کوردستانى ئيران له وه ي که له دوسيه ي ژينا نه مينى ده ست پى بکه ين که رووخسارى بوته رهمزى خوراگرى له به رامبه ر کومارى ئيسلامى؟ هه ر له پرسه ي ژينادا بوو که ژنانى کورد جاريکى دیکه برياريان دا که بلين به سه: به سه نادا په روه رى، به سه توندوتيژى، به سه نامرؤفايه تى. هه ر له ويشه وه دروشمى ژن، ژيان، نازادى گوترايه وه و بو نه مرؤ بوته مانيفيستىکى سياسى به هيژ بو ژنان و پرسه که يان و هه روه ها بو شوناسى کورد و کاریگه ربوونى له ئيراندا. به لام چيروکى خه باتى ژنانى کورد له ئيران چيه؟ که ي ده ستى پيکرد و چو ن؟ ليره دا ده گه ريمه وه بو يه که مين ده ولته ي کوردى له روژه لاتى ناو ده راست ده هيتم که ۱۱ مانگ ژياوه و ناوى کومارى کوردستان بووه. کومارى کوردستان به سيسته مى په روه رده ي مؤديرن، ميدياى مؤديرن، سوپاى نيشتمانى، سيسته مى باج، سرودى نه ته وه يى، ئالاي نه ته وه يى، زمانى نه ته وه يى و به شدارى ژنان له ژيانى سياسى و کولتوريدا ناسراوه. له کاتيکدا گرنگيدان به په روه رده يى

بو ژنان يه کيک له لايه نه گرنگه کان بوو که له و ته ي دوو بابى شه هيد دا به روونى هه ستى ده بنيزيت که توانى ميديا و کومه لگه ي نيوده وه لتيش چالاکتر به نييته مه يدان. هه روه ک ده زانين له کومه لگه ديموکراته کاندا مافه کانى ژنان زومىکى زور تريان له سه ره. ژنان له شورشى ژن، ژيان، نازادى دا رولیکى گرنگيان له سوشيال ميديادا دى. له ويذا هاتن بوچونه کانيان نوسى، وينه کانيان به شکرد و نه زمونى خويانيان له ره فتارى کومارى ئيسلامى باسکرد و هه ر نه وه ش وايکرد که مه شروعيه تى کومارى ئيسلامى نه مينيت و له کونواسيونى مه قامى ژنى وه ک

«زه مانیک ئيمه نه گه ر ده مانويست به يه کيک بلين زور پياوه، زور به غيرته، زور به ناموسه، زور به ويژدانه، له که ليمه ي چى ئيستفاده مان ده کرد پياو، ده مانکوت زور پياوه. نه لجان نه گه ر پياويک بيهه وي زور پياوبى، ده بى زور ژن بى».

نه ته وه يه کگرتوه کان ده ربکريت که تا ئيستا له ميژووى نه ته وه يه کگرتوه کان نه کراوه. ژنان له شورشى ژينادا نه وه ده رفته يان خولقاند که پيشتر نه رويدا بوو و نه کرابوو. به شدارى چالاکانه ي ژنان له مه اباد له بيرانا کرئ نه وده مه ي ژنانى به ته مه ن به به رد پندان به لاوه کان بوونه پشتگيرى به هيژى لاوان به رانبه ر به هيژه نه منيه تيه کان. به داخه وه هه ربو يه شه هيد کوبرا شيخه شه هيد بوو. نه وان هه م ده رفته ي فيزيکى و هه م له دنياى

سالارمان تا به يانى راگرت که به روژ نه سه په رده ي به خاکی بکه ين فشاريکى زورى ئيتلاعاتمان له سه ر بوو، نه ممما دايک و خوشکانيک هاتبوونه به رده رگا و تا به يانى له گه لمان بوون تا نه سه په رده کردنى سالار که هيچ کات نه وه خوشک و دايکانه م نه دييوو. نه وه نه وه ديوى گورانه يه که له کومه لگه ي روژه لاتى کوردستان رويداوه و شو رشى ژينا نيشانى داين. خسته ژير پرسيارى روانگه ي کومه لگه

له گهل په رهسه ندى ئهم شوړشه، زورېك له چاودېران بېرته وامن له تېشك خستنه سره ئو راسپيښه كې سهره تا نارېزايه تېپه كان له نيو ژنانى كوردا سهران هله. ئهم ورده كارپيه به هوى پيښه هه ستيارى تايه تى ژنانى كورد له ئيران - و ميژووى دور و دريژى خوراگرييان، بېرته تپيه.

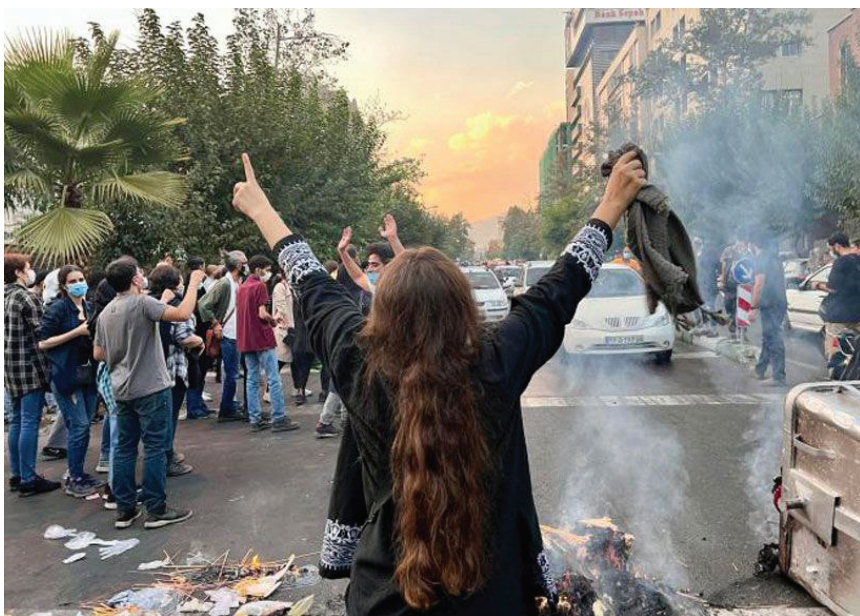
بو ژنانى كورد، مردنى ژينا ئه مينى وه بېرته ره وه هه ستي زهبر و زهنگى قولى كومارى ئيسلامى بهرانه به ژنان به تايه ت به ژنى كورد و بېرته وه توندى ئو ستمه سيستماتيكيه كې ده بيت روژانه بهرگه بگر. ئه گهر چاو له پيښه تى كومارى ئيسلامى بگه بېرته ده كرى بلين هر نه ته وه و چين و توپيښك به جورېك له جوره كان، زهبرو و زهنگ، گوشه گيرى، ئه شكه نه

چالاكويه كانى ئو سه رده مه په روه رده و ژنان و ناردى كچان بو قوتابخانه و دروست كردنى قوتابخانه بو كچان بو. له م كورته باسه ميژووييه بومان دهره كه وېت كه به شدارى چالاكانه و ژنانى كورد له شوړشى ژينادا له ماوه يه كى كوردا دروست نه بووه و ميژوويه كى له پشته وه يه. ئه گه چى ئه و كات پييان نه كه وتوه بزوتنه وه و فيمينيستى و ئه ممان نيوى ده نيم بزوتنه وه و فيمينيستى. بزوتنه وه يه كى فيمينيست و يه كسانى خوازى. ئايا پرسى ژنى كورد جياوازه له پرسى ژنانى ئيران؟

له كونتيكستى شوړشى ژينادا پيم خوشه وه لاسى پرسياره كه بده مه وه. هه روه ك له پيشدا باسم له رولى ژنانى كورد كړدبو له سه ره لادنى شوړشى ژينا دا.

ژنان و به تايه ت په روه رده و سياسيان يه كسره ئهم ده وه ته له هه موو فورمه كانى ترى پيش مؤديرنى كوردى جيا ده كانه وه. له كومارى كوردستان ژنان نه ك وهك تيگوشه رى بزوتنه وه وى ژنان يان سه ركردى حيزب، به لكو بو پشتيوانى له دوزى نه ته وه يى ده چونه دهره وه مال. سه ركردى پياوه كانى ئهم بزوتنه وه و نه ته وه ييه، وهك بهرجه سه ته كردنى نه ته وه يه كى مؤديرن، رولىكى "گونجاو" و "شايسته" يان به و ژنانه به خشيوه. له كومارى كوردستاندا بايه خيكي بهرچاو به ژنان ددرا. بيست و سى كه سايه تى ديارى كومار له كاتى ناهه ننگيرانى سه ره بخويى كوردستان له ۲۲ مانگى يه كى ۱۹۶۶ وتار ده دن، له و شانزه و تاريژده دوو كه سيان ژن بوون. ئه گهر بگه رپيښه وه ۷۷ سال له مه و بهر. بايه خى بوونى ژنان له پوښتى سه ركردايه تى و پيشكه شكردى وتار، ئه وه مان بو دهره خات كه خه پاتى ژنانى كورد له ئيران ميژوويه كى دور و دريژى هه يه. دوو هه فته پاش راگه ياندى سه ره بخويى كوردستان، له يه كيك له قوتابخانه كانى كچان كو بوونه وه يه ك بهرپوه ده چيت و ماموستاكان قسه ده كهن، يه كيكيان كوبرا عه زيميه و ده لپت: "داوا له ژنان ده كه م به رووخانى ديكتاتوريه تى ره زاشا دلخوش بن و ته قسيري له ناردى كچه كانيان بو قوتابخانه كان نه كهن كه له وى به زمانى دايكى خويان فيرى خويندن ده بن". له سه رده مى كوماردا يه كه مين ريڅراوى ژنانى كورد له ئيران دامه زرا، كه سيمى حكومه تيكى مؤديرنى كوردى نيشان ده دا كه پشتيوانى له پيشكه وتنى ژنان ده كرد مينا قازى هاوسه رى قازى محممه د سه روكى كوردستان بوو به سه روكى ريڅراوى ژنان. ئه مه ش بېر كړدنه وه وى مؤديرنى قازى محممه د دهره خات، هه رچه نده پياويكى ئايينى بووه، هاوكات له كومه لگه يه كى تا سه ر ئيسك پياوسالار دا يه كه مين ريڅراوى ژنانى دامه زران دووه و هاوسه ره كه ي بووه ته يه كه م سكرتيري يه كه مين ريڅراوى ژنان. يه كيك له گرنگرين ئامانچ و

بهشکرد و ئەزمونی خۆیانان له رهفتاری کۆماری ئیسلامی باسکرد و هەر ئهوهش وایکرد که مهشروعیهتی کۆماری ئیسلامی نه‌مینیّت و له کۆنواسیۆنی مهقامی ژنی وهک نه‌ته‌وه‌یه‌گرتوه‌کان ده‌ربکریّت که تا ئیستا له میژووی نه‌ته‌وه‌یه‌گرتوه‌کان نه‌کراوه.

نه‌کرینه قوربانی پرسه نه‌ته‌وه‌یه‌یکه. کۆتایی باسه‌که‌م پیم خۆشه به شتیکی کورت له سیمون دۆبار ته‌واو بکه‌م. له کتیپی به‌نیوبانگی ره‌گه‌زی دووه‌مدا ده‌لیت: «سه‌رکه‌وتنی ژنان له‌م شو‌پشه‌دا که ده‌بی بیکن هیچ کات به‌واتای زالبوونی ئه‌وان به‌سه‌ر پیاواندا نییه، به‌لکو له ئاکامدا ده‌بی بیته هۆی یه‌کسانیان له‌گه‌ل پیاوان، که تامی شیرینی ئه‌و سه‌رکه‌وتنه نه‌ک هەر ژنان، به‌لکوو ناخی پیاوانیش شیرین ده‌کات».

سه‌رچاوه‌کان

- - نامیلکه‌ی (ژنان و ناسیونالیسم له کۆماری کوردستانی ١٩٤٦/١٥)
- وه‌رگێڕان: ئه‌حمه‌د ئه‌سه‌که‌نده‌ری
- مالپه‌ری ئه‌نستیتوتی کوردی بۆ ناشتی.

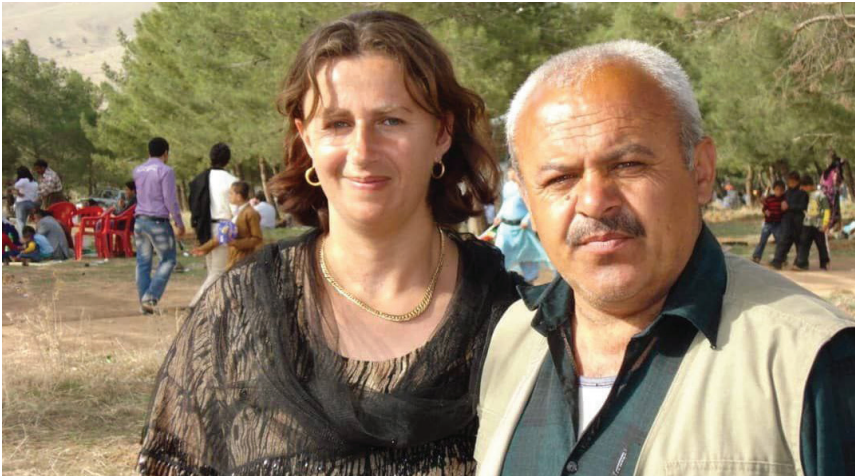
له کاتی ئاماژه‌دان به ژنان له ئێران و داخواری و خواسته‌کانیان، ئه‌وه‌مان له‌بیربیت که یه‌ک شیکاری روونکردنه‌وه له ئارادا نییه. ئه‌مه ولاتیکه تۆریکی ئالۆزه نه‌ک ته‌نها له رووی ره‌گه‌زه‌وه، به‌لکو له رووی نه‌ته‌وه و ئایینیشه‌وه. هەر له‌به‌ر ئه‌م هۆکاره ئانالیز و شرۆقه له هه‌موو به‌ستین و شوینه‌کان سه‌بارت به ژنان له ئێراندا گرنگه زۆر کورتی بکه‌نه‌وه که کاریگه‌ری شو‌رشێ ژینا بۆ ژنان ئه‌وه بوو که یه‌کده‌نگی، هه‌روه‌ها شو‌رشێ کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی. له یه‌کده‌نگی به یه‌کده‌نگ له باقی ژنانی ئێران بتوانن پێش‌ه‌روی بزوتنه‌وه‌یه‌کی فیمینستی بن که بتوانن خواسته‌کانیان باس بکه‌ن و به‌رووی پێبده‌ن. له بزوتنه‌وه‌ی کۆمه‌لایه‌تی که بتوانن ئه‌و سونه‌تیانه‌ی کۆمه‌لگه‌ی پیاوسالار بخه‌نه ژیر پرسیار کار بۆ کالکردنه‌وه و نه‌مانیان به‌ه و وهک بزوتنه‌وه‌ی سیاسی به‌شداری چالاکانه‌ی ژنان بۆ ئه‌وه‌ی بتوانن له نوسینه‌وه‌ی یاسا له سیستمیکی دیموکراتدا ژنان په‌راویز نه‌خرین و

و ئیعدام بوون ئه‌زمونی هه‌لاوردنی له‌لایه‌ن کۆماری ئیسلامیه‌وه دیوه و به‌لام هیندیک له هاوولاتیان که سه‌ر به نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ی ئێران، ده‌کرێ زیاتر روبه‌رووی توندوتیژی ببه‌وه وهک کورد و هه‌روه‌ها ژنی کوردیش. هه‌موو ژنان له ئێران له بواری یاسا و پراکتیکدا له بواره‌کانی وهک هاوسه‌رگیری، ته‌لاق، کار و مییراتدا رووبه‌رووی هه‌لاوردن ده‌بهنه‌وه. له‌سه‌رووی ئه‌مه‌شه‌وه هیچ یاسایه‌کی کارایی نییه بۆ پاراستنی ژنان له توندوتیژی خیزانی. بۆ ژنانی کورد، به‌لووچ، عه‌ره‌ب و به‌هایی، له‌نیو ئه‌وانی تردا، ئه‌م چه‌ند چینه جیاکاریانه جگه له ره‌گه‌ز، نه‌ته‌وه و ئایینیش ده‌گرێته‌وه. بۆیه سه‌ته‌میان سی چینه.. هەر به‌م هۆیه‌شه‌وه ده‌بی پیکه‌ی ئه‌م ژنه په‌راویزخراونه به جیا له "ژنانی ئێرانی" به هۆی هه‌لومه‌رج و هه‌لومه‌رجی زۆر جیاواز له‌نیو گه‌لانی نیو سنووره‌کانی ئێران شی بکریته‌وه و شرۆقه‌ی بۆ بکریت. ئه‌گه‌ر چاوه‌ڕێ له‌خه‌باتی ژنانی کورد بکه‌ینه‌وه ده‌بینین که ژنانی کورد له سه‌ره‌تای هاتنه سه‌ر کاری کۆماری ئیسلامیه‌وه بوونه‌ته خاوه‌ن خه‌باتی چه‌کداری. خه‌باتی ژنان بۆ ئه‌و ژنانه و به‌شداربوون له‌و خه‌باته ده‌کرێ دوو ئامانج پیکیت. یه‌که‌میان خه‌بات دژ به کۆماری ئیسلامی هه‌روه‌ها ده‌رفه‌تیکیش بۆ پرگاره‌بوون له چه‌وساندنه‌وه‌ی کۆمه‌لگه‌ی پیاوسالاری ئێرانی کوردی بۆ ژنان له ئاستی بنه‌ماله و کۆمه‌لگه‌شدا. ده‌کرێ لیره‌دا خالیکي هاوبه‌ش له نیوان ئه‌و ژنانه ببینینه‌وه که له شه‌قامن و هاواری ئازادی ده‌که‌ن و ئه‌وانه‌ی له ریزی خه‌باتی چه‌کداری دان ئه‌ویش ئه‌وه‌ده‌مه‌ی له‌مال ده‌رۆنه دهر نازانن ده‌گه‌رینه‌وه یان نا. به‌لام ئه‌وان گیان داده‌نێن بۆ ده‌سته‌به‌ری کۆمه‌لگه‌یه‌کی ئازاد نه‌ک بوون له کۆمه‌لگه‌یه‌کدا که بۆت بریار بدا چ بکه‌ی و چ له‌به‌ر بکه‌ی و چۆن بژی. ... له‌و باسه‌دا زۆر جوان ده‌توانن ببینن که ژنان و به‌تایبه‌ت ژنانی نه‌ته‌وه جیاوازه‌کان له ئێراندا له‌ماوه‌ی زیاتر له چوار ده‌یه‌ی کۆماری ئیسلامیدا چیان چیشتووه و چۆن خه‌باتیان کردووه.

عەشقیکی لەبیرنە کراو و زامیکی هەتا هەتایی

نەسرین یوسفزادە

دەحەساو و ئارامی دەگرت هاوڕێ لەگەڵ پازدە کادر و پیتشمەرگە و ئەندامی رێبەری لە هیزیشیکی هاژەکی کۆماری پەت و سیدارە بۆ سەر فێرگە قەلای دیموکرات شەهید بوو. دەکرێ بگوترێت کە ئەو پۆژە لە ناخی هەر کام لە ئەندامانی دیموکرات و وا باشترە بلیم زۆربەیی خەلکی کوردستانی پۆژەلات بوو بە پۆژیکی لەبیرنە کراو و ناخههژین. ئەو پۆژەیی کۆماری ئیسلامی هەتا توانی هەولێ رشتنی بق و کینه خۆی بەسەر تیکۆشەرانێ قەلا و فێرگەیی دیموکراتدا رشت و ئەو تەنیا دەولەتی جەلادل و خوینێرێ ئیسلامی ئێران بوو بە رووڕەشی مایەو و لە ۲۱ی خەرماناندا بوو کە خەلکی شارەکانی پۆژەلاتی کوردستان لە مانگرتنیکیی گشتیدا ولامی ئەو کردەو هەبەیان بەو دەولەتە زالم و غەدارە دایەو. خۆنچەیی شوخ و شەنگ دواي ئەو پۆژە ئیتر قەتی جلی رازاوه نەپۆشی، قەت بە دل پێدەنەکنی و هەردەم دەنگی گریانی لە مالهەیی دەهات و هەتا ئیستا کە لەگەڵ کورپە چۆلەکەیی بەرەو هەندەران ریکەوتوو هەموو حەوتووێک بە چەپکیک گۆل و ریحانەیی بۆن خۆشەو بەرەو مەزارگەیی ئەویندارانی دیموکرات دەپوا و پەیمانێ وەفا و خۆشەویستی لەگەڵ خۆشەویستەکەیی نوێ دەکاتەو.

ئاگر گرتنی پەرامیز زۆر بە شپێزەیی دەسووتی و ماوہیەکی زۆر لە نەخۆشخانە دەکەوی و مام شێرکۆ وەها ئەویندارانە برینەکانی بۆ تیمار دەکا و دلخۆشی دەداتەو کە ئیتر هەست بە ئازار ناکا. خۆنچە باسی دەکا و ئاخیک لە ناخی دلەو هەلدیکیشی و دەلی تا ماوہیەک ئاوینەیی نەدەدای خۆمی تیدا ببینم تا ئەوێ دەمووچاو و روخسارم ساپیژ بوو ئەوئەندە ئەویندارانە لێی دەروانیم کە هەستم بە برینەکانم نەدەکرد بەلام دواي کە یەکەم وینەیی پۆژی سووتانەکەم ببینی زانیم چەندە شپێزە بووم. زۆر جار دەگوتری و دەپرسن بۆ تەنیا رۆژیک لە سالدا بۆ مرووف ئەوئەندە گرینگە، گرینگ نەوہک خۆش یان ناخۆش ئەگەر چی تیروانین لە باوہرەکان گرینگە لەوانەییە بۆ زۆربەمان پۆژی ئاشنا بوون لەگەڵ خۆشەویستەکەمان یان پۆژی هاوسەرگریمان یان هاتتە دنیای کورپەکانمان گرینگترین پۆژمان بێ. بەلام کاتیک لە هەر کەس بپرسی ناخۆشترین پۆژی ژيانت کامەییە لە ولامیکیی کورت و پووندا دەلی پۆژی مەرگی ئازیزانم و بۆ خۆنچەیی نازلیشینیوایش ناخۆشترین و سامناکترین پۆژ، ۱۷ی خەرمانانی ۱۳۹۷ی هەتاوی بوو. ئەو کاتەیی کە خۆشەویستترین کەس و پشت و پەنای و نازکیشی نازەکانی، کەسیک کە لای ئەو ماندووی

کە باسی خۆشەویستی و وەفا و ئەمەگناسی دەکرێ مرووف خیرا وەبیر هیندیک کەس دەکەوینتەو کە لەوانەییە نواندنی ئەو خۆشەویستیەیان کەمیک پڕپەنگتر و توختر لەوانی تر بووبی. کەسانیک هەن وا دینە بەرچاو و مرووف ئێرەیی بەو خۆشەویستی و عەشقی نیوانیان دەبا بەلام خۆزگە شتیک بە ناوی مەرگ نەبایە و ئەوانەیی ئاوا ئەویندارن بە مەرگ لیک جیا نەبایەن. جیاپەک کە هەتا هەتایی دەبی و تەنیا یادگاری دەبیتە سێ کورپی جوان و وینەییکی هەلواسراو بە دیوارەو و گلکۆییکی سارد لە مەزارگەیی شەهیدان. زۆر جار وینەیی خۆی نیشان دەدام و دەیکوت ها چاولیکە چەند جوان بووم بە جیحلی!

منیش دەمگوت باجە خۆنچە گیان خۆ ئیستاش لە هەموو کەس جوانتری دەیکوت نا جوان نەماوم لە دواي مام شێرکۆ دلەم بە هیچ خۆش نییە. ئەو کە مابوو هەموو شت جوان بوو، ئەو کە مابوو ناخەزی مانای نەبوو. دەمگوت زوخی شاد بێ! بەلام خۆ ناکرێ تۆ ئەوئەندە خۆت ئازار بەدی. وەک خۆی باسی دەکرد تەمەنی زۆر کەم دەبی کە دەبیتە دلداری کورپیکیی پیتشمەرگەیی خویندەوار و وەرزشوان. ئەوان دلداری یەک دەبن و ژيانی هاوبەش پیک دەهینن. ژيانیکیی پیتشمەرگانە و جوان تا ئەوێ دەستی قەدەر و ژيانی پیتشمەرگایەتی لە شار و ولاتی خۆیان و لە کویستانەکانی سەردەشت و رەبەتەو بۆ قەندیل و دواي پەرتەوازی گەرمینی کوردستان و کویەیی هەمووکات بەجەرگ و دلسۆزیان دەکا. کەریم رەسوولزادە یان مام شێرکۆی نیو ریزەکانی حیزبی دیموکراتی ئێران و خۆنچە خاتوونی خیزانی هەموو کات لە نیو کۆری هاوریانیان نمونەییەک بوون لە وەفا و خۆشەویستی و ئەو لە کاتیکدا چەند هیندەیی پیتشو بۆ هەموان سەلمیندرا و دیار کەوت ئەو کاتە بوو کە خۆنچە لە کاتی نان کردندا بە هۆی

کورتەیه ک له سەر ژیانی هونەری «لهیلا

ن. و: تریفه فاتحی

خانمه چیرۆک نووس و وهگیر، دوکتور لهیلا قادری له

سالی ۱۳۶۰ههتاوی

لهگه رهکی کوشتارگای شارای بۆکان چاوی به دونیا هه لێناوه له ته مهنی ده سالییه وه به خۆیندنه وهی کتیبی ملوانکهی شین-ی ماموستا شهریف، فیری خۆیندنه وه و نووسینی کوردی بووه، دواتر باوکی که که سیکی نه خۆیندنه وه نه بوو به لام زوری شیعر و چیرۆکی کوردی له سینهدا بوو، زۆربهی ژمارهکانی گۆقاری سروهی بۆ دهکری لهیلا به تامه زۆیه وه بۆی دهخۆیندنه وه و لهو کاته وه جگه له وانهکانی قوتابخانه و زانکو، هه موو پێوه ندییهکانی به زمانی کوردی بووه. لهیلا له بنه مالهیهکی رۆشنیر و کوردپهروهردا پهروهرده بوو، گرنگیدان به شیوازی ئاخاقتن و پهسه نایهتی زمان به لای دایک و باوکیه وه زور گرینگ بوو، ئهوان ههردووکیان به زمانیکی رهسه ن و به ئه ده بیاتیکی پهتی لهگه لێ دهوان. گهوره مال بووین و هه مووکات ده رگای مالمان له سهر گازی پشت بوو بۆ به خیرهاتنی میوان له خزم و دۆست و براده ر. بۆیه زور زوو له نیزیکه وه ههستی به زۆربهی کیشه و گرتنهکانی کۆمه لگهی خۆیان کرد و له هه مووکات وهک گه رده لولوول بیر و هۆشیان لولوول ده داو ئارامیان لی هه لده گرت له لایهکی دیکه شه وه، ههستی ده کرد هیندی وشه و دهسته واژه

و قسهی نهسته ق، خهریکه له ناو خه لکدا به رهو فهوتان ده چی، بۆ پاراستنی ئه و وشه و په ند و ئیدیومه رهسه ن و په تیانه له فهوتان و له ناوچوون، بیرری له نووسینی چیرۆک کرده وه که ئازاری ژنانی بی ده ره تان و ره نه ره پوی پی دارپێژی.

له ۱۸ سالییدا ده چیه زانکوی، کارناسی ته ربیه ته موعه لیم/ له زانکوی ته ورین

سالی ۱۳۸۵ کۆچ ده کا بۆ تاران و له وێ درێژه به خۆیندن ده دا و سالی ۱۳۸۸ له رستهی «مودیریه ته ی بازرگانی شاخه ی مارکیتینگی نیوده ولته ی» زانکوی تاران کارناسی ئه رشه ده ته واو ده کا.

سالی ۱۳۸۹ له زانکوی په یام نووری که ره ج(البرز)، بۆ کارناسی ئه رشه دی رسته ی «به ریوه به رایه تی که سب و کار» ده رده چی و ده ست به خۆیندن ده کا، و سالی ک دواتر بۆ قوناغی دوکتورا، له رسته ی «به ریوه به رایه تی بازاریابی» له زانکوی تاران وه رده گیرری و سی مانگ پێش ئه وه ی ولات به جی بیلی، به سه رکه وتووی داکۆکی له تیزه که ی ده کا و کۆتایی به و قوناغش دینی «له بۆکان له زۆربه ی کۆرۆکۆبوونه وه کا ندا به شدار بووه و چالاکیهکانی سیاسی-مه نه نی بوون. له ماوه ی سالهکانی ۹۲-۹۵ دوو کتیبی له سه ره رکی خۆی چاپ کرد.

۱- وهک به که م به ره هم، وه رگێراوی به کیک له کتیبهکانی «برایان تره بیسی» ه له زمانی ئینگلیزییه وه بۆ کوردی به نیوی «هیماکانی سه ره که وتنی ژنان له کار و ژياندا»

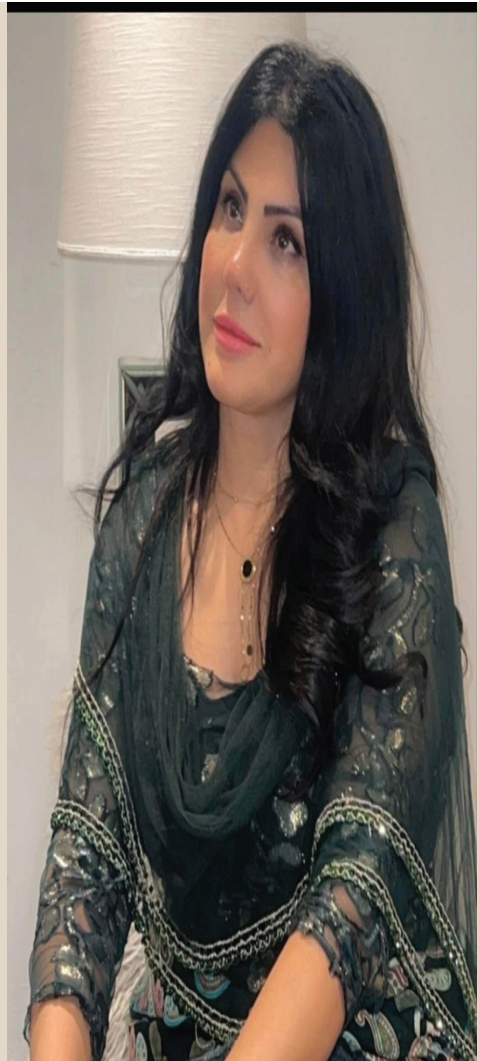
که ده زگای چاپه مهنی زانکو چاپی کردووه.

۲- دووه مین به ره مه می کتیبیکی زانستی-ئاکادیمیکه به زمانی فارسی که پێوه ندی به بواری خۆیندنی خۆیه وه هیه به نیوی «تجارت خارجی» که ده زگای چاپه مهنی «نارین» له بۆکان چاپی کردووه. ماوه ی چوار سالیخ خه ریکی نووسینی چیرۆکه و ده ربیجه یه کی کردۆته وه بۆ پێشاندانی ئازاره شاره وهکانی کۆمه لگه به بی سانسۆر.

کۆی ئه و چیرۆکانه ش هه ر ئیستا ئاماده ی چاپین، که به هۆی سه رقالیی خۆیه وه نا په رژیته سه ر چاپکردن و بلاوکردنه وه یان، و له ولاتی فه ره نسا یه نیشه جیه.

چاوه روانی!!!

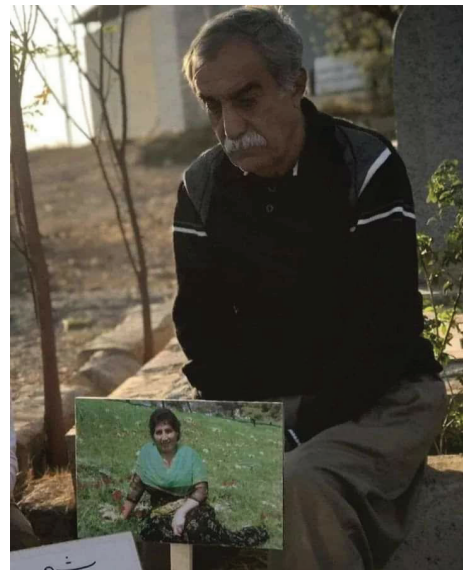
گیان روح دهگری و نیگاش مشتی
چاوه روانی
به ده لاقه‌ی تهمه نه‌وه
گری دودات.
ئهم ئیواره غوربه تیه که وتوته سهر شانہ کانم
من خۆم ناناسمه‌وه ،
به و وسفه‌ی تو لیم ده‌که‌ی!!!
گومانم له خۆم و گه‌رانه‌وه‌ی تو هه‌یه!!!
من به‌رده‌وام چاوه‌پریم
له‌وديو په‌نجه‌ره‌که‌وه
به‌ته‌می سهر روخسار ،
ئاوینه‌ی ژوره‌که‌م
یه‌ک یه‌ک وشه‌ حه‌رام کراوه‌کان ،
ماچ ، له‌ززه‌ت ، باوه‌ش ، خۆشم ده‌ویی ، بیرت ده‌که‌م
ده‌نوسمه‌وه .
با ئهم دیواره‌ نه‌ی بیستی
ئه‌گینا
وردو خاشی ده‌کا

زمانم ، ، ،
هه‌لی ده‌پروکتینی خه‌یالم!!!
لیره‌ من و ئه‌و من و تو نامۆین به‌ پیکه‌نین
که‌چی له‌ خه‌ما
بسکی سپیمان هۆندۆته‌وه!!!
ئه‌مه‌ چ مه‌نفایه‌که
که‌س له‌ دوانی "با" و
سه‌مای خۆر تیناگات
که‌ی دی
شانه‌کانمان ده‌گری ژیان
من و ئه‌و له‌ چاوه‌روانی
ئهم سهر شیتیه‌ی ژیان
ده‌رده‌چین.

کوێستان عومه‌ر زاده

مال پر له بون و بهرامه ی نهوین و هاجر له پهنا گوله کانی که
تهنانه له چله ی زستانیش هر پروگهش و جوانن و مزگینې بهار به
پروپانه وه دياره به تامه زړوييه وه چاوهری دلداري چل ساله که ی خوی
دهکات . چاوهروانه دیسان توند نامیزی لیدا و بلې :ماندوو نه بیه وه به
قوربان نهوچار وهک همیشه قاقایهک بکیشی و بلې دسه ر سهرت گهریم
سهید برایم گیان به بیت نه ژیم یاخوا

له ناو سالی تازه بنین

باران نم نم دباری رهیحان بهدم لایه لایه و لاوندنوهی وانیاره وه
ناگی له دورو بهری نیه . زانیار باوش به رهیحانه داده کاو گوله
نیرگزه کانی له بن بالتهوکی دهر دینې و بهدم ماجی نیو چاوانی
رهیحانه وه دهلی: خو شه ویستم دهزانی به هاتنی وانیار ژیانمان جوانتر و
خو شه ویستیت له دل دا زیاتر بووه ؟ .
رهیحان دهی نهو نهوړو س نهفهری ناگری نهوړو بکهینه وه و له گهل
بزه کانی وانیار پی

نه یوب وهک همیشه گورج و گول و لیو به بزه دنگی گورانیه که ی
ناسمانی ته نیوه و کوله پشتی و جامانه که و زنگال و دولاغه که ی
له گهل رخت و تفهنگه که ی چواردهوریان داگرتوه

وهک همیشه بزه په کی پر له هیوا له سهر لیویه تی و دهلی:
گلاویژ

نازانی چه ندم نارزه زوی بونی سیو و تامی گیلای سیو شنو کردوه ،
نه گهل نه مجاره چومه وه شهرتبی پر به پریسکه په ک سیو و گیلایست
بو بینمه وه

گه لایوژ به نیگا همیشه شهرمنه که یه وه سهر هلدینې ، به لام
هینده دلی به قه لافه تی پیشمه رگانه ی نه یوب خو شه ، که دل خورپه و
ترسی چوونه وه بو ، ناوچه ی له بیر دهچیته وه

ریزان له ماله جوان و پیشمه رگانه که یاندا دانیشتوو خه ریکی خویندنه وهی کورته نامه که ی حه مه یه که نووسیویه تی:
"ریزانه که م دهزانی دهی چیروکی نهو خو شه ویستیه مان به حهوت زمان بنوسریته وه
با هه موو عالم بزانن که نیمه چه ندمان یه کتر خوشدهوی"
نیواریه و حه مه و ریزان دهست له ناو دهستی یه کتر بهدم پیاسه ی نیوارانه وه سهر له حه وشه جوان و سهر سه وزه که ی
قه لا دهر دینن و چه ند وینه یه کی جوان له دوا ساته کانی زستان دهچرکینن .

بهدم وینا کردنی نهو
تابلو جوانانه وه شریخه ی
موشه ک هه وادی خه یالم
ده رمینې و کوشکی
خو شه ویستی نازیزانیشم
خاپور دهکا

تریفه فاتیحی

رەسوول سولتانی

چاپی «كابووس» و شوړشی ژینا

له وەرگیزانه و دهمه‌وئ شتیک وەر‌بگیرم. داوای له من کرد کتیبکی پی بناسینم. منیش که ئه‌و رۆمانه شیرینه‌م خویندبووه و زور یاده‌وهری مندالیمی لی بوژاندبوومه‌وه، پیشنیارم کرد بیکاته کوردی. ماوه‌یه‌کی پیوه چوو، دیار بوو په‌نجا لاپه‌ره‌یه‌کی لی وەرگیزابوو، بوی ناردمه‌وه. گوتی: "خاله

هموویان ئاوان. تا ده‌گه‌نه لای یه‌کتر، باسی میردی هاوریکانیان ده‌کن، گوتم: "نادر له ماله؟" گوتی: "نا." دیار بوو وهک سه‌گ دروی ده‌کرد گوتم: "نازانی له کوئییه؟"

سه‌رنجدان و وردبوونه‌وه له‌و چنده دیردی به‌رایلی ئه‌م نووسینه، پیمان ده‌لی، ده‌کری یه‌که‌م به‌ره‌میش به‌ره‌میکي پوخت و پاراو و به‌پیز بی. نه‌ج‌فی ده‌ریابه‌نده‌ری که یه‌کیکه له ناودارانی بواری وەرگیزان له ئیران، یه‌که‌م به‌ره‌می خوی له زمانی ئینگلیزییه‌وه به‌ناوی "سوره‌گولیک بۆ ئیمیلی" کردووته فارسی. له ده‌یه‌ی چلی هه‌تاویدا. چیرۆکیکی جوانی ویلیام فاکنه‌ره. پیش مردنی لینی ده‌پرسن، قه‌ت به‌یه‌که‌م کارتدا چوویه‌وه و هه‌چت لی گۆری؟ ده‌لی نه‌خیر، ئیستاش که سه‌یری ده‌که‌م، هه‌چ که‌مایه‌سییه‌کی تیدا نابینم تا ده‌ستی تی وهریده‌م. هه‌لبه‌ت یه‌که‌م کار هه‌میشه که‌مایه‌سی خوی هه‌ر ده‌بی، به‌لام گرینگیشه که یه‌که‌م به‌ره‌مت به‌ره‌میکي به‌هیز بیت. کاتی خوی، سو‌ما گوتی حه‌زم

بۆ قسه‌کردن له‌سه‌ر رۆمانی "كابووس" نووسینی ئه‌حمه‌د گولشیری و وەرگیزانی سو‌ما ناسری، به‌پتووستی ده‌زانم له پیشدا دوو په‌ره‌گراف له وەرگیزانه‌که‌ی بخوینینه‌وه جا بچینه نیو باسه‌که‌وه. تاییه‌ت ئه‌و کاته‌ی که "سمایله ته‌په" به‌و ماتۆره قه‌به‌یه‌وه هاتبوو و له کۆلانی رووبه‌رووی قوتابخانه‌که کاتی خوی، سو‌ما گوتی حه‌زم له وەرگیزانه و دهمه‌وئ شتیک وەر‌بگیرم. داوای له من کرد کتیبکی پی بناسینم. منیش که ئه‌و رۆمانه شیرینه‌م خویندبووه و زور یاده‌وهری مندالیمی لی بوژاندبوومه‌وه، پیشنیارم کرد بیکاته کوردی. ماوه‌یه‌کی پیوه چوو، دیار بوو په‌نجا لاپه‌ره‌یه‌کی لی وەرگیزابوو، بوی ناردمه‌وه. گوتی:

سو‌ماش وه‌کوو من به‌خته‌وه‌ر بوو. به‌خته‌وه‌ر بوو له‌وه‌دا که ری‌ی که‌وته نیو قوتابخانه مه‌زنه‌که‌ی دیموکراته‌وه. شوینیک که بۆ ئه‌وانه‌ی ده‌یان‌ه‌وئ پی بگه‌ن و به‌ره‌میکیان هه‌بی و تواناکانیان بپشکوینن، له‌بارترین که‌شوه‌وا و شوینه

ئه‌وه‌نده‌م کار لی کردووه، ئه‌گه‌ر به‌ دلته با به‌رده‌وام بم، ئه‌گینا وازی لی بینم." خویندمه‌وه، زۆرم به‌ دل بوو، یه‌ک دوو ورده سه‌رنج و تییینیم هه‌بوو، پیم گوت. رۆیشت. ناوه‌ ناوه‌ چهند وشه‌یه‌کی فارسیی بۆ ده‌ناردمه‌وه ده‌یگوت ئه‌وانه چییان بۆ دانیم؟ زور جار ده‌مگوت من بوخۆم تیگیرواییه‌کم ده‌بی ته‌له‌فون بۆ هه‌ژیری فه‌ره‌نگنووس ده‌که‌م و لی‌ی ده‌پرسم، که‌چی سو‌مای هاوسه‌ری که دلنیام پیش من له‌وی پرسیه‌وه، دیاره دل‌ی به‌ وه‌لام و هاوواتاکانی هه‌ژیر دانه‌که‌وتووه، بویه له‌ من ده‌پرسی. جا هه‌ر جاریکی ده‌مگوت ئاوا لی بکه، ده‌یگوت وه‌لا‌لا خۆ هه‌ژیریش وای گوت. به‌هه‌ر حال، عاده‌تی مرۆقه و پی‌ی وایه‌ گلی دوور ده‌رمانه. ئیتر وه‌ختیک

بۆ چاپی «كابووس» له‌گه‌ل زۆر شوینان قسه‌م کرد، ده‌ستیان به‌ رووه‌وه نام. ده‌یانگوت به‌داخه‌وه توانای کتیب چاپکردنمان نییه، که‌چی حه‌فته‌یه‌ک دواتر، سی‌ چوار کتیبیان ده‌خسته‌ بازار، به‌هه‌موویان تووریکی قه‌لبیان نه‌دینا.

ویستابوو. من رو‌حیشم ئاگادار نه‌بوو. به‌سه‌ری تۆ به‌راسته‌م. ئیمتیحانی کۆتاییمان دابوو و خه‌ریک بووین به‌ملی شکاومان له‌ قادرمه‌کان ده‌هاتینه خورای که دیتم نادر هاته‌ لام.

بۆ نمونه یه‌کیک له‌ قسه‌کانیان ئه‌وه بوو که که‌چه پووری پووری خالی، که بۆ خوی که‌ریکه له‌و ده‌شته‌ی، کاتیک زانیویه‌تی ئاوتنه و شه‌مدانه‌که‌ی زیوه، زور خۆشحال بووه. ئاخ‌ر ئه‌وه قسه‌یه، تو خودا! هه‌موو قسه‌کانیان ئاوا بوو. کچان

سۆما له وهرگیزانی رۆمانی "کابووس" بۆوه، من ههم دلخۆش بووم، ههمیش خه میک دای گرتم. دلخۆش بووم که کتیبکی وا شیرین بهو زمانه پاراوه کراوه ته کوردی، بهلام خه می ئه وه دای گرتم، که بازاری چاپی کتیب له ههریمی کوردستان چهنده بیسه رو بهر و خراپه. ئه وهی لیره قه دری نییه وهرگیزانی باشه. به تایبه تی کتیبکی که خۆیان به وهرگیزانیان نه دابی، شاکاری ئه ده بییش بی، به پوششیکیان ناوی. بۆ چاپی "کابووس" له گه ل زور شوینان قسه م کرد، ده ستیان به رو وه وه نام. ده یانگوت به داخه وه توانای کتیب چاپکردنمان نییه، که چی هه فته یه ک دواتر، سی چوار کتیبیان ده خسته بازار، به هه موویان تووریکی قه لییان نه دینا.

.....
سۆماش وه کوو من به خته وهر بوو. به خته وهر بوو له وه دا که پئی که وته نیو قوتابخانه مه زنه که ی دیموکرا ته وه. شوینیک که بۆ ئه وانیه ده یانه وی پی بگه ن و به ره میکیان هه بی و تواناکیان بپشکوین، له بارترین که شوه وه و شوینه. شوینیک پر له مشتومری ئه ده بی و سیاسی و زمانه وانی. شوینیک پر له مروقی تیگه یشتوو و پیگه یشتوو، که به رده وام هانت ده دن بۆ زیاتر فیروبون. به تایبه تیر سۆما به پیکه یثانی ژیان له گه ل پيشمه رگه یه کی رووناکییری خاوه ن قه له م و به مشوور فه زا که ی باشتیریش بۆ خولقا. ئیدی له وه فه زایه دا هه رکه س خۆی پی نه که یه نی، ده بی دادگایی بکریت. له نیو حیزبی دیموکرا تا ده موو شته کان ده ست ده دنه ده ستی یه کتر، بۆ ئه وه ی تو بیته که س و که سایه تیه کی جیاوا تر له وی پیشووت.

کابووس له کاتیکدا چاپ بوو، که به داخه وه حیزبی دیموکرات له ئه سه ته مترین بارودۆخی خۆیدا بوو، به لام له پۆژه لات کووره ی شوړشی ژینا نیله ی ده هات و کچان ببوونه پیشهنگ و ریبهری پیاوان.

ئیدی کچان له قوتابخانه و زانکۆکانن و ریژه یان له کورانیس زیاتره. ئیتر کاتی ئه وه یه شوړشیکی دیکه بهرپا بکهن، شوړشیکی مه عریفی و زانستی. کاتی ئه وه یه ژنی کورد کتیبی له خشل و بهرموور خۆشتر بوئ، ئه وه په مزی سه رکه وتن و پیشکه وتن و رزگاریه

خۆیان ده یانه وی تواناکیان ده رنه که وی. ئه م قسه یه م بۆ بیستوپینچ، سی سالی رابردوویه. بۆ ئه و سی ده یه یه ی ئیستا، که ئیدی به کرده وه جیاوازیستن له نیو کچ و کوردا یان نه ماوه، یان هینده کال بووه ته وه هه ستی پی نا کرئ. ئیدی کچان له قوتابخانه و زانکۆکانن و ریژه یان له کورانیس زیاتره. ئیتر کاتی ئه وه یه شوړشیکی دیکه بهرپا بکهن، شوړشیکی مه عریفی و زانستی. کاتی ئه وه یه ژنی کورد کتیبی له خشل و بهرموور خۆشتر بوئ، ئه وه په مزی سه رکه وتن و پیشکه وتن و رزگاریه. خشل و بهرموور، تۆق و کۆت و بهندی پیاوانه بۆ کۆیله کردنی ژن. کتیب بخره سه رووی هه موو شتیکه وه، دلنیا بن هیچ هیزیک ناتوانی بتانچه وسینیتته وه.

کابووس چاپ بوو کابووس له کاتیکدا چاپ بوو، که من به داخه وه ده ستی چاره نووس به ره و شوینیک هه لیداشتبووم، له ژیانمدا نه هه زم لپی بووه و نه به ته مای بووم و نه بیریشم لی کردبووه و نه ئیستاش تیندا ئارامم. کابووس له کاتیکدا چاپ بوو، که به داخه وه حیزبی دیموکرات له ئه سه ته مترین بارودۆخی خۆیدا بوو، به لام له پۆژه لات کووره ی شوړشی ژینا نیله ی ده هات و کچان ببوونه پیشهنگ و ریبهری پیاوان. له وه دۆخه دا به ره می ژنیکی تیکۆشه ری نیو سه نگه ری خه بات له چاپ هاته ده ری. ئه وه ش به شیکه له شوړشی ژن. شوړشیک بۆ سه له مانندی ئه و راستیه، که ژنان له هه موو بواریکدا به توانان، مه گه ر له وه شوینانه ی

کاریگه‌ری هونه‌رمه‌ند ناسر ره‌زازی له‌سه‌ر بزاقی رۆژه‌لات

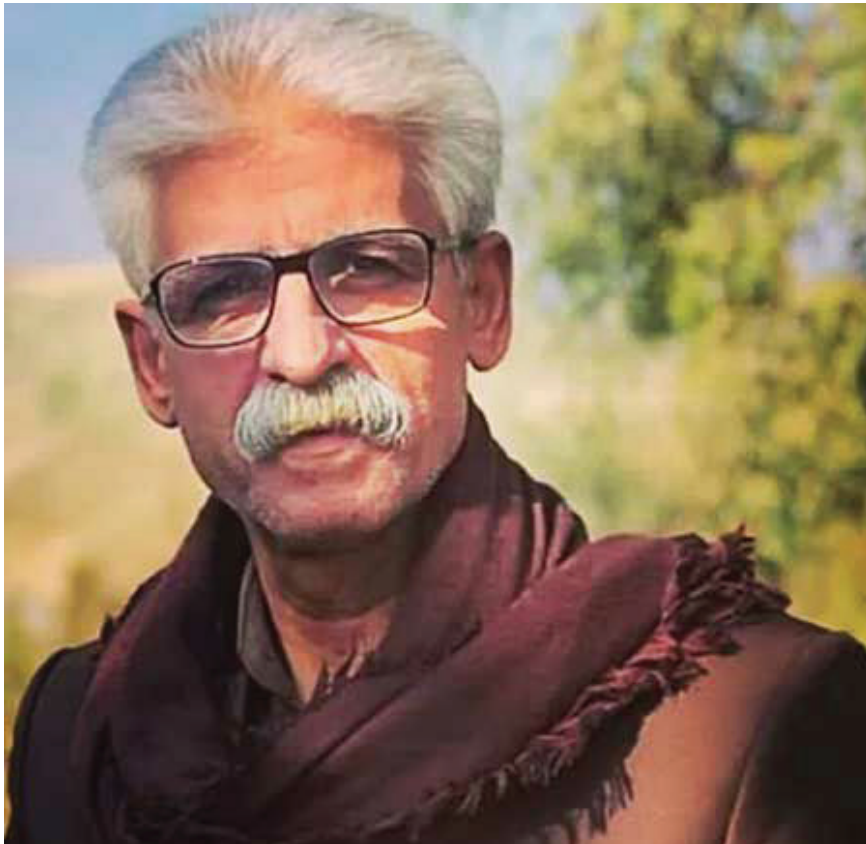
شه‌هرام سوبحانی

ئیلام، لورستان، به‌شیک له‌شاره‌کانی کرماشان، که‌لک وهرگرتن له‌سیاسه‌تی تهرقه و ساز کردنی دووبه‌ره‌کی نیوان سونی وشیععه له‌لایهن حکومه‌ته‌وه. نه‌کرا ئه‌و رۆله‌ی که له‌پاریزگی سنه و مه‌هاباد گنیاپان له‌پاریزگانکی خواروی کوردستانیش بگینن. هه‌رۆیه هیزی هونه‌ری ده‌سپیشخه‌ر بوو تا ئه‌م بۆشایه له‌خه‌باتی سیاسی نه‌ته‌وه‌که‌مان پر بکاته‌وه و به‌هه‌موو به‌شه‌کانییه‌وه به‌برین و به‌زاندنی سنوره‌کان ده‌روازیکی نوێ له‌خه‌باتی سیاسی و پرۆسه‌ی نه‌ته‌وه‌سازی گه‌له‌که‌مان کرده‌وه. له‌جیگایه‌ک که سته‌می نه‌ته‌وایه‌تی، سیاسی، ئابووری، کولتوری که له‌لایهن ریژی می دیکتاتور و توتالیتری کۆماری ئیسلامییه‌وه به‌سه‌ر نه‌ته‌واکه‌ماندا سپابوو و به‌رۆکی خه‌ونه‌کانمانی گرتبوه‌وه، له‌م په‌یوه‌ندییه‌دا ره‌زازی به‌چه‌کی خامه و هونه‌ر وه‌زری خۆی به‌ره‌نگاری ئه‌و سته‌مه نه‌ته‌وه‌یه، سیاسی، ئابووری، کولتوری بووه‌وه. به‌خولقاندنی هونه‌ری به‌رگری و شۆرش خه‌ونی داگیرکه‌رانی زپاند. وه‌ک خه‌باتکارکی گۆره‌پانی پینوس وه‌زر و هونه‌ر ته‌خته‌کانی قوتابخانه‌کانه‌و و سه‌رشه‌قامه‌کانی کرده‌ ده‌فته‌ری هه‌له‌سه‌ت، وتار، هونه‌ری به‌رگری و به‌ده‌نگه‌هه‌ماسه‌خه‌لوقینه‌ره‌که‌ی کوردستانی کرده‌ گۆرستانی شه‌مشه‌مه‌ کویره‌کانی جه‌ماران، کرده‌ گۆرستانی خه‌بات و تیکۆشان بۆ یه‌کسانی و مافخواری دادپه‌روه‌ری له‌دژی هه‌ر چه‌شنه‌ زینیه‌تی چه‌وسینه‌ر و سته‌مکار و کوئه‌په‌رستی. به‌زمان و هونه‌ری شیرینی کوردی پاریزگاری له‌ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌که‌ی کرد. ئاواز و شیعره‌کانی بوون به‌ده‌نگی کپکراوی زیندانیانی سیاسی، بوون به‌بۆمه‌له‌رزهی کۆشی شه‌مشه‌مه‌ کویره‌کانی جه‌ماران پینوس و وتار. بوون به‌هاندەر بۆ لاوانی رۆژه‌لات بوون به‌وانه‌ی خۆراگری و خۆشه‌ویستی نیشتمان ئاوازی ئه‌ی شه‌هیدان، گۆمه‌شین، بوون به‌لایه‌لایه‌ی سه‌ر لانکه‌ی مندالانی کورد تا هه‌ر له‌مندالییه‌وه‌ بیرو هزری نه‌ته‌وه‌یی له‌میشکیاندا چه‌که‌ره‌بکا و ئازایانه‌ بینه‌مه‌یدان. بیگومان دۆخی سیاسی، کۆمه‌لایه‌تی، ئابووری، هه‌ر کۆمه‌لگایه‌ک ره‌نگدانه‌وه‌ی له‌سه‌ر به‌ره‌می نووسه‌ران، شاعیران،

به‌هاتنه‌نیو پیره‌کانی شۆرش وه‌ک پیشمه‌رگه‌ی دلسۆز و خه‌مخۆری گه‌له‌که‌ی به‌له‌شان کردنی چه‌کی به‌رگری له‌که‌رامه‌ت و غروری نه‌ته‌وه‌که‌ی گرت. گیانی خۆی کرده‌ قه‌لغان و سپه‌ری به‌رگری له‌شوناس و ناسنامه‌ی گه‌له‌که‌ی دوا‌ی چه‌ند ساڵ خه‌بات و تیکۆشان کاتیک قوناغه‌کانی شۆرش گۆرانکاری به‌سه‌رداهات. ده‌ستی له‌خه‌بات و تیکۆشان هه‌ل نه‌گرت و ئه‌مجاره‌ وه‌ک خه‌باتکارکی گۆره‌پانی هونه‌ر هاته‌مه‌یدان و دوو چه‌مکی هونه‌ر و شۆرشی پیکه‌وه‌ گریندا و به‌خولقاندنی هونه‌ری شۆرش و به‌رگری ده‌روازیکی نوێ له‌خه‌بات و تیکۆشان دژ به‌داگیرکه‌ران کرده‌وه. له‌خه‌باتی په‌وایی میله‌ته‌که‌مان بۆ ده‌سته‌به‌ر کردنی ئازادی، تیکۆشان بیوچانی تاک به‌تاک که‌سایه‌تییه‌ ساسییه‌کان له‌تابلۆی گۆره‌پانی سیاسی دیاره و جپ په‌نجه‌کانیان له‌تابلۆی خه‌باتی کورد ده‌ده‌وشیته‌وه. به‌لام له‌جیگایه‌ک که هیزی چه‌ک نه‌یتوانی بی شویندار بی، له‌م قوناغه‌دا هیزی هونه‌ر ئه‌و ئه‌رکه‌ قورسه‌ی وه‌ ئه‌ستۆی خۆی گرتوه‌وه و سنوره‌کانی بزاندوه. واتا حیزبه‌کانی رۆژه‌لات به‌په‌ی هه‌لومه‌رج و موقعیه‌تی ئه‌وکات له‌سه‌رده‌می کۆماری کوردستان و شۆرشی ۶۶ و ۷، وه‌سه‌ره‌که‌وتنی شۆرشی گه‌لانی ئێران و هه‌روه‌ها جوگرافیایی سیاسی پاریزی

بیگومان هه‌ر که‌سیک تا راده‌یه‌ک گوئیستی موسیقای کوردی بی، ناوی هونه‌رمه‌ند ناسر ره‌زازی بیستوه‌وه و له‌گه‌ل شاکاره‌ هونه‌رییه‌کانی ئاشنایی هه‌یه، ره‌زازی وه‌ک ناسنامه‌ی موسیقای کوردی کاریگه‌ری به‌رچاوی له‌سه‌ر زیندووکرده‌وه و گرۆتین به‌خشین به‌موسیقای کوردی هه‌بووه و جگه له‌هونه‌ر و په‌ره‌پێدان به‌موسیقای ره‌سه‌نی کوردی رۆلیکی به‌رچاوی له‌بزاقی کورد له‌پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان گنپراوه به‌تایه‌ته‌ رۆژه‌لاتی کوردستان، ئاوردانه‌وه له‌کارنامه‌ی هونه‌ری ئه‌م که‌سایه‌تییه‌ سه‌لمینه‌ری ئه‌م راستیه‌ن که ره‌زازی یه‌کیک له‌هونه‌رمه‌ندانیه‌ که دوا‌ی هونه‌رمه‌ندانی وه‌ک: زیره‌ک، ماملی موسیقای کوردی به‌لووتکه‌ گه‌یاندوه‌وه واتا ته‌واوکه‌ری ئه‌و تابلۆه‌ هونه‌رییه‌ که پی ده‌لین: هونه‌ری ره‌سه‌نی کوردی و به‌م کاره‌ هه‌ستی باوڤ به‌خۆبوونی به‌هه‌رتاکیکی کورد به‌خشی. به‌لام ئه‌وه‌ی بۆ ئیمه‌ جیگای باسه‌ ئه‌وه‌یه که رۆلی ره‌زازی له‌بزوتنه‌وه‌ی پرگاری خوازانه‌ی رۆژه‌لاتدا چی بووه؟ چه‌نده‌ کاریگه‌ر بووه له‌سه‌ر بزواندن هه‌ستی لاوان و هاتنیان بۆ نیو پیره‌کانی شۆرش؟ هونه‌رمه‌ند ناسر ره‌زازی هه‌ر له‌ته‌مه‌نی لاوه‌تیدا به‌ده‌سپیککی شۆرشی گه‌لانی ئێران، به‌رانبه‌ر به‌ژان و ئازاره‌کانی گه‌له‌که‌ی له‌ رۆژه‌لات بیده‌نگ نه‌بوو.

سهرکه وتووو چوون دوژمانان له دهرکه وتنی کورد دهرتسن و هه رتاکیکی کوردیش بییته که سایه تی به ئیرانی له قه له می دهن. ره زازی له به رابه ر ئه م سیاسیته هه لویستی نواندوه و به پیشکesh کردن و لیدوان دهری له دهیان به رنامه و پرؤگرامی تاییه ت له که ناله کانی وهک BBC. کوردکانال، کوردسات و..هتد. ههستی باوربه خو بوونی به هه ر تاکیکی کورد به خشییوه

- پیکه پنیانی یه کییه تی نیوان پاریزگاگانی رؤژ هه لات

که سایه تیبه کانی کوردستان کاتیک چاو له میژوو دهکن یه کییک له هؤکاره سهره کییه کانی به ئاکام نه گه بیشتتی بزوتنه وه کانی کوردستان به نه بوونی یه کییه تی فیکری و سیاسی ده زانن هه ربؤیه ره زازی وهک رؤشنبیریکی گه وره ی کورد ههستی به م بؤشایه کرد و هه ولی دا به خویندنی گورانی به زارواه جؤراوجؤرکانی زمانی کوردی یه کییه تی نیوان کورده کان دروس بکات. چوون کؤماری ئیسلامی به که لکوه رگرتن له دهوله مندی زمانی کوردی هه ولی جیاکردنه وه ی کورده کان له یهک ده دا و وهک نه ته وه یه کی جیاواز ناودیریان دهکا وهک ئه و کاره ی که له لؤرستان دهیکا تا کوردستان نه توانی یه کگرتوو بیت. چوون ده زانی ره مزی سهرکه وتنی کورد له یه کگرتوو ی دایه.

ره که یفی خو یان و له ناو خو یاندا بی تویننه وه، به لام خه ونه کان یان به ئاکام نه گیش ت. چوون کوردستان خاوه ن بیرمه ندانکی وهک ره زازیبه

خاوه ن بیرکی وهک ره زازی که له ئیستا دا بووته سهرچاوه بق زمان و کولتووری کوردی به م ئاسته له زانیی وای کردوه که دهس بداته نووسینی چه ندین کتیب که وهک سهرچاوه یکی باورپیکراو به رگری له ناو چوونی زمان و کولتووری کوردی دهکا. یان له ئاوازه کانیدا به م شیوه ئامؤژگاری نه ته وه که ی دهکا که زمان و کولتووری خوی بپاریزی، کیژه کورده که ی ئه ری باوان کؤلوانه له شان هه ر به و جل ه کوردیه وه خوت به ره نیشان، کوردی بپوشه، کوردی بنووسه وه زؤان کوردی بق کورد تییکوشه یان دورینی جلی کوردی به شیوازی ره زازی بوته باو له نیو کوردستان که ئاکامی به رگری له ناوچوونی کولتووری کوردستانه و په ره پیدان به و کولتوره یه.

- به خشینی ههستی باور به خو بوون به هه ر تاکیکی کورد

داگیر که رانی کوردستان بق رووخانی ههستی باوربه خق بوونی کورده کان که لک له هه ر چه کییک وه رده گرن وهک چه واشه کاری میژوو ی راسته قینه و رووخانی که رامه تی کورد تا ئیمه وه کوو قه وم و شارومندیکی درجه سی له قه لمان بدن تا نه توانین داوای مافی سیاسی خومان بکه ین تا نه توانین بیین به که سیکی

هونه رمه ندان هه یه. هه ر وهک ئالبیر کامؤ ده لی: هه بوونی ئیمه هونه رمه ندان، شاعیران، نووسه ران ته نیا یهک هؤکاری هه یه قسه ی دل ی خه لک کردن یان به واتایه کی تر وانه نه و تراوه کانی کومه لانی خه لک که له ژیر چه پؤک و ره کیفی داگیر که ران دان. کاریگه ریبه کانی که سایه تیبه (ناسری ره زازی) بریتین له: گه شه پیدان به بیرو هزری ناسیونالیستی له پاریزگا ستراتیژیکه کانی کوردستان (کرماشان، ئیلام، لؤرستان) دوژمانی کوردستان به هه موو میؤدی ک هه ول دهن که بیرو هزری نه ته وه یی له م پاریزگاگه له که مرهنگ که ن و جگه له گورینی جوگرافیای ناوچه که هه ر شتیکه بونی پیناسه بدا دهی سرنه وه. هه ر له رابردوو وه وه که لک وه رگرتن له سیاسیته تی ته فره قه و ئایی نازی و دو به ره کانی نیوان سونی، شیعه هه ولی جیاکردنه وه ی کوردکانیان له م پاریزگاگه له داوه. ره زازی وهک هه ر بیرمه ندیکی کورد ههستی به م سیاسیته تی دوژمانان کرد و به خویندنی شیعر و گورانی خوه م کرماشانی، کرماشانه که م یان له جیگایک ده لی: ناوت سه ر رهسته ی تاریخ ئیمه س وه بی کرماشان کوردستان دی چه س، ئه گه ر ئیمه ی کورد رزگارمان بق ئیلام کرماشان داؤدارمان بق یان پیشکesh کردنی دهیان به رنامه ی جؤراوجؤر به زارواه ی شیرینی که له ژور، بیرو هزری نه ته وه یی له م پاریزگاگه له گه شه پیدان که ئاکامه که ی له ودا دهرده که وی که سالانه هه زاران که س پیوه ست دهن به ریزه کانی شوپشه وه و خو یان به به شیکی گرینگ و دانه براو له خاکه پیرؤزه که ی کوردستان ده زانن. هه ست بزواندی لاوان و هاتنیان بق نیو ریزه کانی شوپش هیزی هونه ر له هیزی چه که به برشتت ره. واتا دوژمانان رهنگه بتوانن چه که کانمان لی بسیتن، به لام قه د ناتوانن بیرو و باورمان لی بسیتن بویه هونه ر بق موسه له ح کردنی میشک رؤلکی سهره کی ده گنیری وهک ئاوازی من کؤبانیم، سلاو پیشمه رکه ی قاره مان، ده لالؤ و...هتد که بووه هؤی بزواندی ههستی لاوانی رؤژه لات و شوپشیکی زینه ی دروس کرد که هه تا ئیستاشی له گه ل بی بق نه سلی نؤ و جلی نؤ ده گواز ریته وه. زیندوو کردنه وه ی زمان، کولتووری کوردستان و پووچهل کردنه وه ی سیاسیته تی ئاسمیلاسیون/ئه نقالی سپی فره نگ و زمان وهک دوو فاکتوره ی سهره کی بق پیناسه ی کورد بوون دیته ئارواه که دوژمانی ئیمه هه ول دهن به که لک وه رگرتن له سیاسیته تی ئاسمیلاسیون/ئه نقالی سپی، هه ر شتیکه بونی پیناسه ی کورد بوون بدا بیسر نه وه تا بتوانن نه ته وه ی ژیرده ست بهینه ژیر

چەند دېر لەسەر «کتیپی ژینای ئازادی» لە لایەن نووسەری کتیبە کە

میژوویەکی زیڕین بە زیندوویی بەیڵینەو. خۆشەختانە زۆرینە ئەو کەسانە کە پەیوەندیان پێیانەووە گرد، دەقەکانیان بۆ نارەین کە جیگە دەستخۆشی و پێزانینە. ئەم کتیبە کە دیتە بەردەستی ئێوەی خۆینەری هێژا و بەرپز، نزیك چوارمانگی خایاندوو و لەم ماوەیدا زەحمەتیک زۆری ویستوو، بەلام عیشق بە ئازادی و شۆرشێ نوێ، هەر سات دلمانی گەرمتەر و ورەمانی بەرزتر کردوووە. ئەو ئێوە ئەو کتیبی "ژینای ئازادی" لە ئاوتنە ئەدبدا! پێشکەشە بە گلکۆی پێروزی ژینا و شەهیدانی ریگە ئازادی و کەنیشکان و کورانی ولات و هەموو شۆرشگیرانی شۆرشێ ژینا.

براتان: شاروخ ئەرزەنگی و جەلال هانیسی

دەکردوو، ئەو دەقە کە بۆ ژینا و شۆرشە کە ی بوو، ون دەبوو و دەچوو خانە فەرمانۆشییەو. بەتایبەت ئەو کەسانە کە بۆیان ناکرێ و ناتوانن بەرەمەکانیان بە شیوەی کتیب بلاو بیتەو، هەتا ئەو دەقەش لەبەر تیشکی پووناکی کتیبدا بدرەوشیتەو! بەلام، بۆ ئەو ئەم دەقە پێرووبلاو نەبن، گرد و کۆ بکرینەو و لە فەوتان پزگاریان بێ و ببنە ئەرشیفیک بۆ میژووی سەرەلدانی شۆرشێ ژینا و دروشمی پێشکەوتنخاوانە ئێ ژینا ئازادی، هەول درا لە ریگە بانگەواز لە تۆرە کۆمەلایەتیەکان و پێوەندی راستەوخۆ بە ئەدیبان و نووسەرەنەو، کۆمەلێک بەرەم بەگاتە دەستمان و ئێمەیش ریکوپیکیان بکەین و لە دووتویی کتیبدا بۆ چاپ ئامادە بکری و لە ریگە ئەدەبەو

ژینا بوو بە هیمای شۆرش و شۆرش بوو بە کالایەک بە خەلفی بالای ژینا برا و هەتا ئێستەیش بلیسە ئاگری ئەم شۆرشە، تاریکایی دلی دەیانسالێ خەلکی بەشمەینەتی پووناک کرووەتەو و هەتا هەلاتنی خۆری پزگاری، ئەم پووناکییە دێ بە شەو و زنگی دەسەلاتی توتالیتەری (Totaliter) کۆماری ئیسلامی ئێران داو و خەلک لەسەر مافی رەوای خۆیان کۆل نادەن. زۆرینە شاعیران و نووسەرەن، هەرکام بەپیتی توانا، لەسەر مەرگی خۆدی ژینای جوانەمەرگ و شۆرشێ ژینا، چ وەک شیعەر و پەخشان، چ وەک چیرۆک و تار، بەرەمەیان خولقاند کە هەرکەس لە لاپەرەکانی خۆی لە سوسیال میدیا بلاوی دەکردوو و چەند کەسیک دەیانخویندوو و لە بەینی ئەو بابەتانە کە لە پۆژا بلاوی

په یامی یه کیه تی ژنانی دیموکراتی کوردستان به بۆنه ی ٢٤ ی ره شه مه

٧٧ سال بهر له ئیستا و له سهردهمی کۆماری دیموکراتیکی کوردستان به سهروکۆماری پیشهوا قازی محهمهه، له هه لومه رجیکی تایبه تدا که کورد بۆ یه که مجار توانی سهروه ری خۆی به دهسته وه بگرئ، یه کیه تی ژنانی دیموکراتی کوردستانی ئێران دامه زرا. له سهردهمی کۆماری دیموکراتیکی کوردستاندا، کۆمه لگه ی کوردستانی رۆژه لات دهرفه تیکی زیڕینی بۆ ره خسا بوو تا هه ولی بونیادنانی نیشتمان و نه ته وه ی خویان بدن. بیگومان هه ولی زۆریشی بۆ درا، به لام ته مه نی کورتی کۆمار و دواکه وتووی کۆمه لگه ی ئێران به گشتی و کوردستان به تایبه تی هه ر ئه وه نده دهرفه تی ده دا تاکوو کۆمه لگه ی کوردستان به ریکخراو بکریت و یه کیه تی ژنان و لاوان دوو ده سه که وتی گرنگی ئه و ده ورانه ن که توانییان ئه و ده رفه تانه ی که پیشتر بۆ تیکه لبوونی ژنان و لاوان بۆ کاروباری کۆمه لایه تی، سیاسی و ئابووری و ... نه ره خسابوو، بره خسین. ئاکامی دروست بوونی ریکخراوی ژنانی

دیموکراتی کوردستانی ئێران بوو به وه ی که ژنان گه رچی چوارچێوه دار و که م به لام توانییان فیری کاری ریکخراوه یی بن و ده بینین به تیپه ر بوونی کات ئاستی تیگه یشتنی کۆمه لگه ی کوردی و به تایبه تی ژنانی کورد له مافه کانیان چه نده گه شه ی کردوو، بۆ نمونه کاتیک دینییه قوناعی شۆرشه گه لانی ئێران، کار و چالاکی سیاسی و کۆمه لایه تی و ... ژنان ده چیته فازیکی دیکه و ژنان گه ر له سهردهمی کۆماری کوردستاندا ته نیا له چوارچێوه ی یه کیه تی ژناندا چالاکییان ده کرد، ئه و جار دینه گۆره پانی خه بات و شان به شان ی پیاوان دژی داگیرکه ران و به مه به ستی دا بین کردنی مافه ره واکانی نه ته وه که یان و ههروه ها ده سه ته به ر کردنی مافه کانی ژنان له ئاستیکی دیکه دا درێژه به خه بات ده دن. به لام ئه و جار له شۆرشه «ژینا» دا، ژنان پیشه نگایه تی خه باتیان نه ته نیا له کوردستان به لگه و له هه موو ئێران به ده سه ته وه گرت و هه موومان بینیمان که چۆن دوا ی شه هید بوونی ژینا، به دروشی ژن، ژیان، ئازادی جله وی شۆرشه که یان به ده سه ته وه گرت. که واته به ئاوردانیکی کورت له خه باتی ژنان، ده بینین که چه نده تیگه یشتن و پیشکه وتنی ژنان به رچاوه، له سهردهمی کۆماردا ریکخراویان بۆ داده زری، له شۆرشه گه لانی ئێران له سالی ٥٧ دا تیکه ل به خه بات دژی داگیرکه ر ده بن و له شۆرشه ژینادا ده بنه ربه ر و پیشه نگی ئه و شۆرشه به لام ده بن ئه و راستیه شمان له بیر بی که پیاوان و کورانی یه کسانیه خوازی کوردستان نه که هه ر ریکر نه بوون له هه مبه ر ئه و ده سه که وته مه زنه، به لگه و هاوکار و پشتیوانی ژنان بوون. بیگومان ئازادبوونی ژن له وه قه یید و به ندانه ی که ده سه لاته داگیرکه ره کان و ههروه ها داب و نه ریته دواکه وتوو هکانی کۆمه لگه ی کوردی به سه ریدا سه پاندوو، ده توانیت وه کوو چۆن له ولاته پیشکه وتوو هکان ژن و پیاو مافی یه کسانیان هه یه و که س مولکی که س نییه، وامان لیده کات هه موومان ئازاد بیر بکه ینه وه و ئازاد بژین، دلنیا شم ئه وکات نه ته وه و نیشتمان ه که یشمان ئازاد ده بیت. له به رانه ر ئه و پیشه نگایه تییه دا که ژنان هه یانه، کۆماری ئیسلامی که له بنه رته دا دژی ئازادی ژنان و مافی یه کسانه، پیلانی جۆراوجۆری تا ئیستا دژی گو تاری «ژن، ژیان، ئازادی» گیراوه. یه ک له وان ژه هراوی کردنی کچانی قوتابخانه کانی ئێران و کوردستانه، به وه خه یاله ی که چۆن تالییان له پاکستان و ئه فغانستان قوتابخانه کانیان داخست و کچانی قوتابییان دابه ر ده سریزێ گولله، به ژه هراوی کردنی کچانی قوتابی، ئه و ریکه و ریکچه پیشکه وتوو انه کویر بکاته وه و ریکه نه دات ئه و جیله نوویه ی کچان که پیشه نگایه تی شۆرشه که یان تا ئیستا کردوو، شۆرشه که به ئاکامی دلخواز بگه یه نن. به لام داواکارین هه موو خه لکی کوردستان و ئێران به ژن و پیاوه وه، نه ورۆزی سالی تازه بکه ن به ویسته گه یه کی نوێ بۆ کۆتایی پێهینان به ده سه لاتی کۆماری ئیسلامی و بیره دواکه وتوو هکان به پیشه نگایه تی ژنان.

یه کیه تی ژنانی دیموکراتی کوردستانی ئێران

٢٤ ی ره شه مه ی ١٤٠١ ی هه تاوی

مزگینى دا به سرووى باى وههاری
وا هاتوه نهورۆزى كوردهوارى

به تيشكه تيك شكا سوپاي كړيوه
ههوارى رۆژ گهبيشته خاكهليوه

فهрман درا به سنوزه سهر ههليئي
چيدي له بندي خاكى رهش نهميئي

با دهركهون ، كوئل و كهسهر بنيرن
با رۆژى رزگارى بكهن به جيئن

شمال گهوال گهوال ههور بنيرئ
ناهنگ و بهزمى جهژنى پنا بسپيرئ

خيلكانهوه لهو موژده ناودرخر
رهش بونهوه ريشى سپا چياى چر

چلوو گهشايهوه و بهزهى سهر ليو
پوتراكى خوى رازندهوه به گوى زيو

ههور له دهشت و شيو و پوپه شاخان
كردى به توپ تهقاندن و چراخان

مهرارى بئ ژمارى دا دهباراند
له دار و دهر، رووتى و نهدارى تاراند

شهماله گاله گاليهتى و له كاره
ههنگهوه شاباشى شاي بههار

شينكه به گهل، له گل سهرى دهرينا
ههر يهكه چهند قل و پهلى به شويتا

خرى بهرۆك پهن له دهنگه باران
تازه و ترن بۆ گۆر و بهزمى ياران

نهورۆزه مشتى پر گهلاى تهلايه
ههر كارگه بئ بهلا بئ ، بئ گهلايه

نهگهر چا ساوايه بههار و باشه
له چاوى بهد بهدوور بئ گيا ههراشه

به يهك يهكه و به گۆ له دهشت دهردا
وهك كيژه كورد ههمووى گولى له
سهردا

شالوور و بولبول سهرهروى نهوينن
ههر چاوه چاويانه گولان ببينن

ههر مهله بۆ گولى دلى دهخويئي
ههر گوله بۆ دلدارى خوى نهويئي

نهركسى مهست له زهركه زيره زيره
به جوانى خوى دهنازئ ، زۆر به فيزه

وهنهوشه مل كهچه له حاند پهپوله
رئ يداوه بئ وتهى مهلا و پسوله

وا كيژ و لاويش دهچنه دهر له ديوه
له ريوه تيكدهگهن ژوانگه كيوه

گۆرمزه، مام ريواس و ههندريشن
بۆ دلتهران بههانن و له جيئن

گۆهههه له كهوشه، دوور له وشكه سوڤين
دهرفهته مهه گوشين و ههنگلوفين

شادن به يهك مهله و گول و دل و دل
بهيهك نهگهن له بن دهوهه لهسهر چل

ههر من له دوورى تو ههژار و داماو
دهروانه ريگهگهت به چاوى پر ناو

بهشم ههتا لهشم له تووه دووره
ههنيسك و ههلمزينا نهشكى سووره

خشلى گولان! بهژن نهمامى چاو كال
وهره دهرمه لهو ژيانى واتال

من بولبولم له نالهدا بهزاندن
گهرم و گورى دل دلى تهزاندن

بهگهيه خۆ بنويته، دل بستينه
بازارى گهرمى نازى گول بشكيته

ماموستا ههژار

سهرى سال و نهورۆزى ۲۰۲۳ى كوردى پيروژ بئ

بهريوهبهرى گوڤارى «ژنان» و بهشى راگهياندى
بهكهيتى ژنانى ديموكراتى كوردستان

Women

Democratic Women Union of Iranian Kurdistan

No: 60

Date: March 2023

Women, Life, Freedom